

Svensk Telemarknad första halvåret 2007

FÖRFATTARE

Jonas Larsson
Ylva Mälarstig
Oscar Holmström

Innehåll

Tabellförteckning.....	4
Sammanfattning	5
Abstract	7
Nyckeldata.....	9
1 Syfte och metod.....	10
2 Marknaden för elektronisk kommunikation	14
2.1 Mål och vision.....	14
2.2 Marknadsutvecklingen.....	14
3 Fasta samtalstjänster	19
3.1 Marknadsutveckling.....	19
3.1.1 Operatörer och tjänstetillhandahållare	19
3.1.2 Abonnemang.....	19
3.1.3 Nya möjligheter för fast telefoni	20
3.1.4 Kunder till fast telefoni.....	21
3.1.5 Omsättning.....	22
3.1.6 Nationella samtal.....	24
3.1.7 Samtal från fasta nät till mobilnät.....	27
3.1.8 Internationella samtal.....	29
4 Mobila samtalstjänster	31
4.1 Operatörer och tjänstetillhandahållare	31
4.2 Marknadsutveckling.....	32
4.2.1 Mobiltelefonikunder	32
4.2.2 Omsättning.....	40
4.2.3 SMS, MMS och mobil datatrafik.....	42
5 Datakommunikationstjänster	47
5.1 Marknadens struktur.....	47
5.2 Datakommunikationstjänster till slutkund	47
6 Internettjänster.....	50
6.1 ISP:er.....	50
6.2 Kunder med Internetaccess.....	54
6.3 Omsättning	59
7 Tv-tjänster.....	60
7.1 Marknadens struktur.....	60
7.2 Distributionsformer och aktörer	61
Marknadsdata	63
Deltagarlista	94

Tabellförteckning

Elektronisk kommunikation

Tabell 1	Intäkter från slutkund
Tabell 2	Trafik från slutkund
Tabell 3	Intäkter från ett genomsnittshushåll – konsumtion av elektronisk kommunikation

Fasta samtalstjänster

Tabell 4	Antal abonnemang och slutkunder för fast telefoni
Tabell 5	Antal ISDN-kanaler
Tabell 6a	Intäkter från slutkund
Tabell 6b	Procentuell fördelning av intäkter från slutkund
Tabell 7	Antal utgående trafikminuter från slutkund
Tabell 8	Genomsnittlig intäkt per trafikminut och per kund till fast telefoni
Tabell 9	Prisutveckling nationella samtal, fasta till mobil och abonnemangsavgift

Mobila samtalstjänster

Tabell 10	Antal kontraktsabonnemang och kontantkort
Tabell 12	Procentuell fördelning - antal kontraktsabonnemang och kontantkort
Tabell 12	Tillväxt per halvår i antal kontraktsabonnemang och kontantkort
Tabell 13	Intäkter från slutkund
Tabell 14	Genomsnittlig intäkt per abonnemang och månad
Tabell 15	Antal från slutkund utgående trafikminuter
Tabell 16	Mobila datatjänster
Tabell 17	Internationell roaming i mobilnät – utgående trafikminuter och intäkter
Tabell 18	SMS
Tabell 19	MMS

Datakommunikationstjänster

Tabell 20a	Intäkter från nationella datakommunikationstjänster till slutkund
Tabell 20b	Antal nationella installerade portar/hyrda förbindelser till slutkund

Internettjänster

Tabell 21a	Antal aktiva kunder till Internetaccess per accessform
Tabell 21b	Procentuell fördelning av kunder till Internetaccess per accessform
Tabell 22	Antal aktiva kunder med fast Internetaccess
Tabell 23a	Intäkter från Internetaccess
Tabell 23b	Procentuell fördelning av intäkter från Internetaccess
Tabell 24	Tillväxt, penetration och genomsnittlig intäkt från Internettjänster

Deltagare

Tabell 25a	Inkomna svar
Tabell 25b	Inkomna svar
Tabell 25c	Inkomna svar
Tabell 25d	Inkomna svar

Sammanfattning

Totalt omsatte slutkundsmarknaden för elektronisk kommunikation i Sverige 24 miljarder kronor under första halvåret 2007, vilket innebär att slutkundsmarknaden totalt ökade med knappt 1 procent vid en jämförelse med första halvåret 2006.

Den sista juni 2007 fanns det 5 518 000 fasta telefonabonnemang i Sverige, vilket motsvarar en minskning med drygt 2 procent jämfört med motsvarande tidpunkt 2006. Av dessa var 4 873 000 PSTN-abonnemang. Av det totala antalet abonnemang tillhandahölls nästan 28 procent av en annan operatör än Telia Sonera, vilket är en ökning med drygt 4 procentenheter från sista juni 2006. Ökningen beror till viss del på att försäljningen av GTA (grossistprodukt för telefonabonnemang) fortfarande ökar samt att den IP-baserade telefonin som tillhandahålls av andra aktörer än Telia Sonera fortsätter att växa. Det fanns 502 000 abonnemang för IP-baserad telefoni den sista juni 2007, vilket motsvarar en ökning med 60 procent sedan sista juni 2006 då antalet var 314 000. Det stora flertalet av kunderna, 478 000 stycken, var hushållskunder. Den sista december 2006 var det totala antalet hushållskunder med fast telefoni 4 224 000 och av dem hade 1 787 000, eller 42 procent, valt att ringa med en alternativ operatör till Telia Sonera.

Marknadsvärdet för fasta samtalstjänster uppgick under första halvåret 2007 till 9,2 miljarder kronor, vilket är knappt 1 miljard mindre än under motsvarande period 2006. Marknaden för fasta samtalstjänster uppvisar med andra ord en nedgång med 9 procent.

Den sista juni 2007 fanns det 9 921 000 mobilabonnemang i Sverige jämfört med 9 222 000 abonnemang sista juni 2006. Av dessa hade 1,7 miljoner abonnemang aktivt använts för tjänster i UMTS-nät. Antalet privata abonnemang var 7 824 000 vilket motsvarar 80 procent av samtliga abonnemang.

Mellan första halvåret 2006 och första halvåret 2007 ökade antalet abonnemang (kontraktsubonnemang och kontantkort) med 7,6 procent. Företagsabonnemangen ökar mer än de gjort tidigare. I absoluta tal ökar fortfarande privata abonnemang mer än företagsabonnemangen.

Tjänstetillhandahållarna av mobila samtalstjänster är och har varit små. Den sammanlagda marknadsandelen uppgår till knappt 1 procent av det totala antalet abonnemang, vilket motsvarar 88 000 abonnemang.

Antalet trafikminuter i de mobila näten har de senaste två åren vuxit kraftigt. Även under det första halvåret 2007 var tillväxten stark. Ökningen var drygt 27 procent mellan första halvåret 2006 och första halvåret 2007. Att trafiken i näten ökar så mycket trots att förändringen i andelen svenskar som använder mobiltelefon är marginell, visar tydligt att man använder mobilen alltmer. Både privat- och företagskunder ringer mer och en viktig orsak till att trafiken fortsätter att öka så mycket beror till stor del på att det de senaste åren har blivit billigare att ringa med mobiltelefon. Andelen mobil taltrafik av den totala taltrafiken (dvs. den sammanlagda taltrafiken i fasta och mobila nät) var under perioden 35 procent, en ökning från 28 procent jämfört med under första halvåret 2006.

Mobilkunderna fortsätter att använda mobila datatjänster allt flitigare. Under januari till juni 2007 sändes drygt 246 000 Gbyte data vilket är mer än tre gånger så mycket jämfört med motsvarande period året innan, då det sändes 71 000 Gbyte. Allt fler använder också datorn till att surfa mobilt. Antalet abonnemang med datainstickskort eller USB-modem ökade från 92 000 sista juni 2006 till 182 000 sista juni 2007.

Tillväxten i omsättning för mobila samtalstjänster ökar med 7,5 procent till 8,8 miljarder under första halvåret 2007, vilket är en större tillväxtökning än tidigare.

Enligt PTS beräkningar har marknaden för datakommunikationstjänster till slutkund kontinuerligt minskat i ungefär samma takt sedan första halvåret 2002 och framåt. För första halvåret 2007 är omsättningen beräknad till 2 miljarder vilket är i nivå med första halvåret 2006. En orsak till att värdet på marknaden sjunker är att det pågår ett skifte från traditionella datakommunikationstjänster, så som Frame Relay och hyrda förbindelser, till framför allt IP-VPN.

Mellan sista juni 2006 och sista juni 2007 ökade antalet aktiva kunder med någon form av Internetaccess från 3 377 000 till 3 526 000 vilket motsvarar en tillväxt på ungefär 4 procent. Trenden med en växande andel fasta anslutningar på bekostnad av uppringda anslutningar fortsatte under första hälften av 2007. Mellan sista juni 2006 och sista juni 2007 ökade antalet abonnemang med fast access med 23 procent från 2 126 000 till 2 609 000 samtidigt som antalet kunder till uppringd access minskade med 27 procent från 1 250 000 till 917 000. Abonnemang med fast access utgör nu 74 procent av det totala antalet abonnemang.

När det gäller accessformer är xDSL i särklass vanligast förekommande på marknaden för Internettjänster. Den sista juni 2007 fick 45 procent av alla hushållskunderna sina Internettjänster levererade via xDSL. Motsvarande den sista juni 2006 var 39 procent. Den årliga tillväxten av andelen hushåll med Internetaccesser med hög överföringskapacitet har ökat betydligt mellan slutet av juni 2006 och motsvarande tidpunkt 2007. Den sista juni 2007 hade 41 procent av hushållen Internetaccess med en överföringskapacitet på 2 Mbps eller högre och 16 procent hade Internetaccess med en överföringskapacitet på 10 Mbps eller högre. Motsvarande året innan var 26 respektive 11 procent.

Den ekonomiska betydelsen av Internetaccess som tjänst på den svenska telemarknaden fortsatte att stärkas under första halvåret 2007. Totalt låg omsättningen på marknaden för Internetaccess på 4,2 miljarder kronor, vilket är 6 procent mer än under första halvåret 2006. Framför allt är det abonnemangen till fasta anslutningar som ger operatörerna allt större intäkter. Dessa intäkter steg med 12 procent i värde mellan första halvåret 2006 och motsvarande period 2007. Andelen intäkter för fast access av de totala intäkterna för Internet ökar kontinuerligt och utgör nu hela 94 procent.

Den sista juni 2007 var det totala antalet tv-abonnemang på den svenska marknaden 2 979 000 stycken. Kabelnäten står för den största andelen, knappt 47 procent av det totala antalet abonnemang var kabel-tv-abonnemang. Antalet IPTV-abonnenter via det metallbaserade accessnätet har mångdubblats. Den sista juni 2007 var dessa drygt 163 000 stycken, medan antalet den sista juni 2006 var 13 000.

Abstract

The retail market for electronic communications in Sweden had a total turnover of SEK 24bn during the first half-year of 2007, which means that the retail market increased by nearly one per cent in total when compared with the first half-year of 2006.

There were 5 518 000 fixed telephone subscriptions in Sweden on 30 June 2007, which corresponds to a reduction of just over two per cent compared with the corresponding point in time in 2006. Of these, 4 873 000 were PSTN subscriptions. Almost 28 per cent of the total number of subscriptions were provided by an operator other than Telia Sonera, which is an increase of just over four per cent since 30 June 2006. This increase is partly due to the fact that sales of WLR (Wholesale Line Rental) are still increasing and that IP-based telephony provided by stakeholders other than Telia Sonera is continuing to grow. There were 502 000 subscriptions for IP-based telephony on 30 June 2007, which corresponds to an increase of 60 per cent since 30 June 2006 when this number was 314 000. The vast majority of the customers, that is 478 000, were residential customers. On 31 December 2006, the total number of residential customers with fixed telephony was 4 224 000; of these, 1 787 000, or 42 per cent, chose to make calls with an operator other than Telia Sonera.

During the first half-year of 2007, the market value for fixed call services amounted to SEK 9.2bn, which is nearly one billion less than during the corresponding period in 2006. In other words, the market for fixed call services demonstrates a reduction of nine per cent.

On 30 June 2007, there were 9 921 000 mobile telephone subscriptions in Sweden compared with 9 222 000 subscriptions on 30 June 2006. Of these subscriptions, 1.7 million were actively used for services in UMTS networks. The number of private subscriptions was 7 824 000, which corresponds to 80 per cent of all subscriptions.

Between the first half-year of 2006 and the first half-year of 2007, the number of mobile telephone subscriptions (contract subscriptions and pre-paid cards) increased by 7.6 per cent. The number of business subscriptions is increasing at a more rapid rate than previously. In absolute figures, private subscriptions are still increasing more than business subscriptions.

The service providers of mobile call services are still small. Their aggregate market share amounts to just less than one per cent of the total number of subscriptions, which corresponds to 88 000 subscriptions.

There has been a sharp increase in the number of traffic minutes in mobile networks over the past two years. Growth remained strong during the first half-year of 2007. This increase was just over 27 per cent between the first half-year of 2006 and the first half-year of 2007. The fact that traffic in these networks is increasing so greatly despite marginal change in the proportion of Swedes using mobile telephones clearly demonstrates that we are increasing our use of mobile telephones. Both private and business customers are making more calls, and one important reason for this traffic continuing to increase so considerably is largely due to the fact that over the past few years it has become less expensive to make mobile telephone calls. The proportion of mobile voice traffic of the total voice traffic (i.e., the total voice traffic in fixed and mobile networks) was 35 per cent during this period, which is an increase from 28 per cent compared with the first half-year of 2006.

Mobile customers continue to use mobile data services increasingly more regularly. From January to June 2007, just over 246 000 Gbytes of data were sent, which is three times more compared with the corresponding period of the previous year, when 71 000 Gbytes were sent. More and more people are also using their computers for mobile surfing. The number of subscriptions with data plug-in cards or USB modems increased from 92 000 on 30 June 2006 to 182 000 on 30 June 2007.

The growth in turnover for mobile call services increased by 7.5 per cent to SEK 8.8bn during the first half-year of 2007, which is a more rapid rate of growth than previously.

According to PTS's calculations, the market for data communications services to end-users has continuously reduced at around the same rate since the first half-year of 2002 onward. For the first half-year of 2007, turnover is estimated at SEK 2bn, which lies at the level of the first half-year of 2006. One reason for the value of the market decreasing is that there is a shift in progress from traditional data communications services, such as Frame Relay and leased lines, to primarily IP VPN.

The number of active customers with some form of Internet access increased from 3 377 000 to 3 526 000 between 30 June 2006 and 30 June 2007, which corresponds to a growth of approximately four per cent. The trend towards a growing proportion of fixed connections at the expense of dial-up connections continued during the first half of 2007. The number of subscriptions with fixed access increased by 23 per cent, from 2 126 000 to 2 609 000 between 30 June 2006 and 30 June 2007, while the number of customers with dial-up access decreased by 27 per cent, from 1 250 000 to 917 000. Subscriptions with fixed access now comprise 74 per cent of the total number of subscriptions.

As regards forms of access, xDSL is by far the most common form of access on the Internet services market. On 30 June 2007, 45 per cent of all residential customers were provided with Internet services via xDSL. The corresponding figure on 30 June 2006 was 39 per cent. The annual rate of growth in proportion of residential customers with Internet access lines with high transmission capacity increased considerably between 30 June 2006 and the corresponding point in time in 2007. On 30 June 2007, 41 per cent of households had Internet access with a transmission capacity of 2 Mbps or more and 16 per cent had Internet access with a transmission capacity of 10 Mbps or more. The corresponding figures for the previous year were 26 and 11 per cent respectively.

The economic importance of Internet access as a service in the Swedish telecommunications market continued to increase during the first half-year of 2007. In total, turnover in the market for Internet access was SEK 4.2bn, which is six per cent more than during the first half-year of 2006. It is primarily the subscriptions with fixed connections that are providing the operators with increasing revenues. These revenues increased by 12 per cent in value between the first half-year of 2006 and the corresponding period in 2007. The proportion of revenues from fixed access of total revenues for Internet revenue is continuously increasing and now comprises a full 94 per cent.

On 30 June 2007, the total number of television subscriptions in the Swedish market was 2 979 000. Cable networks represent the greatest proportion; just below 47 per cent of the total number of subscriptions were cable television subscriptions. The number of IPTV subscribers via the metallic access network has multiplied. On 30 June 2007, there were just over 163 000 subscribers, while the number on 30 June 2006 was 13 000.

Nyckeldata

Nyckeldata - marknaden för elektronisk kommunikation			
	1:a halvåret 2006	1:a halvåret 2007	Förändring
Fasta samtalstjänster			
Abonnemang för fast telefoni (tusen)	5 640	5 518	-2%
varav abonnemang via GTA (tusen)	972	1 015	4%
Hushåll	908	883	-3%
Företag	65	132	105%
varav abonnemang för IP-baserad telefoni (tusen)	314	502	60%
Hushåll	302	478	58%
Företag	11	24	107%
Förvalskunder (tusen)	929	642	-31%
Hushåll	703	435	-38%
Företag	225	207	-8%
Intäkter från fasta samtalstjänster (mkr)	10 145	9 223	-9%
Hushåll	6 599	6 041	-8%
Företag	3 546	3 182	-10%
Mobila samtalstjänster			
Mobilabonnemang (tusen)	9 222	9 921	8%
Privat	7 458	7 918	6%
Företag	1 764	2 002	14%
varav aktiva UMTS-abonnemang*	1 214	1 736	43%
varav via datainstickskort*	92	182	98%
Intäkter från mobilabonnemang och SMS (mkr)	8 214	8 835	8%
Privat	4 781	5 209	9%
Företag	3 433	3 626	6%
Antal skickade SMS (miljoner)	1 220	1 990	63%
Antal skickade MMS (miljoner)	27.1	42.0	55%
Trafik för mobila datatjänster (Gbyte)	70 939	246 273	247%
Datakommunikationstjänster			
Intäkter från datakommunikationstjänster till slutkund (mkr)	2 071	2 115	2%
Frame	116	85	-26%
IP-VPN	1 049	1 096	4%
Hyrd förbindelser	676	688	2%
Svart fiber och annan ofördlad nätkapacitet	230	246	7%
Internettjänster			
Kunder till Internetaccess (tusen)	3 377	3 526	4%
Uppringd anslutning	1 250	917	-27%
Fast anslutning	2 127	2 609	23%
Intäkter från Internetaccess (mkr)	3 898	4 146	6%
Hushåll	2 901	3 252	12%
Företag	997	894	-10%

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Den första mätpunkten för aktiva UMTS-abonnemang och datainstickskort var 31 december 2006, varför värdena i kolumnen 1:a halvåret 2006 för dessa två variabler avser denna mätpunkt istället för 30 juni 2006.

1 Syfte och metod

Syftet med denna rapport är att kartlägga och analysera utvecklingen för en relativt stor del av den svenska marknaden för elektronisk kommunikation under första halvåret 2007.

Post- och telestyrelsen (PTS) har till uppgift att dels följa marknadsutvecklingen för elektronisk kommunikation, dels främja konkurrensen inom området. Som en del i dessa uppgifter arbetar PTS med marknadsstatistik och marknadsanalyser. Det är även viktigt att allmänheten, operatörer och andra företag och organisationer får tillgång till statistik och marknadsanalyser, något som ytterligare utgör ett incitament för PTS att publicera marknadsstatistik.

Rapporten fokuserar på följande delmarknader

- Fasta samtalstjänster, inklusive IP-baserad telefoni
- Mobila tjänster
- Datakommunikationstjänster till slutkund
- Internettjänster
- TV-tjänster

Rapporten Svensk telemarknad ska främst ses som PTS rapport för statistik om marknaden för elektronisk kommunikation. Fokus ligger därför på att redovisa marknadsstatistik. Den innehåller även en analys med kompletterande figurer och diagram som förtydligar siffermaterialet, beskriver den rådande marknadssituationen och pekar på bakomliggande faktorer till den utveckling som sker på marknaden.

Svensk telemarknad har för följande år utförts av

• 1994	PA Consulting Group
• 1995	Bohlin & Strömberg
• 1996 – 1997	Stelacon
• 1998	Öhrlings PriceWaterhouseCoopers
• 1999 – 2007	Post- och telestyrelsen

Samtliga rapporter finns tillgängliga på PTS hemsida (www.pts.se). Utöver dessa finns officiell statistik om marknaden för elektronisk kommunikation framtagen av SIKA. Rapporterna bygger till största del på samma primärmaterial.

I syfte att underlätta för uppgiftslämnarna och minska antalet frågeformulär sker insamlingen av helårsstatistik i samarbete med SIKA och Statistiska centralbyrån (SCB). Halvårsinsamlingarna genomförs dock av PTS i egen regi. Statistiken för halvåret 2007 har samlats in med en webbenkät.

PTS har tillgång till uppgifter av olika slag som enligt sekretesslagen bedömts som affärsmässigt känsliga¹. Det är uppgifter som har begärts in från anmälda operatörer, exempelvis i samband med tillsyn. Sådan information publiceras inte i Svensk telemarknad första halvåret 2007.

De uppgifter som har begärts in från anmälda operatörer genom det nu aktuella frågeformuläret, används uteslutande som underlag i följande sammanhang:

1. Statistik i rapporten Svensk telemarknad första halvåret 2007 (PTS).
2. Statistik i en publik statistikportal tillgänglig från PTS hemsida.²
3. PTS marknadsanalyser och beslut om betydande marknadsinflytande.³
4. PTS eventuella beslut om samhällsomfattande tjänster⁴
5. PTS övriga verksamhet som tillsynsmyndighet⁵

I det frågeformulär som skickas ut till de anmälda operatörerna, anges uttryckligen vilka uppgifter som ska användas till respektive område. I samband med 2003 års insamling av uppgifter infördes svarsplikt. Svarsplikt har även införts för insamling av halvårsuppgifter. För information om vilka operatörer som har svarat i undersökningen, se kapitlet Deltagarlista.

Rapporten baseras främst på följande informationskällor

- Kvantitativa data inhämtade av PTS från operatörer
- Telefonintervjuer med operatörer
- Statistik ur tidigare rapporter motsvarande Svensk telemarknad
- Årsredovisningar
- Publik information
- Marknadsundersökningar och analyser genomförda av externa konsulter på uppdrag av PTS
- Andra analyser som PTS genomfört i egen regi

Den statistik som presenteras i Svensk telemarknad ska ses som PTS bedömning av marknaden. Bedömningen baseras på de data som kommer in från operatörer. Även publika källor används emellertid. Frågeformuläret har skickats ut till 440 anmälda operatörer, men även till ett antal operatörer som inte varit anmälda hos myndigheten, men som kan antas bedriva verksamhet inom området elektronisk kommunikation. Sammanlagt har enkäten skickats till 535 aktörer. Vid rapportens publicering hade 444 svarat, vilket motsvarar 83 procent av de tillfrågade. Insamlingen av operatörsdata fortsätter även efter det att rapporten Svensk

¹ 8 kap 6 § sekretesslagen.

² www.pts.se

³ Lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) 8 kap. 5-7 §§.

⁴ Lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) 5 kap.

⁵ Användning av materialet för dessa ändamål sker efter att PTS underrättat berörda operatörer.

telemarknad har publicerats, varför PTS databas för operatörsstatistik kontinuerligt förbättras och svarsfrekvensen ökar. Ett visst mått av mätfel uppstår som ett resultat av att inte samtliga operatörer på marknaden svarar på enkäten. Mätfelen bedöms dock vara ganska små eftersom de operatörer som svarat står för en betydande del av omsättningen på marknaden för elektronisk kommunikation. PTS bedömer att de intäktsuppgifter som har kommit in för första halvåret 2007 motsvarar en andel på minst 99 procent av slutkundsomsättningen på marknaderna för fasta samtalstjänster,⁶ mobila samtalstjänster och för tv-tjänster. För Internettjänster är motsvarande nivå cirka 80 procent.⁷ Mätfel kan även uppstå om någon tillfrågad inte svarat på samtliga av enkätens frågor, eller om svaren blivit missvisande på grund av slarv, bristfälliga eller missförstådda instruktioner eller om något exakt värde inte går att få fram ur företagets redovisning. Sådana bortfall och eventuella brister i inkomna svar kan ofta kompenseras genom att utgå från data i tidigare insamlingar eller genom att göra uppskattningar av relaterade svar i enkäten.

Revidering av historisk statistik genomförs kontinuerligt i de fall då ytterligare information blir tillgänglig för PTS. Av denna anledning kan statistik för ett och samma år skilja sig åt i olika årgångar av rapporten. Det är därför viktigt att den som använder Svensk telemarknad har tillgång till den senast publicerade versionen.

Marknadsutvecklingen redovisas med statistik som i några fall sträcker sig tillbaka till 1992. Från och med publiceringen av Svensk telemarknad 2006 publicerar PTS även marknadsandelar för slutkundsmarknaderna för varje insamlingsperiod. Historiska marknadsandelar äldre än helåret 2006 publiceras dock inte. I rapporten finns marknadsandelar för ett antal olika aggregat och PTS har för avsikt att publicera marknadsandelar från och med helåret 2006 för samtliga variabler på alla slutkundsmarknader utom för marknaden för tv-tjänster⁸ i en allmänt tillgänglig statistikportal åtkomlig från PTS hemsida. Undantag från detta är variabler där myndigheten gör bedömningen att uppgifterna är bristfälliga eller på annat sätt missvisande.

De definitioner som används i frågeformuläret och som ligger till grund för rapporterna, revideras och förtydligas kontinuerligt så att de är i fas med utvecklingen på marknaden. Även segmenteringen av enskilda delmarknader kan från år till år ändras något. Sedan 2003 års frågeformulär tas även hänsyn till det behov av uppgifter som PTS har för att genomföra marknadsanalyser och besluta om betydande marknadsinflytande. De förändringar som görs är dock av sådan karaktär att jämförbarheten med tidigare rapporter i stor utsträckning bibehålls.

⁶ Inkluderar ej intäkter från uppringt Internet och nummerupplysningstjänst.

⁷ De svar som inkommit om antalet kunder bedöms dock motsvara mer än 97 procent av marknadsvärdet. Några operatörer har med andra ord svarat på frågan om antalet kunder men ej på frågan om omsättning. I sådana fall har myndigheten uppskattat intäkten baserat på tidigare svar och på svar om antalet kunder. PTS bedömer att den i rapporten angivna omsättningen för Internet ligger på en trovärdig nivå.

⁸ PTS utesluter dock inte att variabler på slutkundsmarknaden för tv-tjänster publiceras på liknande sätt som variabler för de andra slutkundsmarknaderna i framtiden.

Statistiken redovisas i åtskilliga fall fördelad på privatkunder/hushållskunder och företagskunder. Definitionerna av privatkund/hushållskund och företagskund baseras på vem som betalar för tjänsten, inte vem som är användare. Kriteriet för att den betalande parten ska betecknas som en företagskund (inklusive de organisationer som inte är företag) är att den har ett organisationsnummer. Övriga betecknas som privatkunder/hushållskunder. Detta förfarande medför dock att företag och organisationer registrerade på personnummer hänförs till kategorin privatkunder/hushållskunder.

De uppgifter i rapporten som redovisas i procent kan på grund av avrundningar innehålla mindre avvikelser som leder till att summan av delarna inte alltid blir 100 procent. Det bör även observeras att de belopp som anges för tidigare perioder i rapporten, exempelvis för intäkter, inte är inflationsjusterade. Därutöver är samtliga intäkter redovisade exklusive mervärdesskatt (moms).

På PTS hemsida (www.pts.se) finns ytterligare marknadsstudier om konkurrenssituationen som PTS har genomfört, antingen i egen regi, tillsammans med andra myndigheter eller med hjälp av konsulter.

2 Marknaden för elektronisk kommunikation

2.1 Mål och vision

Bestämmelserna i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) syftar till att enskilda och myndigheter ska få tillgång till säkra och effektiva elektroniska kommunikationer och största möjliga utbyte när det gäller urval, pris och kvalitet. Detta ska uppnås främst genom att konkurrensen och den internationella harmoniseringen på området främjas.⁹ Utifrån dessa bestämmelser har PTS tagit fram sin vision:

”Alla i Sverige ska ha tillgång till effektiva, prisvärda och säkra kommunikationstjänster.”

2.2 Marknadsutvecklingen

Under de senaste åren har marknaden för fasta telefonitjänster gått in i en ny fas. Framför allt två företeelser har gjort att förändringarna på denna marknad på många sätt har hamnat i centrum för utvecklingen. För det första har möjligheten för alternativa operatörer att även fakturera abonnemangsavgiften till slutkunden inneburit att det monopol som i praktiken har rått på delmarknaden för fasta telefonabonnemang upphört.¹⁰ Under 2005 och 2006 har marknaden för telefonabonnemang visat en mycket positiv utveckling och under första halvan av 2007 har utvecklingen stabiliserats.¹¹ Bland annat kan de alternativa operatörerna i större utsträckning differentiera sina kunderbudanden, och kunden behöver bara få en samlad faktura för sin fasta telefoni. För det andra är möjligheten att erbjuda fast telefoni även i andra nät än i Telia Soneras traditionella kopparaccessnät nu så etablerad att omfattningen betydligt förändrar marknadsstrukturen. PTS ser positivt på de förändringar som sker på marknaden för fast telefoni.

En förändring som under 2006 och första halvåret 2007 har blivit allt tydligare och därmed ytterligare inverkat på förändringen av marknaden för fast telefoni är att allt fler använder mobiltelefoni i större utsträckning än tidigare. Härigenom har användningen av fast telefoni tydligt minskat under perioden och samtidigt blivit föremål för ett ytterligare ökat förändringstryck.

PTS fortsätter arbetet med att reglera marknaden för elektronisk kommunikation enligt den nya lagen om elektronisk kommunikation (LEK). Under 2006 fattade PTS beslut om de sista av första generationens SMP-beslut för de 18 delmarknader som den Europeiska kommissionen har rekommenderat som relevanta att förhandsreglera. De beslut som PTS fattar och den tillsyn som myndigheten utövar ger successivt effekt på marknaden genom ökad konkurrens

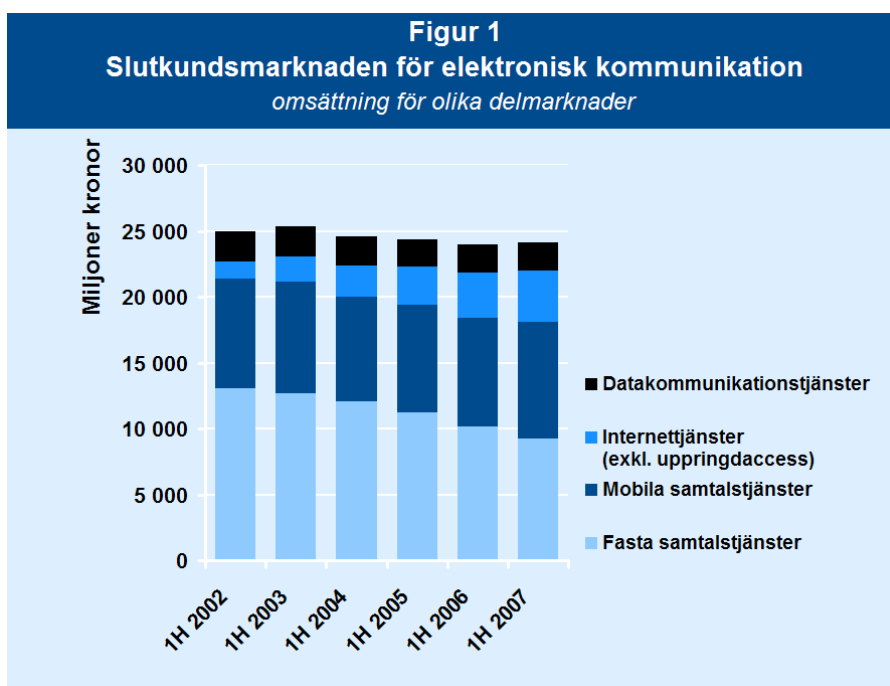
⁹ LEK 1 kap. 1§.

¹⁰ Under februari 2005 beslutade PTS att Telia Sonera är skyldig att erbjuda en grossistprodukt för telefonabonnemang till andra operatörer (GTA).

¹¹ Se kapitlet Fasta samtalstjänster.

och dynamik. Regleringen av marknaderna för elektronisk kommunikation driver ofta fram en positiv marknadsutveckling, bland annat därför att det ger alternativa operatörer möjlighet att få tillträde till infrastruktur, både till fasta nät och till mobilnät. Utvecklingen på flera av de framväxande marknaderna understryker behoven av tydliga och rättvisa regler och en aktiv myndighet. Framför allt är tillträdesaspekterna viktiga för att konkurrensen överhuvudtaget ska fungera.

Marknaden för Internettjänster växte med 6 procent totalt, vilket innebär en dämpning av tillväxtstakten jämfört med under 2006. Bortsett från intäkter från uppringt Internet växte marknaden dock med 12 procent, vilket ändå är en betydande ökning.¹² I stället är det marknaden för mobila samtalstjänster som var i princip oförändrad under 2006 som växer mest första halvåret 2007, med nästan 8 procent, eller med 0,6 miljarder. Både intäkterna från privat- och företagskunder har ökat mycket, med 9 respektive 6 procent. Intäkterna från företagskunder har under tidigare år minskat trots att antalet abonnemang har ökat. Under första halvåret 2007 ökar antalet företagsabonnemang mer än tidigare och tillväxten i intäkter blir också positiv. Marknaderna för fasta samtalstjänster minskade sammantaget med 9 procent. Omsättningen på slutkundsmarknaden för datakommunikationstjänster ökade med 2 procent. Totalt omsatte slutkundsmarknaden för elektronisk kommunikation i Sverige 24 miljarder kronor under första halvåret 2007, vilket innebär att slutkundsmarknaden totalt ökade med knappt 1 procent vid en jämförelse med första halvåret 2006.

¹² Omsättningen för uppringd access minskade med 40 procent. I Tabell 1, Elektronisk kommunikation – intäkter från slutkund, redovisas en tillväxt för Internettjänster på 11 procent. Att denna uppgift skiljer sig från ovan angivna tillväxt beror på att den inkluderar fasta avgifter för uppringt Internet, medan den exkluderar de minutrelaterade avgifterna. Detta i sin tur beror på att då perspektivet är hela marknaden för elektronisk kommunikation så ingår samtal till Internet endast i nationella samtal inom området fasta samtalstjänster. Detta för att undvika dubbelräkning.

På datakommunikationsmarknaden fortsätter skiftet från Frame Relay och hyrda förbindelser till IP-VPN-lösningar om än inte i samma takt som tidigare. De nya lösningarna är mer kostnadseffektiva, vilket leder till att kunderna får mer valuta för sina pengar.

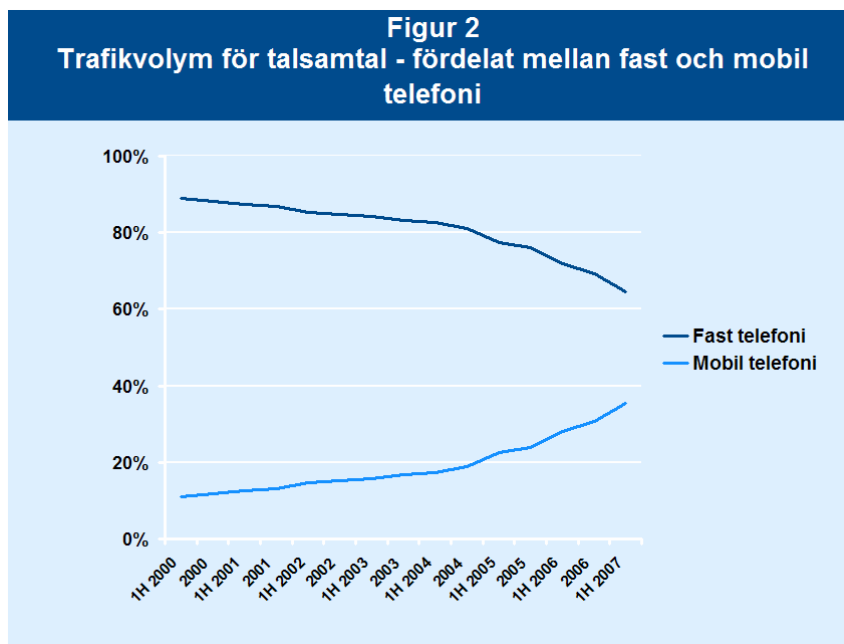
På mobilmarknaden inleddes en positiv utveckling med tilltagande priskonkurrens under 2003. Priserna har under 2006 och våren 2007 stabiliserats på den lägre nivån jämfört med tidigare och det blir intressant att framöver följa utvecklingen på marknaden för mobila samtals tjänster.¹³ Även om priserna tillfälligt har stabiliserats så ser PTS positivt på nuläget och den framtida utvecklingen på mobilmarknaden. Dock är det viktigt att följa marknadens utveckling.

Den starka utvecklingen på marknaden för Internettjänster har i stort kunnat kopplas till övergången från uppringda till fasta anslutningar. Numera är dock antalet kunder med uppringd Internettjänst så pass få att det mer handlar om att nya Internetkunder skaffar en fast anslutning direkt utan att först gå via uppringd anslutning. Andelen individer som är anslutna till Internet i hemmet fortsätter att öka enligt uppgifter från individundersökningen. Hösten 2007 hade 68 procent fast anslutning till Internet och endast 9 procent uppringd anslutning, vilket kan jämföras med år 2002 då 18 procent hade fast anslutning och 45 procent uppringd anslutning.¹⁴ Den beskrivna utvecklingen, med en övergång från uppringd till fast anslutning, bekräftas även i den statistik som rapporteras in från operatörerna. Omsättningsmässigt har utvecklingen varit mycket fördelaktig för operatörerna och även antalet kunder till Internetaccess totalt sett har ökat, med drygt 4 procent under första halvåret 2007.

En utveckling som är intressant att följa är trenden att röstsamtal i fasta nät ersätts av röstsamtal i mobila nät. Från och med 2005 och framåt har detta också tydligt visats i statistiken. Röstsamtal i fasta nätet kan ersättas antingen genom att vi helt enkelt ringer mer i mobiltelefon än via fast telefon, eller genom att vi helt gör oss av med den fasta telefonen i hemmet eller på arbetet. Andelen mobil taltrafik av den totala taltrafiken (dvs. den sammanlagda taltrafiken i fasta och mobila nät) var under perioden 35 procent, en ökning från 28 procent jämfört med under första halvåret 2006. Under 2003 var andelen 17 procent. En viktig orsak till att den relativt stora ökningen har skett under de tre senaste åren har av allt att döma att göra med att det samtidigt har blivit billigare att ringa med mobiltelefon.

¹³ PTS publicerar i januari 2008 en rapport, Prisuutvecklingen för telefoni och Internet i Sverige första halvåret 2007, där priser och utvecklingen i priser diskuteras närmare. www.pts.se.

¹⁴ Individundersökningen 2007 – Svenskarnas användning av Internet och telefoni, Synovate på uppdrag av PTS, december 2007.

I PTS individundersökning¹⁵ från hösten 2007 kan det konstateras att 7 procent av svenskarna mellan 16 och 75 år har valt bort den fasta telefonin hösten 2007 och enbart ringer med mobiltelefon. En tredjedel anser dock att priset på mobiltelefoni ska vara på samma nivå eller lägre än priset på fast telefoni för att de ska ta steget att enbart använda mobiltelefon. En fjärdedel kan inte tänka sig avstå från sin fasta telefon eftersom de anser att hushållet behöver en fast telefon.

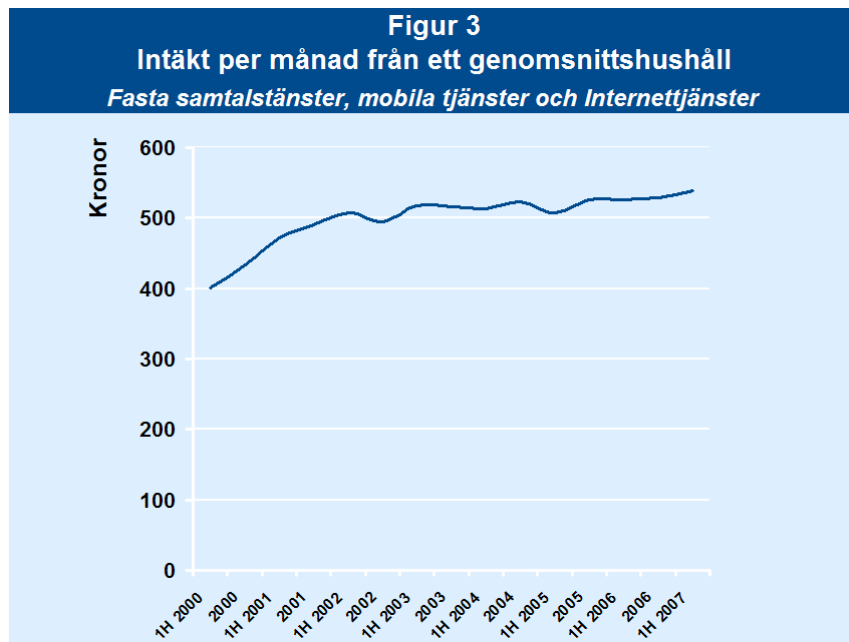
Det är framför allt yngre som väljer bort den fasta telefonin. Drygt var tredje person som bor i hushåll där alla är under 26 år är utan fast telefon, en kraftig ökning jämfört med 2005 då andelen var 17 procent. I figuren ovan framgår hur de trafikminuter som används för taltrafik fördelar sig mellan fasta nät och mobilnät. Förändringen har tidigare till stor del påverkats av att allt fler personer börjat använda mobiltelefon. Eftersom mobilpenetrationen nu ligger på en så hög nivå (94 procent enligt uppgifter från individundersökningen) så beror förändringarna i trafikvolymerna alltmer på att röstsamtal i fasta nät ersätts av röstsamtal i mobila nät. Med tanke på den förbättrade priskonkurrensen på mobilmarknaden som lett till sänkningar av mobilpriserna,¹⁶ blir det allt intressantare att följa utvecklingen.

I det här sammanhanget är det även intressant att uppmärksamma att operatörernas intäkt per månad från ett genomsnittshushåll var 538 kronor¹⁷ under första halvåret 2007. Under första halvåret 2006 var denna intäkt 526 kronor.

¹⁵ Individundersökningen 2007 – Svenskarnas användning av Internet och telefoni, Synovate på uppdrag av PTS, december 2007.

¹⁶ Se kapitlet Mobila samtalstjänster.

¹⁷ Inkluderar fast telefoni, mobila samtalstjänster och Internet. Statistik om antalet kosthushåll är hämtat från SCB:s inkomstfördelningsundersökning.

3 Fasta samtalstjänster

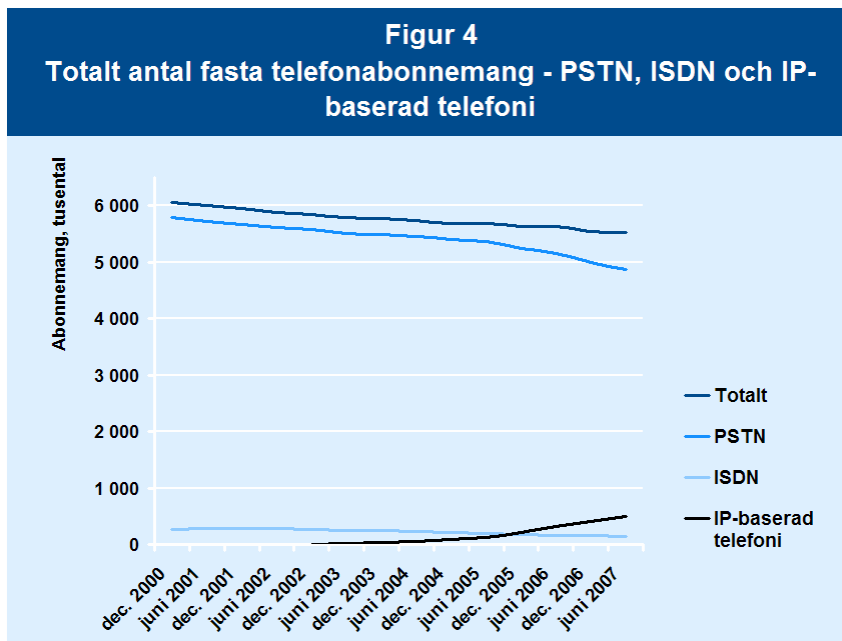
3.1 Marknadsutveckling

3.1.1 Operatörer och tjänstetillhandahållare

Under första halvåret 2007 bedöms cirka 80 operatörer aktivt ha tillhandahållit fasta samtalstjänster (inklusive IP-baserad telefoni). Drygt 20 operatörer erbjuder fasta samtalstjänster enbart till företagskunder. Det totala antalet operatörer har minskat något under det första halvåret.

3.1.2 Abonnemang

Den sista juni 2007 fanns det 5 518 000 fasta telefonabonnemang i Sverige, vilket motsvarar en minskning med drygt 2 procent jämfört med samma tidpunkt 2006. Av dessa var 4 873 000 PSTN-abonnemang.¹⁸ Av det totala antalet abonnemang tillhandahölls nästan 28 procent av en annan operatör än Telia Sonera, vilket är en ökning med drygt 4 procentenheter från sista juni 2006. Ökningen beror till viss del på att försäljningen av GTA (grossistprodukt för telefonabonnemang) fortfarande ökar samt att den IP-baserade telefonin som tillhandahålls av andra aktörer än Telia Sonera fortsätter att växa som ett alternativ.

Det totala antalet PSTN-abonnemang fortsätter att minska, från 5 162 000 sista juni 2006 till 4 873 000 ett år senare. De privata PSTN-abonnemangen utgör 77 procent av dessa och var 3 742 000 stycken sista juni 2007. Antalet ISDN-abonnemang fortsätter även de att minska, både för privatkunder och för

¹⁸ Ett PSTN-abonnemang är liktydigt med en huvudledning till egen slutkund. Vanligtvis äger operatören huvudledningen eller hyr den av en nätoperatör (exempelvis genom fullt eller delat tillträde) eller köper en grossistprodukt för telefonabonnemang.

företagskunder. Det totala antalet ISDN-abonnemang var 143 000 stycken i slutet av juni 2007, vilket innebär en nedgång med 21 000 jämfört med slutet av juni året innan. Av samtliga ISDN-abonnemang var knappt 3 procent privata.

3.1.3 Nya möjligheter för fast telefoni

Den IP-baserade telefonin¹⁹ fortsätter att ta andelar på marknaden för fast telefoni men fortfarande är dock den traditionella telefonin via kopparnätet stor. Det är inte längre något nytt att det finns andra möjligheter än det traditionella alternativet att erbjuda fast telefoni; dels genom det traditionella telenätet men via en digital xDSL-access, dels via alternativ infrastruktur såsom kabel-tv-nät och LAN-nät. I samtliga fall där telefonin förmedlas i digitala nät används Internetprotokollet (IP).

En viktig milstolpe för utvecklingen på marknaden och för konkurrensen var när Telia Sonera började erbjuda grossistabonnemang för telefoni. Under hösten 2004 lanserade Telia Sonera en grossistprodukt för telefonabonnemang. Kort därefter, i februari 2005, beslutade PTS att Telia Sonera var skyldiga att erbjuda en grossistprodukt för telefonabonnemang (GTA).²⁰ GTA gör det möjligt för andra operatörer att fakturera abonnemangsavgiften till slutkunden. PTS avsikt med GTA var att bryta det monopol som i praktiken rådde på delmarknaden fasta telefonabonnemang, genom att erbjuda kunden möjlighet att köpa sitt fasta abonnemang hos olika operatörer. Genom GTA får kunden alla avgifter för sin fasta telefon på samma faktura. Under 2005 och första halvåret 2006 har tillväxten i försäljningen av GTA varit omfattande och därefter har marknaden stabiliserats. Det totala antal abonnemangskunder ökar fortfarande och uppgick i juni 2007 till 1 015 000 stycken. Även om GTA ger ökade valmöjligheter för kunden, så innebär det likafullt att den som ringer fortsätter att använda det traditionella kopparnätet. Med den IP-baserade telefonins framväxt följer att marknaden för traditionell telefoni är på god väg att förändras i grunden.

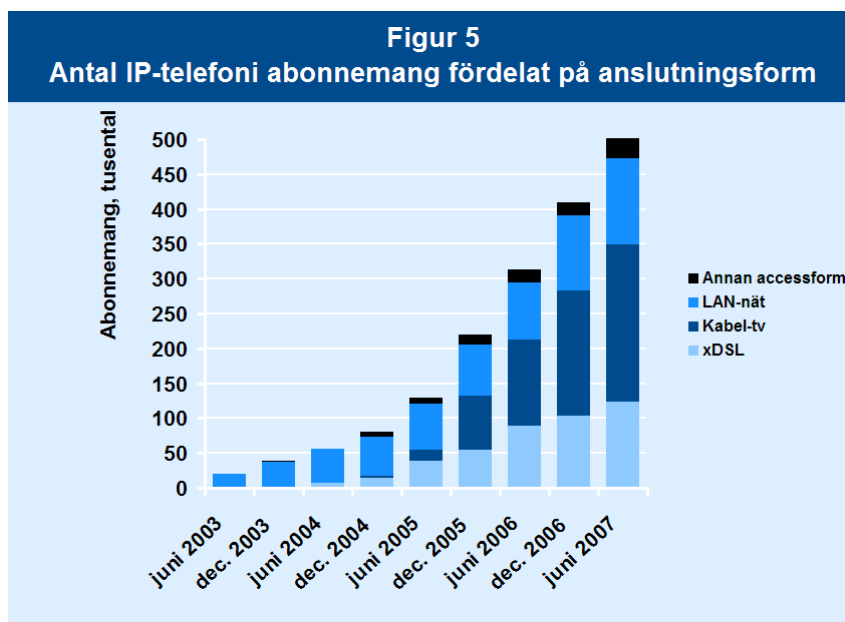
Både GTA och IP-baserad telefoni ger fler operatörer möjlighet att ta ett helhetsansvar för kundens telefoni, där operatören kan erbjuda kunden skraddarsydd paketlösningar. Utvecklingen mot paketlösningar är ännu i ett tidigt skede, men flera operatörer har fortsatt utvecklingen mot att erbjuda kombinationer av tjänster. Ett begrepp som ofta används i sammanhanget är Triple Play. Namnet syftar på att de tre tjänsterna Internet, telefoni och tv erbjuds och säljs som en paketlösning till kunden men även andra kombinationer med exempelvis mobiltelefoni, förekommer på marknaden. Begreppet Quadruple Play förekommer också och innebär att fyra tjänster kombineras. Det generiska namnet för paketeringen är Multiple play. Det kan också nämnas att den mobila IP-baserade telefonin förmodligen kommer att ta ett allt större utrymme i framtiden och den konkurrerar både med den traditionella fasta telefonin och med

¹⁹ Här och fortsättningsvis avses sådan IP-baserad telefoni där kunden kan ansluta en traditionell telefon till accessnätet. Abonnenter med IP-baserad telefoni ska kunna nå telefoner kopplade till PSTN- och ISDN-nätet. På motsvarande sätt ska också abonnenten kunna bli nådd av abonnenter med traditionella telefoniabonnemang.

²⁰ Se PTS skyldighetsbeslut, dnr 04-6993 och 04-6944.

mobiltelefonin. Den fast mobila konvergensen kommer att bli alltmer tydlig inom en inte alltför avlägsen framtid.

Det fanns 502 000 abonnemang för IP-baserad telefoni den sista juni 2007, vilket motsvarar en ökning med 60 procent sedan sista juni 2006 då antalet var 314 000. Det stora flertalet av kunderna, 478 000 stycken, var hushållskunder.²¹ Det är inte alla telefonikunder som är anslutna till nät som erbjuder IP-baserad telefoni, men den potentiella kundbasen ökar allteftersom fler operatörer börjar erbjuda IP-baserad telefoni i olika typer av nät. Com Hem är för närvarande den operatör som har flest kunder av IP-baserad telefoni med nästan 45 procent av marknaden, näst flest kunder har Bredbandsbolaget med drygt 35 procent. I mitten av 2007 erbjöd närmare 60 operatörer IP-baserad telefoni till slutkund i Sverige. Ett år tidigare var det drygt 50 operatörer.

3.1.4 Kunder till fast telefoni

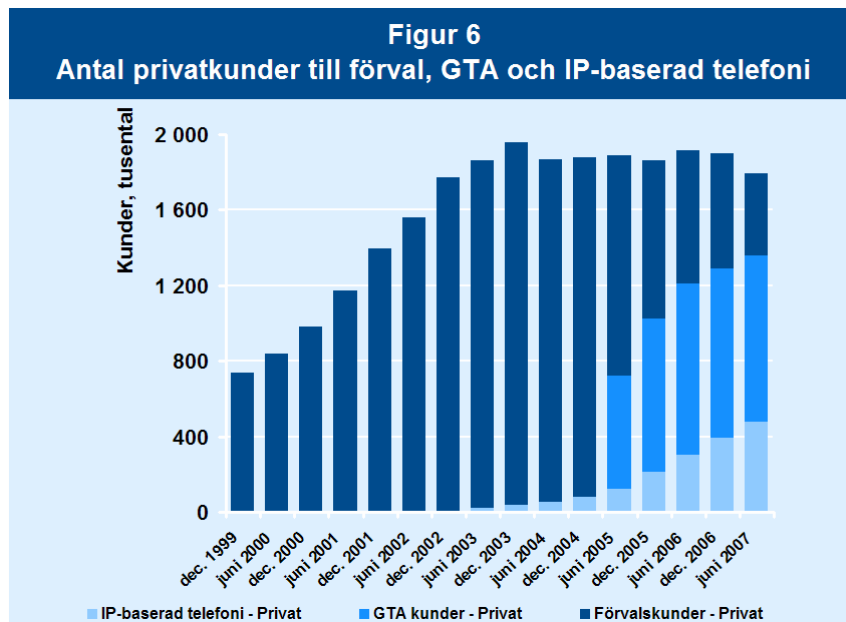
I mitten av 2007 fanns det 5 518 000 kunder med fast telefoni²². Av dessa var 642 000 förvalskunder, 1 015 000 var kunder som fortfarande använder traditionell PSTN-telefoni men som flyttat sitt abonnemang via GTA till en annan operatör än Telia Sonera och 502 000 var kunder till IP-baserad telefoni.

Antalet hushållskunder med förval fortsätter att minska men inte lika dramatiskt som under 2005. Även hushållskunder som har sitt abonnemang hos en GTA-operatör har minskat 30 juni 2007 jämfört med ett år tidigare, medan antalet företagskunder i segmentet har ökat. Tillväxten för hushållskunder återfinns istället inom den IP-baserade telefonin. Antalet hushållskunder med IP-baserad

²¹ Se även de prognoser som analysföretaget IDC genomfört på uppdrag av PTS, Svensk Telemarknad – Prognoser 2007-2011 (PTS-ER-2007:25). Enligt prognoserna förväntas antalet abonnenter med IP-baserad telefoni vara 1 000 000 stycken i slutet av 2009.

²² Avser telefonikunder till nationell, fast till mobil och internationell telefoni.

telefoni ökar till 478 000 stycken i juni 2007 från 302 000 motsvarande tidpunkt ett år tidigare. Antalet förvalskunder sammanslaget med antalet abonnenter via GTA och IP-baserad telefoni visar dock på en minskning.

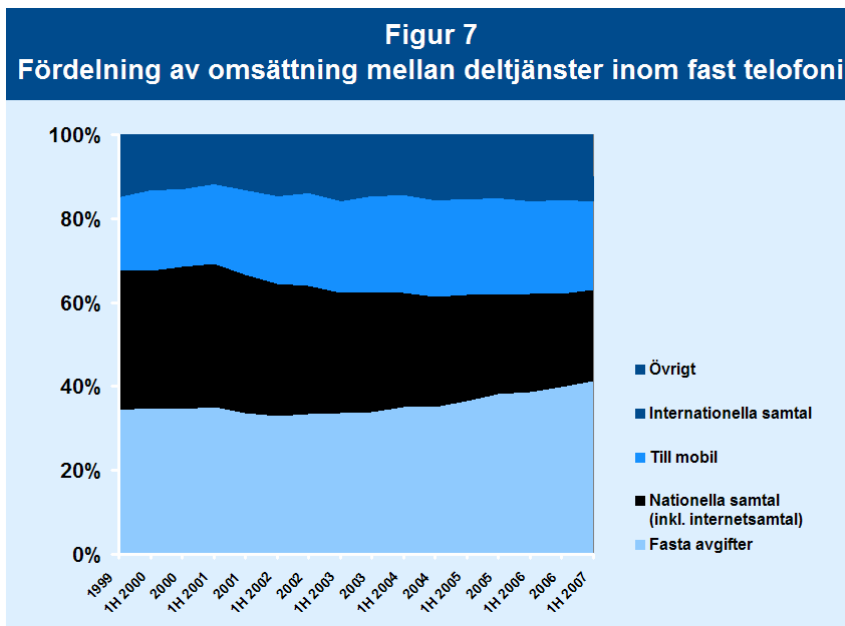

Den sista december 2006 var det totala antalet hushållskunder med fast telefoni 4 224 000 och av dem hade 1 787 000, eller 42 procent, valt att ringa med en alternativ operatör till Telia Sonera. Sammantaget är antalet förvalskunder, abonnemangskunder via GTA och kunder av IP-baserad telefoni högt och visar att de svenska hushållen inte bara är medvetna om att de har möjlighet att välja en operatör eller accessform, utan att de även aktivt gör det.

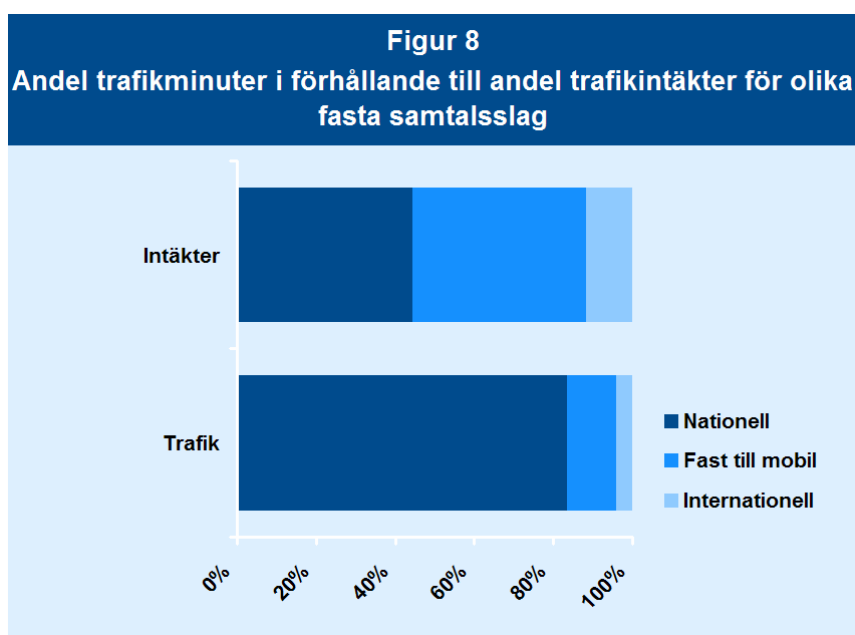
3.1.5 Omsättning

Marknadsvärdet för fasta samtalstjänster uppgick under första halvåret 2007 till 9,2 miljarder kronor, vilket är knappt 1 miljard mindre än under samma period 2006. Marknaden för fasta samtalstjänster uppvisar med andra ord en nedgång med 9 procent.

Intäkter enbart från abonnemang utgör 3,6 miljarder kronor, vilket motsvarar 39 procent av det totala marknadsvärdet för fasta samtalstjänster. Jämfört med första halvåret 2006 är detta en ökning av andelen med drygt 2 procentenheter. Även om abonnemangsinntäkterna ökar som andel av totala intäkter så minskar själva intäkterna med knappt 4 procent under första halvåret 2007 jämfört med motsvarande period ett år tidigare. Intäkter för nationella samtal uppgick till 2,0 miljarder kronor (-15 %) och samtal till mobilnät till 2,0 miljarder kronor (-12 %). Internationella samtal samt övriga samtal uppgick till 0,5 (0 %) respektive 0,9 (-14 %) miljarder kronor. Samtalsintäkterna minskar som förväntat i större utsträckning än intäkter för abonnemang. Det här är en fortsättning på hur utvecklingen har sett ut historiskt ett antal år tillbaka.

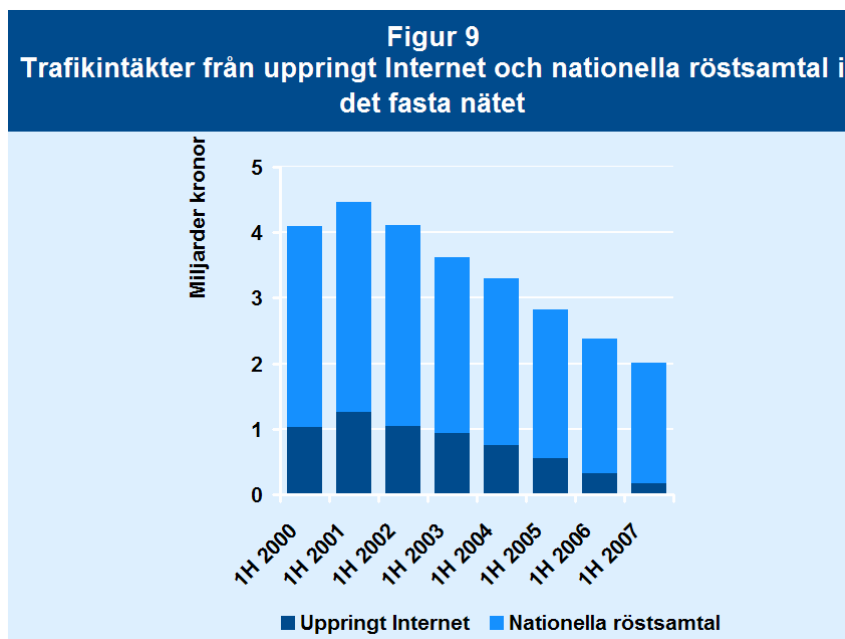

Det finns en stor skillnad mellan intäkterna för de olika samtalsslagen för fasta samtalstjänster och den trafikvolym som genererar dessa intäkter. Trots att nationella samtal står för närmare 84 procent av trafiken, så stod de för endast 37 procent av intäkterna första halvåret 2007. Mest intresseväckande är ändå det faktum att samtal från fasta nät till mobilnät endast står för drygt 12 procent av trafiken, medan de samtidigt genererar 36 procent av de trafikrelaterade intäkterna. Det höga minutpriset för dessa samtal kan relateras till de priser som råder på marknaden för mobila samtalstjänster och de samtrafikavgifter som mobilnätoperatörerna tar ut för att terminera samtal i sina mobilnät. Trots att dessa priser har sjunkit under flera år har priserna för samtal från fasta nät till mobilnät fortsatt att ligga på en relativt hög nivå. Vi diskuterar detta i avsnitten om samtalsslaget fast till mobil telefoni och mobila samtalstjänster.

3.1.6 Nationella samtal²³

Marknadsvärdet för nationella samtal²⁴ uppgick under första halvåret 2007 till 2,0 miljarder kronor, varav intäkter för samtal till uppringt Internet utgör 9 procent. Intäkter för samtal till uppringt Internet har minskat med 46 procent jämfört med motsvarande period ett år tidigare. Intäkterna för nationella samtal är 0,4 miljarder kronor lägre än under första halvåret 2006. Nedgången beror alltså både på lägre intäkter från uppringt Internet och från vanliga nationella telefonsamtal. De lägre intäkterna beror i sin tur främst på minskad trafik, inte på lägre marknadspriser. Om det senare hade varit fallet skulle de genomsnittliga intäkterna per minut ha sjunkit, tvärtomot så har den genomsnittliga intäkten per minut för hushållskunder ökat med drygt 9 procent. Att intäkterna från uppringt Internet minskar är naturligt eftersom vi fortsätter att se en avtagande användning av uppringt Internet. Övergången från uppringt Internet till fasta anslutningsformer är sedan länge ett faktum. Bakom utvecklingen till att trafiken för vanliga nationella samtal minskar ligger dels den ökade användningen av mobiltelefoni, dels i att fler använder mjukvarubaserad IP-telefoni via dator (t.ex. Skype, Google Talk eller liknande). Dessa två orsaker verkar dock inte vara de enda eftersom utvecklingen pågått under så pass lång tid, men övriga förklaringar är svårare att identifiera. Ett resonemang som kan föras är att sättet att kommunicera under en längre tid successivt har förändrats och att e-post, communities, olika typer av forum och liknande sannolikt också påverkar utvecklingen för den fasta telefonin.

²³ Med nationella samtal avses här endast de samtal från fasta nät som termineras i fasta nät (inklusive Samtal till uppringt Internet). Detta skiljer sig från den definition som används i samband med PTS marknadsbedömningar och beslut om betydande marknadsinflytande (SMP). I det sammanhanget används en vidare definition där även de samtal från fasta nät som termineras i mobilnät ingår. Vidare har PTS definierat två marknader för nationella samtal, en för hushållskunder och en för företagskunder.

²⁴ Inkluderar både nationella telefonsamtal och Samtal till uppringt Internet, dvs. trafik från uppringd access till Internet via PSTN och ISDN.

Under en längre tid har användandet av fast telefoni minskat. Den enastående utvecklingen för Internet som vi har sett under det sena 1990-talet och på 2000-talet har dock kompenserat detta bortfall i antalet trafikminuter i de fasta näten. Övergången till nya former för Internetaccess har sedan några år avslutat en epok, och under de närmaste åren kommer vi sannolikt att få se en fortsatt minskning av antalet trafikminuter i de fasta näten. När vi framöver sannolikt får se en bredare övergång i telefonanvändandet från fast till mobil, så kommer det att ytterligare påskynda en nedgång i antalet trafikminuter i det fasta nätet. Detta har påbörjats och sedan 2005 är det väldigt tydligt. Trafiken i de mobila näten fortsätter att öka samtidigt som trafiken i de fasta näten minskar även det första halvåret 2007. Priskonkurrensen på mobilmarknaden har naturligtvis starkt bidragit till detta och om priserna för att ringa med mobiltelefon närmar sig priserna för att ringa med fast telefon ytterligare är det rimligt att förvänta sig att utvecklingen fortsätter. En annan aspekt som på sikt kan verka i motsatt riktning är den IP-baserade telefonin och alla möjligheter som finns inom ramen för den. Mobil IP-telefoni är ju till exempel inte längre något det bara talas om utan ett faktum och ett område med många möjligheter. På länge sikt blir det antagligen mindre intressant att tala om det fasta nätet och de mobila näten som separata strukturer i den mening som det görs idag.

Minskningen av mängden trafik i den form som debiteras per minut, betyder inte alls att det gamla fasta nätet har börjat spela ut sin roll. I samma takt som fast anslutning till Internet via xDSL får fler kunder, ökar sådan trafik som debiteras i form av en fast månadsavgift eller per megabyte. Vårt användande av det fasta nätet byter helt enkelt skepnad.

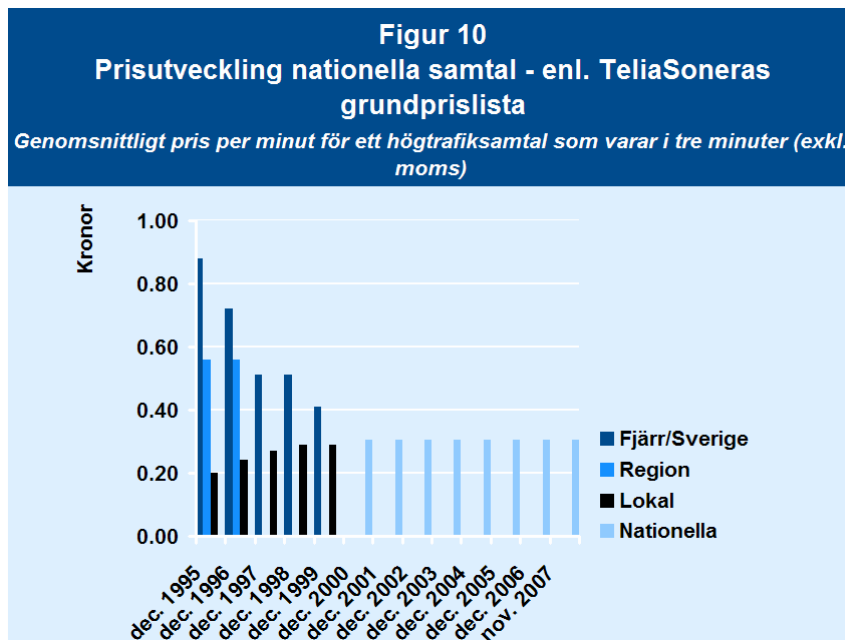
Tele2 var en av de stora vinnarna på förvalsreformen och var det även senare avseende GTA-abonnenterna. Samtidigt som Telia Sonera har förlorat i omsättning på slutkundsmarknaden till de alternativa operatörerna, så kompenseras Telia Sonera delvis genom ökade intäkter från de samtrafikavgifter och intäkter från GTA på grossistnivå som övriga operatörer betalar.

Den genomsnittliga intäkten per trafikminut för nationella samtal (inklusive samtal till uppringt Internet) har successivt minskat från 18 till 15 öre mellan 2000 och 2005. Under 2006 har den legat på drygt 15 öre och under halvåret 2007 ligger den på närmare 16 öre. Ett nationellt telefonsamtal ligger på drygt 16 öre per minut och ett samtal till uppringt Internet något över 12 öre per minut. Under hela perioden har den genomsnittliga intäkten alltså varierat inom spannet 15 till 18 öre.

Den relativt stabila utvecklingen för den genomsnittliga intäkten bekräftas även av att Telia Soneras priser²⁵ på nationella samtal i princip har legat stilla sedan våren 2000, då de införde en enhetlig taxa för lokalsamtal och Sverigesamtal. PTS bedömer att detta främst beror på de begränsade marginalerna mellan slutkundspriserna och motsvarande samtrafikavgifter. I figuren nedan illustreras prisutvecklingen för ett genomsnittssamtal på tre minuter för de olika samtalsslag som har funnits på marknaden för fasta samtal inom Sverige. Beräkningarna är

²⁵ Enligt Telia Soneras grundprislister.

gjorda utifrån Telia Soneras priser enligt grundprislistan och de fortsätter att vara stabila. Den genomsnittliga intäkten per trafikminut för hela marknaden totalt sett och för Telia Sonera ökar dock under det första halvåret 2007. Det är på den privata sidan som ökningen återfinns medan den genomsnittliga intäkten per trafikminut från företagskunder istället minskar.

Det har trots allt sedan ett antal år tillbaka hänt en hel del vad det gäller prismodeller för fast telefoni och att den genomsnittliga intäkten ökar skulle delvis kunna ha sin förklaring i detta. Telia Sonera och andra operatörer erbjuder flera alternativa former av prisstrukturer och det finns bland annat prisstruktur för fast telefoni där en månadsavgift ersätter minutavgiften för vissa samtal. Den äldre prismodellen kan fortfarande väljas, även om den numera fungerar mer som en utgångspunkt vid tillval och att kunden på det sättet skapar ett abonnemang.²⁶

I Telia Soneras äldre prismodell har öppningsavgiften för nationella samtal successivt höjts från 1995 fram till 2000, från 24 öre till 36 öre (exklusive moms). Sedan 2000 har den inte förändrats. Öppningsavgifterna varierar från operatör till operatör och ligger i dag på mellan 0 och 55 öre (exklusive moms). Det finns sedan en tid tillbaka operatörer som har ett fast pris per samtal för vissa samtalstyper, vilket innebär att de i stället har en högre öppningsavgift på upp till 1,12 kronor (exklusive moms), men ingen minutavgift. Det finns även varianter på abonnemang som har en högre månadsavgift men varken öppningsavgift eller minutavgift till det fasta nätet. Naturligtvis är det så att det finns en mängd olika variabler att spela med då prisstrukturer för abonnemang sätts samman.²⁷

Eftersom öppningsavgiften ofta är lika stor för alla typer av samtal för ett specifikt abonnemang, blir dess procentuella prispåverkan störst för de typer av samtal som

²⁶ Se PTS prisjämförelse på www.pts.se.

²⁷ Se PTS prisjämförelse på www.pts.se.

har lägst minutpris, det vill säga nationella samtal eller de helt utan minutpris. Öppningsavgiften får särskilt stor vikt när en kund ringer många och korta samtal. Kunderna kan förmodas ha en låg medvetenhet om öppningsavgiftens förhållandevis stora inverkan på samtalspriserna, varför PTS särskilt vill framhålla dess betydelse. Enligt föreskrift från PTS ska öppningsavgiften från och med i januari 2007 anges på den specificerade telefonräkningen²⁸ från 1 januari 2007.

3.1.7 Samtal från fasta nät till mobilnät²⁹

Samtal från fasta nät till mobilnät utgör, med sina 2,0 miljarder kronor, en förhållandevis stor del av det totala marknadsvärdet för fasta samtalstjänster. Under första halvåret 2007 var andelen 21 procent av de totala intäkterna för fasta samtalstjänster. Jämfört med första halvåret 2006 har intäkterna för samtal från fasta nät till mobilnät sjunkit med drygt 12 procent. Minskningen kan förklaras med att intäkten per minut fortsätter att sjunka och att den under första halvåret 2007 sjönk med 12 procent. Detta har sin förklaring i att många operatörer faktiskt har sänkt sina minutavgifter. Under första halvåret 2006 var de totala intäkterna för samtalslaget 2,2 miljarder kronor.

Den genomsnittliga intäkten per samtalsminut inom marknadssegmentet samtal från fasta nät till mobilnät har sjunkit konsekvent sedan 2004, från att mellan 2001 och 2003 ha varit relativt stabil. Under 2003 var den 1,7 kronor och för första halvåret 2007 var den 1,1 kronor. Mellan första halvåret 2006 och motsvarande period 2007 har den genomsnittliga intäkten per minut, som nämnts ovan, sjunkit med 12 procent. De prisförändringar som har skett innan detta orsakades främst av att Telia Soneras samtrafikavgifter för samtal som terminerar i Telia Soneras mobilnät har sänkts enligt krav från PTS. Övriga mobiloperatörer har under tidigare år inte behövt ha kostnadsbaserade samtrafikavgifter, vilket har gjort att samtrafikavgifterna skilt sig markant mellan olika operatörer.

PTS fattade i juli 2004 beslut om att de tre stora mobilnätoperatörerna enligt LEK ska vara skyldiga att ha kostnadsorienterade samtrafikavgifter³⁰, medan övriga mobilnätoperatörer³¹ ska erbjuda rättvisa och skäligen samtrafikavgifter. PTS beslut är idag gällande men har ännu inte vunnit laga kraft.³²

PTS beslut enligt ovan innebär att mobilnätoperatörerna skulle anpassa sig till den reglerade avgiften under en övergångsperiod. Denna övergångsperiod avslutades den 1 juli 2007. Bakgrunden till att en övergångsperiod infördes var att det ansågs vara allt för ingripande att direkt anpassa avgifterna från den då

²⁸ PTSFS 2006:3 föreskrifter om att tillhandahålla specificerad telefonräkning, bilaga 1, träder i kraft 1 januari 2007.

²⁹ Enligt den definition som används i samband med PTS marknadsbedömningar och beslut om betydande marknadsinflytande (SMP), ingår de samtal från fasta nät som termineras i mobilnät i definitionen av nationella samtal.

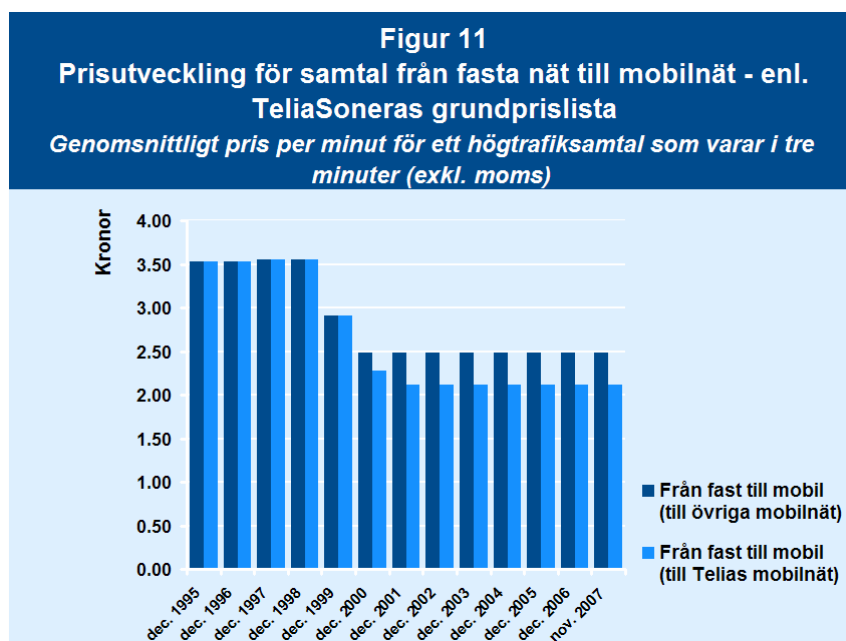
³⁰ Se PTS skyldighetsbeslut 04-6952/23, b.

³¹ Se PTS skyldighetsbeslut 04-7287/23, b respektive 04-7228/23, b. Besluten avser operatörerna Tre (Hi3G Access AB) och dåvarande Djuiice (Telenor Mobile Sverige). Telenor har sedan dess köpt Vodafone Sveriges verksamhet.

³² Se www.pts.se

gällande nivån. PTS har under tiden från juli 2004 utövat tillsyn över avgifterna i enlighet med övergångsperioden. Från den 1 juli 2007 gäller att avgiften för terminering i samtliga reglerade mobiloperatörers nät ska vara 55 öre.³³

Telia Soneras priser för samtal från det fasta nätet till mobilnät vid högtrafik enligt grundprislistan har inte ändrats under första halvåret 2007. I figuren nedan beskrivs prisutvecklingen för ett genomsnittssamtal på tre minuter från det fasta nätet till ett mobilnät. Beräkningarna är baserade på Telia Soneras grundprislista. Figuren får representera den tröghet som tidigare ändå har funnits på marknaden för samtal från fast telefon till mobiltelefon. En bild av marknaden som mer än tidigare verkar vara på väg att förändras att döma av skeendet under början av 2007.³⁴

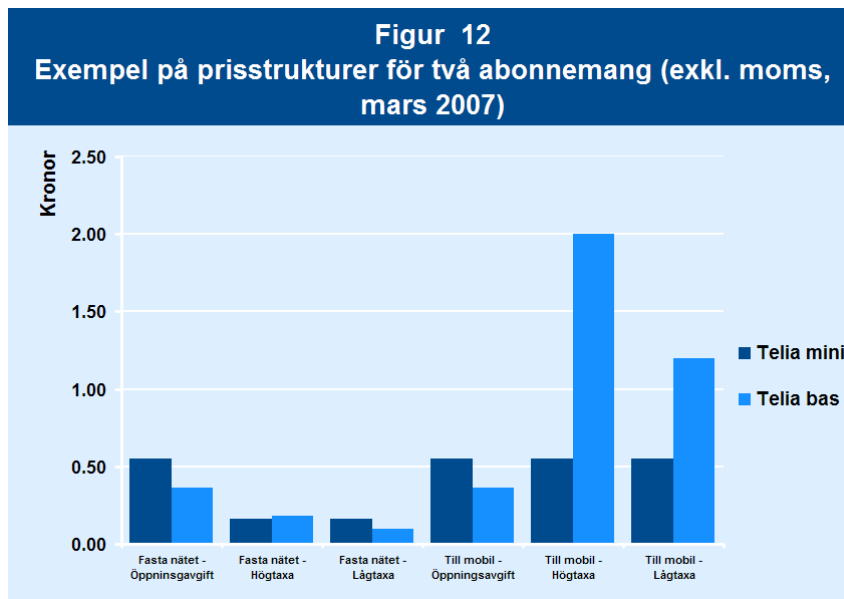

Som redan nämnts i avsnittet om nationella samtal finns det en mängd olika abonnemang med varierande prisstrukturer på marknaden. Även sådana som ger lägre priser för samtal från fast telefon till mobiltelefon. Under våren 2007 har en ny trend eller ett nytt grepp dykt upp gällande fasta prisstrukturer och detta exemplifieras med Telia Soneras abonnemang, mini, där det är billigare att ringa till mobila nät oavsett vilken operatör personen som rings upp har. Å andra sidan är öppningsavgiften högre både till det fasta nätet och till mobila nät. Det är ingen skillnad på priset dagtid och kvällstid till det fasta nätet, vilket jämfört med grundprislistan innebär att det blir 2 öre billigare dagtid (högtaxa) men 6 öre dyrare kvällstid (lågtaxa).³⁵ Priserna är exklusive moms.

³³ Se www.pts.se.

³⁴ PTS publicerar i januari 2008 en rapport, Prisutvecklingen för telefoni och Internet i Sverige första halvåret 2007, där priser och utvecklingen i priser diskuteras närmare. www.pts.se.

³⁵ PTS publicerar i januari 2008 en rapport, Prisutvecklingen för telefoni och Internet i Sverige första halvåret 2007, där priser och utvecklingen i priser diskuteras närmare. www.pts.se.

Skillnaden i samtrafikavgifter har tidigare gett stora skillnader i slutkundspriser mellan ett samtal som rings från det fasta nätet till Telia Soneras mobilnät, och ett motsvarande samtal som rings till något av de tre övriga mobilnäten. Dock har det, som nämns ovan, under senare tid skett förändringar i prisstrukturer för vissa abonnemang både erbjudna av Telia Sonera och andra operatörer, vilket indikerar att denna utveckling är på väg att brytas.

Priserna för motsvarande samtal hos övriga operatörer varierar, beroende på vilken typ av abonnemang och till vilket mobilnät kunden ringer och det finns nu även många som också de har abonnemang med prisstrukturer som har samma minutpriser oavsett till vilket mobilnät kunden ringer. Under högtrafik ligger minutpriset för privatkunder i regel på mellan 0,38 kronor och 2,38 kronor (exklusive moms). Samtal inom det egna nätet är i vissa fall avgiftsfria.³⁶

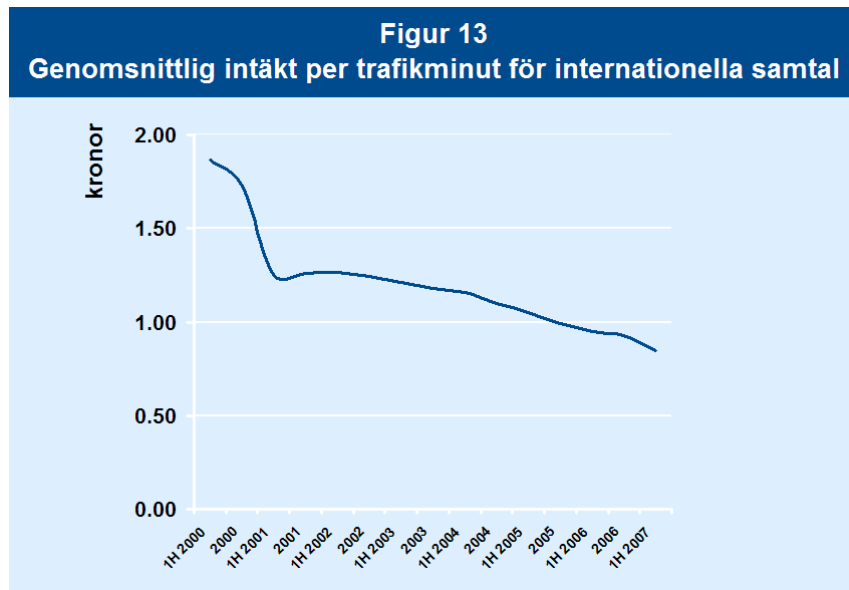
3.1.8 Internationella samtal³⁷

Marknaden för internationella samtal är det samtalsslag inom fasta samtalstjänster som har varit konkurrensutsatt längst tid i Sverige, något som också har inneburit stadigt sjunkande samtalstaxor för konsumenterna. Denna dramatiska trend bröts dock under 2001. Den genomsnittliga intäkten per trafikminut för internationella samtal låg sedan under några år relativt stabil på mellan 1,15 och 1,25 kronor per minut (exklusive moms). Sedan 2004 har den genomsnittliga intäkten åter sjunkit i lite högre takt och under första halvåret 2007 var den 0,85 kronor per minut (exklusive moms). Privatkunder får betala något mer än företagskunder och det är ett förhållande som har varit stabilt över tiden. Den genomsnittliga intäkten för

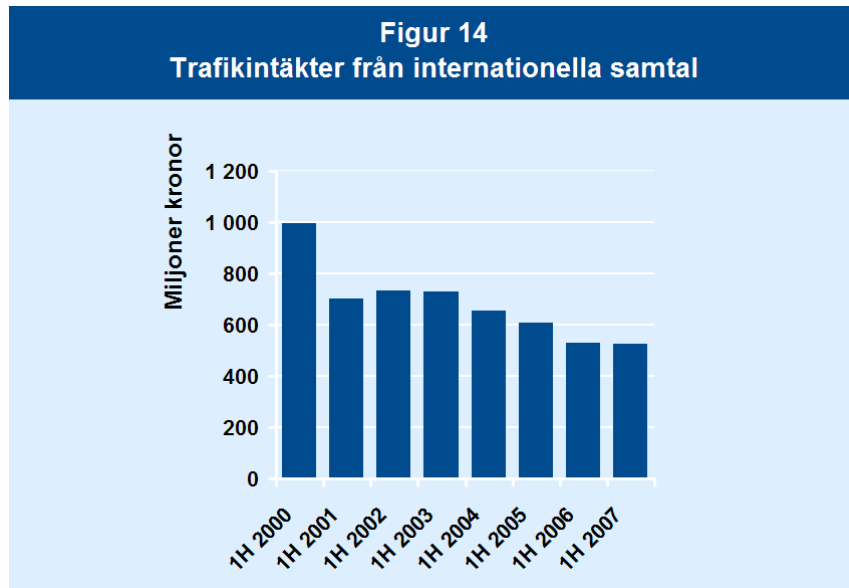
³⁶ Se PTS prisjämförelse på www.pts.se.

³⁷ Med internationella samtal avses här endast de samtal från internationella destinationer som termineras i fasta nät. Detta skiljer sig inte från den definition som används i samband med PTS marknadsbedömningar och beslut om betydande marknadsinflytande (SMP). I SMP sammanhang är marknaderna dock av PTS definierade som två marknader, en för hushållskunder och en för företagskunder.

privatkunder var 0,94 kronor första halvåret 2007 och motsvarande för företagskunder var 0,67 kronor.

Under första halvåret 2007 var omsättningen för internationella samtal 0,5 miljarder kronor eller 6 procent av det totala marknadsvärdet för fasta samtalstjänster. Detta är i nivå med motsvarande period ett år tidigare.

4 Mobila samtalstjänster

4.1 Operatörer och tjänstetillhandahållare

Under första halvåret 2007 har knappt 20 operatörer aktivt tillhandahållit mobila teletjänster. Några få av dessa operatörer erbjuder sina tjänster enbart till företagskunder. Av samtliga mobiloperatörer i Sverige har sex egna mobilnät. Dessa är Telia Sonera, Tele2, Telenor³⁸, Hi3G³⁹, Swefour (Spring Mobil⁴⁰) och Nordisk Mobiltelefon.

Sammantaget finns det fyra GSM-nät (Telia Sonera, Tele2, Telenor och Spring Mobil), tre UMTS-nät (Hi3G, SULAB⁴¹ och Telenor) samt ett CDMA-nät (Nordisk Mobiltelefon). Alla UMTS-nät skulle ha varit utbyggda så att de i slutet av 2003 täckte 8 860 000 personer.⁴² Den 1 juni 2006 täckte UMTS-näten cirka 98 procent av det totala täckningskravet på 8 860 000 personer. PTS underrättade den 9 augusti 2006 UMTS-tillståndshavarna Hi3G, Telenor och SULAB om hur lång tid de har på sig att bygga klart UMTS-näten och därmed uppfylla den befolkningstäckning på 8 860 000 personer, som de lovat. HI3G och Telenor ska enligt PTS underrättelser ha byggt klart nätet senast 1 juni 2007. SULAB meddelade i slutet av 2006 att de var klara med sitt nät och HI3G och Telenor meddelade 31 maj 2007 att även de var klara med utbyggnaden. Sluttidpunkterna har baserats på tillståndshavarnas egna uppskattningar.

Utöver UMTS-tillstånden delade PTS i maj 2002 ut ett fjärde nationellt GSM-tillstånd (GSM 900) till Swefour (Spring Mobil). Swefour har uppfyllt kravet på att genom egen infrastruktur nå minst 178 000 personer i slutet av 2003. Dessutom delade PTS i mars 2005 ut ett tillstånd⁴³ för digital mobiltelefoni i 450-bandet till Nordisk Mobiltelefon. Nordisk Mobiltelefon framförde i sin ansökan att de ville kunna erbjuda sina kunder mobiltelefoni, fast telefoni och mobilt bredband med CDMA-teknik. Enligt tillståndsvillkoren skulle Nordisk Mobiltelefon säkerställa 80 procents täckning av ytan i varje län senast 1 juli 2007, vilket de också uppfyllt. Sedan tidigare driver Telia Sonera ett analogt NMT 450-nät vars tillstånd löper ut 31 december 2007.

De mobiloperatörer som inte har eget mobilnät är verksamma som tjänstetillhandahållare för mobila samtalstjänster. Fyra av dessa drivs emellertid av de nätägande mobiloperatörerna:

1. Tango (Optimal Telecom) ägs av Tele2

³⁸ Vodafone Sverige AB bytte i mars 2006 namn till Telenor Sverige AB.

Telenor Sverige AB avser verksamheten för mobila tjänster. Telenor AB (verksamheten för fasta tjänster) har inte bytt namn. Telenor Sverige AB och Telenor AB utgör alltjämt två separata bolag.

³⁹ Avser operatören Tre.

⁴⁰ Tele2 äger 49 procent av aktierna i Spring Mobil, resterande ägs av Brain Heart Capital.

⁴¹ Ägs gemensamt av Tele2 och Telia Sonera.

⁴² I december 2000 motsvarade det 99,98 procent av Sveriges befolkning.

⁴³ Avser ett nationellt tillstånd för ett allmänt tillgängligt mobiltelefoninät i 450 MHz-bandet. Nordisk Mobiltelefons mobiltelefoninät baseras på CDMA2000-standarderna.

2. Halebop Mobile ägs av Telia Sonera
3. Djuice och Glocalnet ägs av Telenor

Tidigare har tjänstetillhandahållarna Campuz Mobile och Lunar Mobile blivit uppköpta av Vodafone och därefter införlivats i Vodafones verksamhet. I januari 2006 genomfördes Telenors köp av Vodafones svenska verksamhet. Telenor hade sedan tidigare verksamhet i Sverige genom sitt varumärke Djuice. Från och med första halvåret 2006 räknas Djuice inte längre som fristående tjänstetillhandahållare i och med att Djuice ägs av Telenor som nu är nätoperatör i Sverige. Det samma gäller Glocalnet som Telenor köpte under våren 2006. Utöver detta så köpte Telia Sonera i slutet av 2005 den norska tjänstetillhandahållaren Sense som också har verksamhet i Sverige.

Den verksamhet som bedrivs av de fristående tjänstetillhandahållarna är tämligen begränsad och har minskat de senaste åren. Tjänstetillhandahållare har funnits på den svenska marknaden sedan 1999. I takt med att nätoperatörerna under senare år har tagit över ett flertal av de mer betydande tjänstetillhandahållarna, så minskar dessa operatörers inverkan på marknadsutvecklingen i Sverige. Ovan beskrivna utveckling är dock inte synonym med att konkurrensen minskar.

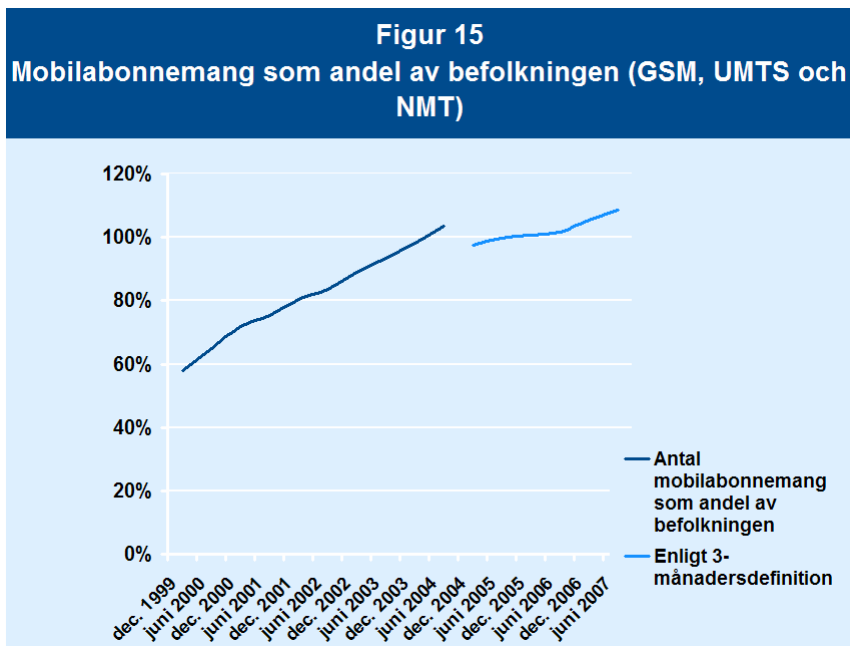
4.2 Marknadsutveckling

4.2.1 Mobiltelefonikunder

PTS har från och med 2005 års rapporter ändrat definitionen för hur länge ett kontantkort får vara inaktivt för att räknas in i det statistiska underlaget och gränsen dras nu vid tre månader.⁴⁴ Från och med rapporten första halvåret 2006 redovisas antalet abonnemang endast med den nya definitionen.⁴⁵ Avsikten med förändringen är dels att åstadkomma en jämförbarhet mellan olika mobiloperatörer på den svenska marknaden, dels att använda en definition som är i linje med den som används av Europeiska kommissionen och av PTS systemmyndigheter i övriga EU-länder.

⁴⁴ Det statistiska underlaget utgår från aktiva kontantkort med följande definition: kontantkortet ska ha fyllts på alternativt genererat intäkter genom att samtal tagits emot eller ringts eller på annat sätt genererat intäkter under kvartalet före avstämningstidpunkten. En tremånadersregel tillämpas således och för siffermaterialet används definitionen från och med helåret 2004. För perioder innan helåret 2004 används fortfarande den tidigare definitionen i siffermaterialet.

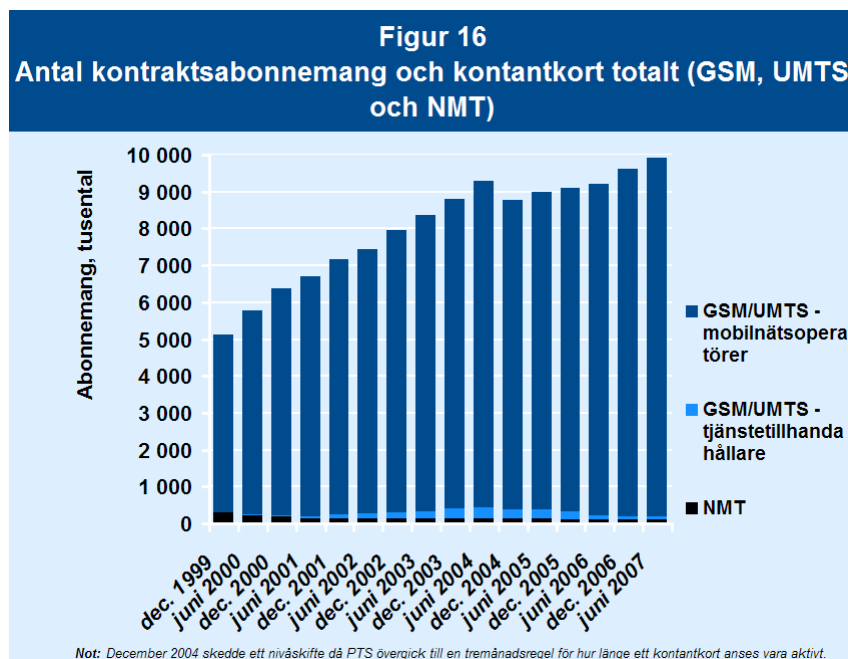
⁴⁵ Tidigare utgick definitionen från den definition som mobilnätoperatörerna själva använder för hur länge ett kontantkort tillåts vara inaktivt innan det avregistreras. För Telia Sonera har denna tidsperiod varit 12 månader, för Tele2 13 månader och för Vodafone (Telenor) 6 månader.

Tremånadsdefinitionen leder även till att antalet abonnemang stämmer bättre med det antal som faktiskt är i bruk.

Enligt PTS individundersökning har andelen av Sveriges befolkning i åldern 16 till 75 år som använder mobiltelefon ökat till 94 procent, mot 92 procent vid förra undersökningen 2006.⁴⁶ Enligt samma undersökning ökade andelen av Sveriges befolkning i åldern 16 till 75 år som använder mobiltelefon endast från 90 procent till 92 procent mellan 2003 och 2006. Att andelen enligt operatörsstatistiken är något högre speglar det faktum att många personer använder flera abonnemang.

⁴⁶ Individundersökningen 2007 –Svenskarnas användning av Internet och telefoni, Synovate på uppdrag av PTS, december 2007.

Den sista juni 2007 fanns det 9 921 000 mobilabonnemang i Sverige jämfört med 9 222 000 abonnemang sista juni 2006.^{47 48}

Den årliga tillväxten för mobilabonnemang har legat på en relativt stabil nivå på runt 10 procent tidigare år. Under 2004 och 2005 avtog nivån på tillväxten. Mellan första halvåret 2006 och första halvåret 2007 ökade antalet abonnemang (kontraktsabonnemang och kontantkort) med 7,6 procent, vilket är mindre än tidigare men en ökning jämfört med tillväxten mellan 2004 och 2005. Under 2006 ökade antalet abonnemang med 5,5 procent. Den sista juni 2007 var antalet privataabonnemang 7 824 000 stycken vilket motsvarar 80 procent av samtliga abonnemang. Antalet privataabonnemang ökade med drygt 6 procent, eller 460 000 stycken. Antalet företagsabonnemang var 1 987 000 stycken den sista juni 2007. Det är intressant att notera att under både den senare halvan av 2006 och första halvåret 2007 ökar antalet företagsabonnemang mer än tidigare. Tillväxten mellan den sista juni 2006 och den sista juni 2007 var 13,5 procent eller 245 000 abonnemang. Tidigare perioder har tillväxten av företagsabonnemang med något undantag haft en betydligt långsammare utveckling. Ökningen kan sannolikt ses i ljuset av en långvarig högkonjunktur för svenska företag och mobilitetstrender inom arbetslivet som exempelvis ökande distansarbete.⁴⁹

De flesta använder idag redan mobiltelefon, och som tidigare nämnts så visar PTS individundersökning att även andelen av Sveriges befolkning i åldern 16 till 75 år som använder mobiltelefon ökat, med två procentenheter till 94 procent 2007 jämfört med förra undersökningen 2006. Det är också allt vanligare att man har

⁴⁷ I det totala antalet abonnemang för den sista juni 2007 ingår 109 000 NMT-abonnemang.

Antalet NMT-abonnemang minskar i långsam takt sedan några år tillbaka.

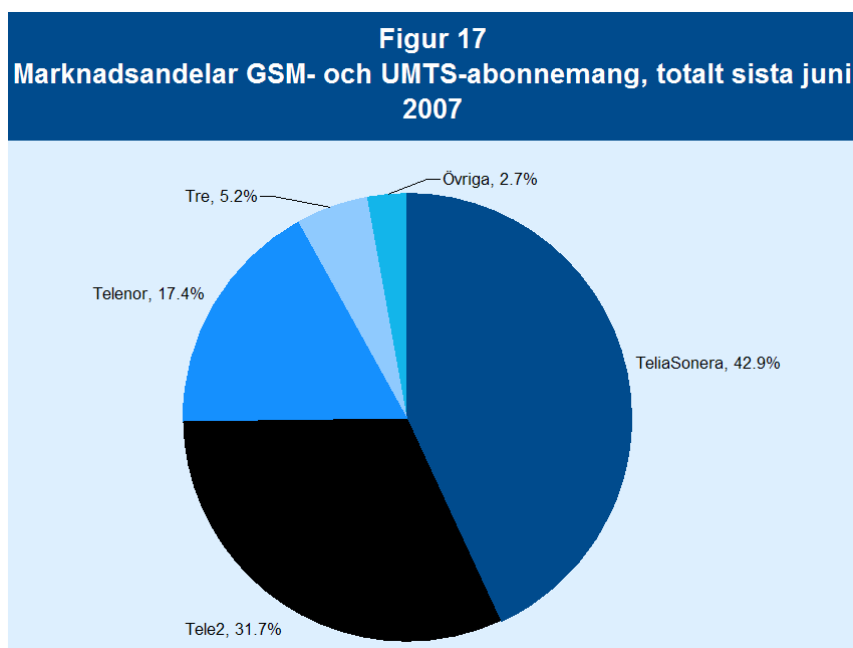
⁴⁸ Nordisk Mobiltelefon hade totalt 2 100 mobilabonnemang den sista juni 2007. Dessa ingår inte i det totala antalet GSM- och UMTS-abonnemang.

⁴⁹ Företagens användning av IT 2006, SCB, februari 2007.

mer än ett abonnemang, kanske främst ett företagsabonnemang och ett privat abonnemang. Dessutom är utbudet av olika typer av abonnemang mer varierat än tidigare vilket kan leda till att många åtminstone tillfälligt har mer än ett privat abonnemang. Med andra ord, samtidigt som benägenheten att byta abonnemang har ökat, kvarstår en tröghet i att avsluta tidigare abonnemang.

Antalet abonnemang där användaren aktivt har använt tjänster i UMTS-nät var 1,7 miljoner abonnemang den sista juni 2007. Detta motsvarar nästan 18 procent av totalt antal GSM- och UMTS-abonnemang.⁵⁰ Motsvarande siffror den sista december 2006 var 1,2 miljoner abonnemang och knappt 13 procent av det totala antalet GSM- och UMTS-abonnemang. Totalt sett (privat och företag) är Tre störst på denna marknad, följt av Telenor, Telia Sonera och Tele2.

När det gäller marknadsandelar i termer av GSM- och UMTS-abonnemang, är det tydligt att det på den svenska marknaden finns fyra aktörer som tillsammans har en större del av marknaden.

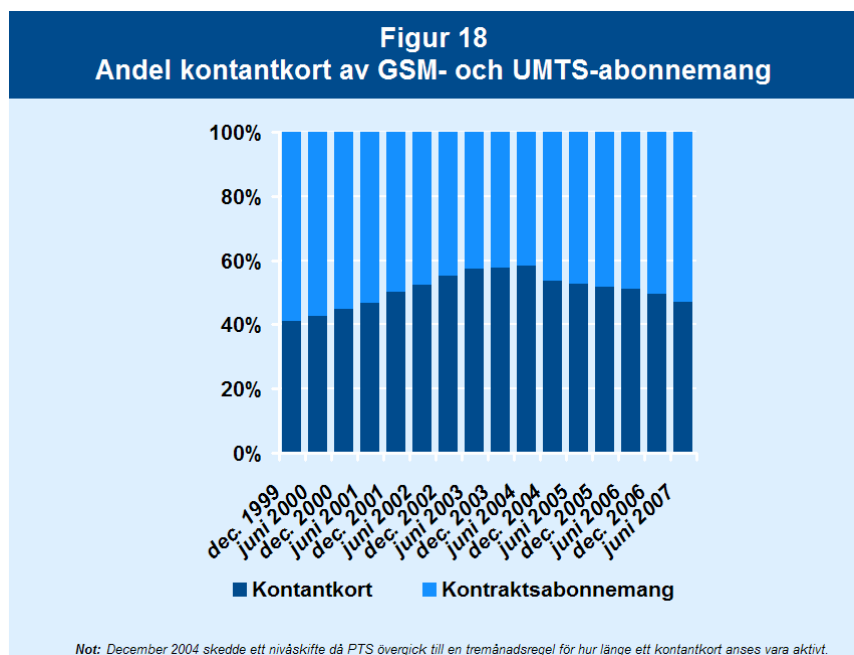
Jämfört med den sista december 2006 så har Tre ökat sin marknadsandel medan Telia Sonera har minskat något.⁵¹

Intresset för att använda kontantkort i stället för kontraktsubonnemang fortsätter att minska, en förändring som pågått sedan första halvåret 2004. Den sista juni

⁵⁰ För att ett abonnemang ska klassas som UMTS-abonnemang så ska användaren aktivt ha använt tjänster i UMTS-nät. För att vara aktivt gäller att abonnemanget ska ha genererat trafik (minuter eller data) i UMTS-nät under senast föregående kvartal.

⁵¹ I posten övriga ingår förutom de fristående tjänstetillhandahållarna som tillsammans har 2,7 procent av marknaden även Optimal Telecom (0,8 %) som ägs av Tele2 och Spring Mobil (0,2 %) som sedan slutet av 2006 ägs till 49 procent av Tele2 samt Djuice (0,5 %) och Glocalnet inklusive Spray (0,3 %) som ägs av Telenor. De är alltså inte inkluderade i uppgifterna för Tele2 och Telenor.

2007 utgjordes 47 procent av samtliga GSM- och UMTS-abonnemang av kontantkort. Sista juni 2006 var andelen kontantkort drygt 51 procent. Ett av skälen till att kontraktsabonnemangen blivit mer intressanta för kunderna är att flera operatörer sedan en tid erbjuder prisplaner för kontantkort och kontraktsabonnemang som liknar varandra. Kundens val mellan kontantkort och kontraktsabonnemang avgörs därmed i mindre utsträckning av prisplanens utformning.

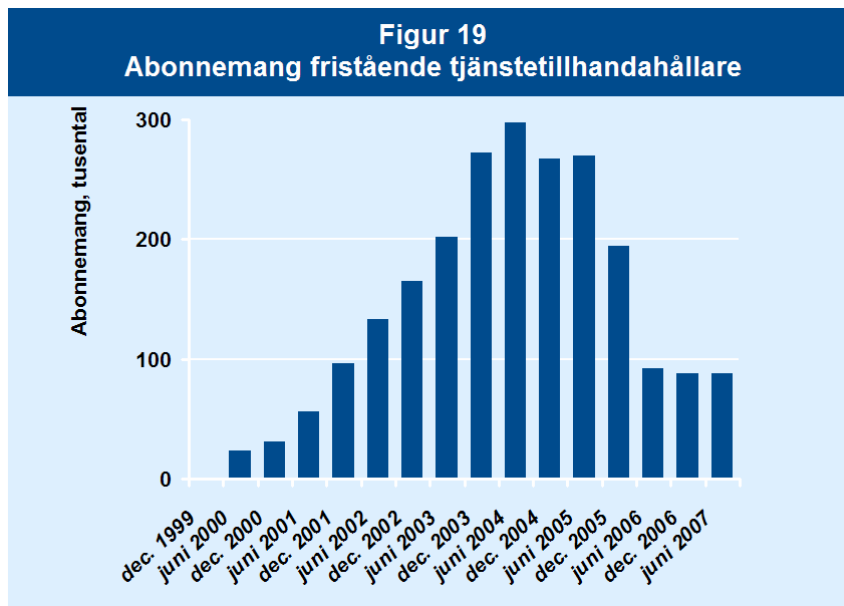

Trots att det finns ett antal tjänstetillhandahållare på marknaden, domineras mobilmarknaden i stor utsträckning av de fyra nätägande mobiloperatörerna Telia Sonera, Tele2, Telenor och Tre.

De fristående tjänstetillhandahållarna av mobila samtalstjänster är och har varit små. Den sammanlagda marknadsandelen uppgår till knappt 1 procent av det totala antalet abonnemang, vilket motsvarar 88 000 abonnemang.⁵² Andelen minskade märkbart mellan 2005 och 2006, då Djuce och Glocalnet inte längre inkluderades i gruppen fristående tjänstetillhandahållare.⁵³ Tjänstetillhandahållarna har varit verksamma på den svenska mobiltelemarknaden sedan 1999, men utvecklingen har kantats av uppköp och de spelar en allt mindre roll på den svenska marknaden.

⁵² Här och fortsättningsvis beaktas endast de tjänstetillhandahållare som inte ägs av mobilnätoperatörerna.

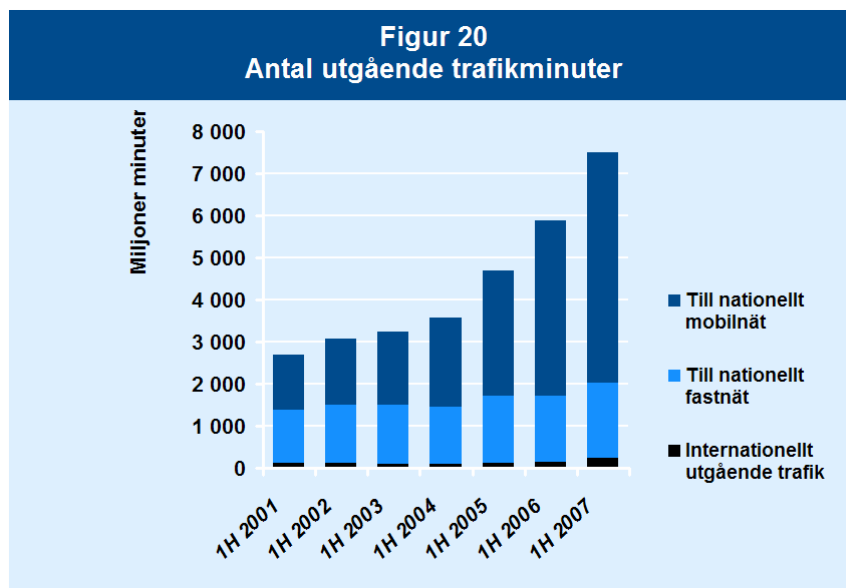
⁵³ Djuce ägs av Telenor, som i och med köpet av Vodafone Sverige 1 januari 2006 är nätoperatör. Även Glocalnet köptes under våren 2006 upp av Telenor och räknas inte heller som fristående tjänstetillhandahållare från och med första halvåret 2006.

Tjänstetillhandahållarnas låga andel kunder, tillsammans med låg tillväxt-utveckling, visar tydligt på ogynnsamma villkor för att bedriva mobilverksamhet som fristående tjänstetillhandahållare. Flertalet av de tjänstetillhandahållare som trätt in på marknaden sedan 1999 har haft ett relativt begränsat handlingsutrymme. Detta beror dels på utformningen av deras tredjepartsavtal med mobilnätoperatörerna, dels på att mobilnätoperatörerna har kunnat välja bort de tjänstetillhandahållare som utgör ett konkurrenshot mot den egna verksamheten, exempelvis de som redan haft en etablerad kundbas inom fast telefoni, starka varumärken och stora marknadsföringsresurser. Genom att dessutom starta egna tjänstetillhandahållare och köpa upp andra, begränsar mobilnätoperatörerna marknadsutrymmet ytterligare för alternativa operatörer att bli betydelsefulla på marknaden. Idag påverkar tjänstetillhandahållarna priskonkurrensen på den svenska marknaden för mobila samtalstjänster ytterst marginellt. I och med Telenors köp av Glocalnet och Vodafone Sverige förstärks bilden av ett fåtal stora nätoperatörer som dominerar marknaden.

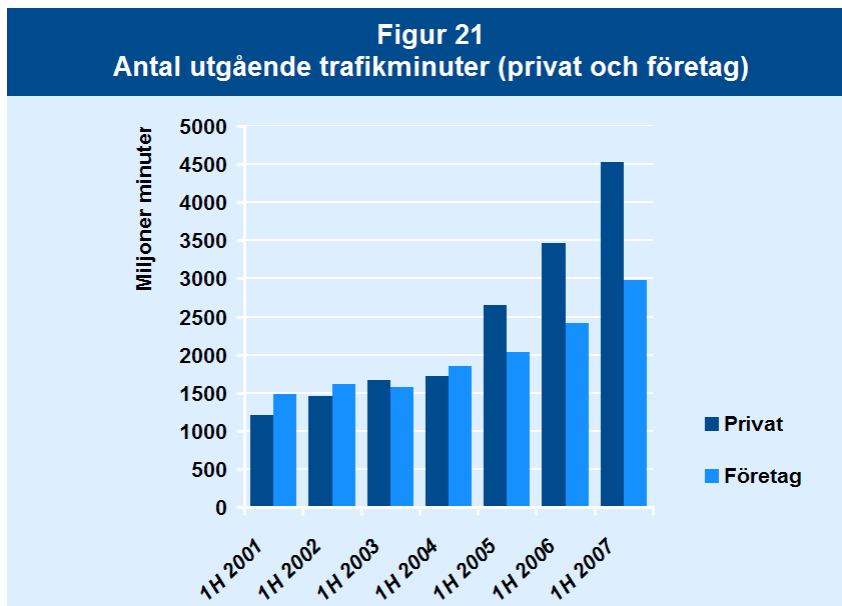
Den sista december 2006 var antalet privataabonnemang 7 716 000 vilket motsvarar 80 procent av samtliga abonnemang. Knappt 61 procent av de privata abonnemangen utgjordes av kontantkort,⁵⁴ vilket är en minskning från 63 procent sedan den sista december 2005. Antalet företagsabonnemang var knappt 1 891 000 den sista december 2006.

⁵⁴ På grund av svårigheter att definiera huruvida en kund som införskaffat ett kontantkort är en företagskund eller en privatkund, definieras i denna rapport samtliga kontantkort som privata.

Antalet trafikminuter i de mobila näten har de senaste två åren vuxit kraftigt. Även under det första halvåret 2007 var tillväxten stark. Ökningen var drygt 27 procent mellan första halvåret 2006 och första halvåret 2007. Mellan motsvarande perioder ett år tidigare var tillväxten i antal utgående trafikminuter 26 procent. Dessförinnan har trafiken inte ökat i samma omfattning. Att trafiken i näten ökar så mycket trots att förändringen i andelen svenskar som använder mobiltelefon är marginell, visar tydligt att man använder mobilen alltmer

Den stora delen av ökningen i antalet trafikminuter återfinns främst i trafik till nationellt mobilnät, som ökade med 31 procent mellan första halvåret 2006 och första halvåret 2007. Tillväxten i trafikminuter inom eget nät som andel av tillväxten till nationella operatörers nät har återigen ökat. Andelen trafikminuter inom eget nationellt mobilnät är 66 procent, medan andelen var 62 procent under första halvåret 2006. Även internationellt utgående trafik steg markant under perioden, med 59 procent, dock från låga nivåer då minuterna endast utgör drygt 3 procent av totalt utgående trafik. Utgående trafik till nationellt fastnät ökade med 14 procent mellan det första halvåret 2006 och motsvarande period 2007. Antal utgående trafikminuter påverkas också av abonnemangens utformning. Till exempel har allt fler abonnemang, särskilt kontantkortsabonnemang, nu ett debiteringsintervall på 60 sekunder istället för 1 sekund som tidigare var vanligt.

Antalet utgående trafikminuter för privatkunder var nästan 31 procent högre under det första halvåret 2007 jämfört med det första halvåret 2006, samma tillväxt som uppvisades mellan första halvåret 2005 och första halvåret 2006. Trafikminuterna från företagskunder ökade däremot mer än tidigare, vilket till viss del förklaras av ökningen i antalet företagsabonnemang. Antal utgående trafikminuter för företagskunder var 23 procent högre under det första halvåret 2007 jämfört med det första halvåret 2006. Trafikminuterna per företagsabonnemang och månad var drygt 11 procent högre under första halvåret 2007 jämfört med motsvarande period 2006, medan trafikminuterna per abonnemang och månad för privatkunder ökade med 23 procent.

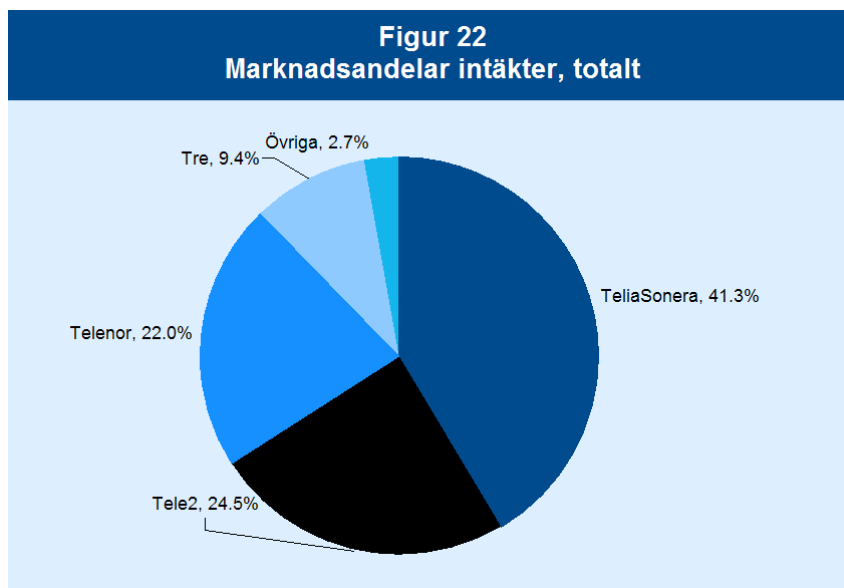
Det är i första hand kontraktsabonnemangen som står för ökningen. Kontantkortsanvändarna pratar också något mer i mobiltelefonen, men de totala trafikminuterna från kontantkort visar en verklig avmattning som beror på minskningen i antalet aktiva kontantkort. Det första halvåret 2007 har minuterna från kontantkortskunder ökat med 12 procent jämfört med första halvåret 2006, medan tillväxten var 35 procent mellan första halvåret 2005 och första halvåret 2006.

En viktig orsak till att antalet trafikminuter fortsätter att öka är att det sedan 2003 kontinuerligt har blivit billigare att ringa med mobiltelefon. Den genomsnittliga intäkten per trafikminut fortsätter att minska, för kontraktsabonnemang minskade intäkten per minut från 1,42 kronor under första halvåret 2006 till 1,14 kronor under första halvåret 2007. Motsvarande utveckling för kontantkort är en minskning från 85 öre till 80 öre.

Den utgående UMTS-trafiken fortsätter att öka och har fördubblats mellan perioderna, 1 292 miljoner minuter den sista juni 2007 jämfört med 617 miljoner minuter den sista juni 2006. UMTS-trafiken utgör nu över 17 procent av den totala utgående mobiltelefonitrafiken.

4.2.2 Omsättning

De totala intäkterna för mobilabonnemang under det första halvåret 2007 var 8,8 miljarder kronor⁵⁵, vilket är 7,5 procent högre än under motsvarande period 2006. Tillväxten i omsättning mellan första halvåret 2005 och första halvåret 2006 var 0,7 procent. Marknadsandelarna för intäkter ser i princip ut som marknadsandelarna för abonnemang. Tre och Telenor har dock högre marknadsandelar i intäkter än i abonnemang medan det omvända gäller för Telia Sonera och Tele2.

Av de totala intäkterna för mobilabonnemang hade de fristående tjänstetillhandahållarna tillsammans en marknadsandel på 1,5 procent den sista juni 2007.⁵⁶

Under åren 2003 till 2005 pressade mobiloperatörerna sina priser. Det lägsta priset för nyteckning sjönk med 61 procent för medelanvändaren på drygt två år, från 254 till 100 kronor.⁵⁷ Sedan dess har mobilpriserna nästan stått stilla, kanske som ett resultat av att de lägsta priserna närmat sig nivån för fast telefoni.⁵⁸

PTS noterar att den genomsnittliga månatliga intäkten per mobilkund är relativt stabil trots att användningen av mobiltelefoni ökar. Intäkten var 151 kronor per månad första halvåret 2006 och första halvåret 2007 var den 152 kronor per

⁵⁵ Inkluderar intäkter från abonnemangsvgifter och trafik för kontraktsabonnemang, kontantkort och SMS.

⁵⁶ I posten övriga ingår förutom de fristående tjänstetillhandahållarna även Optimal Telecom (0,4 %) som ägs av Tele2 och Spring Mobil (0,4 %) som sedan slutet av 2006 ägs till 49 procent av Tele2 samt Dj Juice (0,2 %) och Glocalnet inklusive Spray (0,1 %) som ägs av Telenor. De är alltså inte inkluderade i uppgifterna för Tele2 och Telenor.

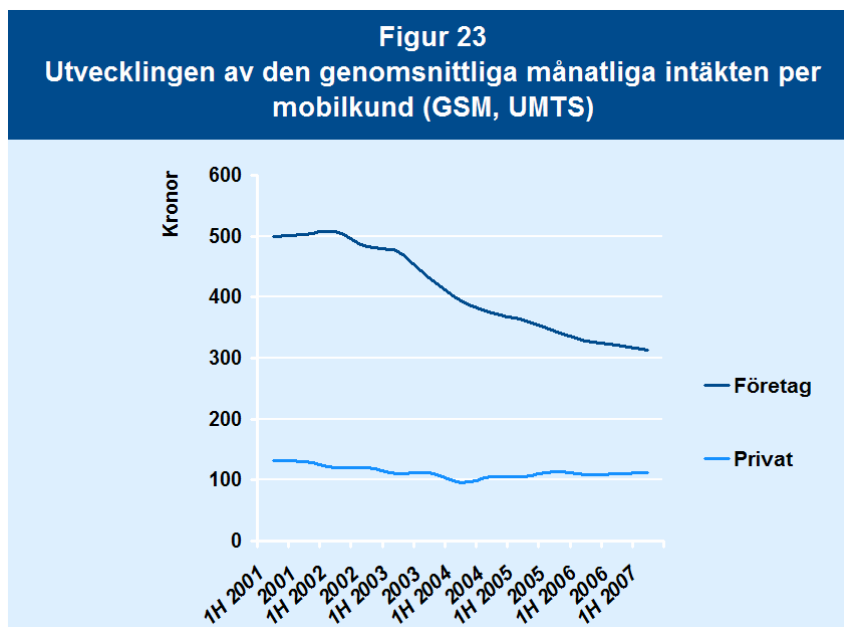
⁵⁷ Siffrorna är baserade på medelanvändning 2006 enligt Svensk Telemarknad 2006

⁵⁸ PTS publicerar i januari 2008 en rapport, Prisutvecklingen för telefoni och Internet i Sverige första halvåret 2007, där priser och utvecklingen i priser diskuteras närmare. www.pts.se.

månad (exklusive moms).⁵⁹ Intäkterna per abonnemang och månad har dock minskat kraftigt om man tittar några år bakåt i tiden.

Förändrade genomsnittsintäkter är dock inte synonymt med förändrade priser utan tvärtom kan stabila priser ändå leda till fallande genomsnittsintäkter. Skiftningar i exempelvis användarmönster och kundsammansättning, har en direkt inverkan på resultatet för genomsnittsintäkter

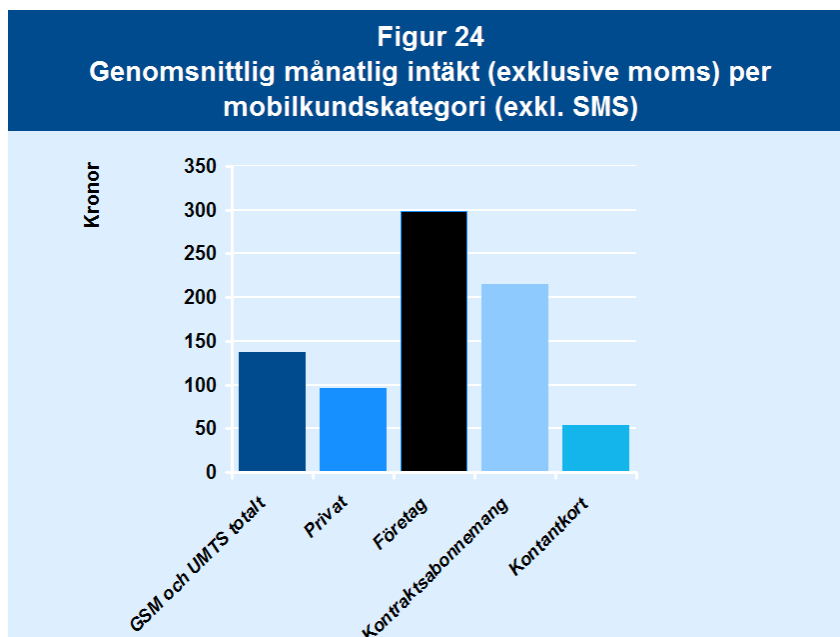
Det kan vara intressant att se på utvecklingen för privat- och företagsabonnemang var för sig. Den genomsnittliga intäkten per företagskund sjönk från 328 kronor per månad första halvåret 2006 till 314 kronor per månad första halvåret 2007 (exklusive moms). Den genomsnittliga intäkten per privatkund ökade dock, från 109 kronor per månad första halvåret 2006 till 112 kronor per månad första halvåret 2007 (exklusive moms).

Förändringarna i genomsnittsintäkterna påverkas av att antalet kunder med fler än ett abonnemang ökar och av att användningen av mobiltelefoni ökat kraftigt. Priskonkurrensen på mobilmarknaden är mer utvecklad och har inneburit lägre priser under senare år. Det finns naturligtvis även en samverkan mellan de olika faktorerna och hur stor del av förändringen som orsakas av respektive faktor är svårt att bedöma.

Användningen av SMS har en inte obetydlig inverkan på den genomsnittliga intäkten. Av den totala genomsnittliga intäkten per månad och användare står SMS för närmare 10 procent eller 15 kronor (exklusive moms).

⁵⁹ Den genomsnittliga intäkten per abonnent är beräknad som totala GSM- och UMTS-intäkter under perioden (inklusive SMS-intäkter), dividerat med det genomsnittliga antalet GSM- och UMTS-kunder (kontraktsubonnemang och kontantkort) under perioden. I beräkningen har NMT inte beaktats. För kontantkort används nu uteslutande tremånadersregeln.

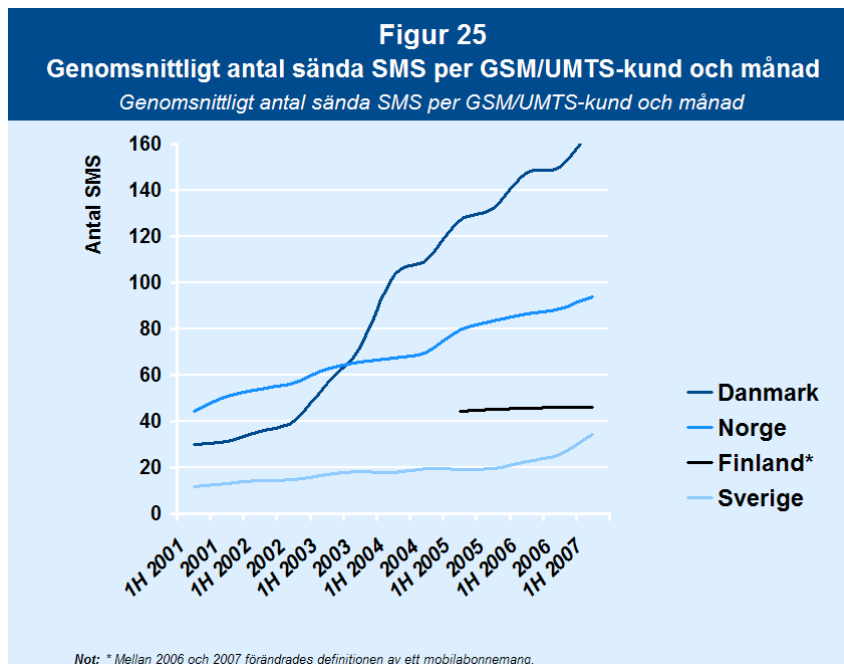
Skillnaden i genomsnittlig intäkt från ett kontraktsabonnemang och ett kontantkort är markant. För ett kontraktsabonnemang låg den genomsnittliga månatliga intäkten på 215 kronor (exklusive moms).⁶⁰ Motsvarande genomsnittsintäkt för kontantkort var 54 kronor (exklusive moms).

4.2.3 SMS, MMS och mobil datatrafik

Under första halvåret 2007 sändes nästan 2 miljarder SMS. Det är en betydande ökning, 63 procent fler SMS än antalet som sändes under första halvåret 2006. Mellan första halvåret 2005 och första halvåret 2006 var tillväxten 22 procent. Under det första halvåret 2007 sändes i genomsnitt nästan 34 SMS per kund och månad. Samtidigt sände en kund i Finland i genomsnitt 46 SMS per månad, en norsk kund 94 SMS och en dansk kund 167 SMS per månad, nästan fem gånger så många som en svensk kund.

Den sammanlagda omsättningen för SMS var 0,9 miljarder kronor den sista juni 2007, en ökning med 14 procent jämfört med omsättningen den sista juni 2006. Intäkten per skickat SMS fortsätter att minska, både för privatkunder och för företagskunder. Den större delen av intäkterna, 81 procent, kommer från privatkunder. Som redan nämnts står SMS för närmare 10 procent av den totala genomsnittliga intäkten per kund och månad för mobila samtalstjänster.

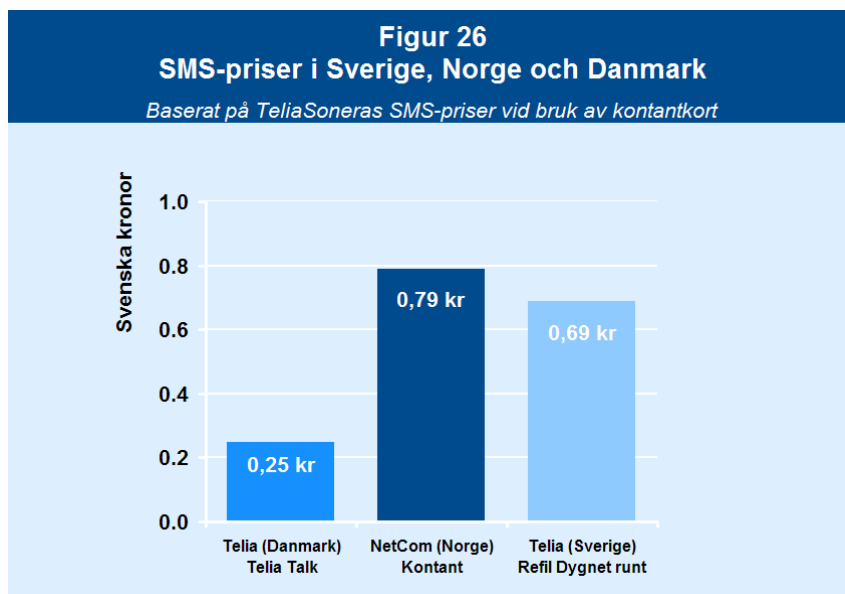
⁶⁰ Exklusive intäkter för SMS.

Priset för att sända ett SMS varierar vanligtvis från 19 öre till 1,25 kronor.⁶¹ Nu finns det även flat-rate-abonnemang på privatmarknaden där det är avgiftsfritt att skicka SMS. Priserna för att skicka SMS har generellt sjunkit mellan de jämförda perioderna, det vill säga första halvåret 2006 och samma period 2007, vilket sannolikt är en starkt bidragande faktor till den positiva utvecklingen.⁶² Även om priserna har gått ned, så ligger de fortfarande relativt högt i ett internationellt perspektiv. I en jämförelse med Danmark och Norge av SMS-priser för de kontantkort som Telia Sonera erbjuder genom sina respektive mobiloperatörer i länderna, kan man notera att Telia Soneras billigaste SMS-pris för kontantkort i Sverige sjunkit från 0,89 kronor i november 2006 till 0,69 kronor i maj 2007 medan motsvarande priser i Norge och Danmark legat stilla. PTS anser fortfarande att det finns utrymme för en mer utvecklad priskonkurrens på den svenska marknaden för SMS.

⁶¹ Pris inklusive moms. Det finns operatörer som erbjuder priser utanför angivna intervall, men de allra flesta priser faller inom dessa gränser. För mer information, se PTS och Konsumentverkets gemensamma prisjämförelse (www.telepriskollen.se).

⁶² PTS och Konsumentverkets gemensamma prisjämförelse (www.telepriskollen.se).

Antalet MMS som sändes under första halvåret 2007 var drygt 42 miljoner, vilket är en ökning med 55 procent jämfört med de 27 miljoner som sändes under samma period 2006. Under det första halvåret 2007 sände en kund i genomsnitt 0,7 MMS per månad, en siffra som ökat stadigt sedan 2004. I Norge har användandet av MMS haft en något snabbare utveckling, medan den danska utvecklingen mer liknar den svenska. De norska mobilanvändarna skickade i genomsnitt 1,7 MMS i månaden under första halvåret 2007 och de danska 0,5 MMS i månaden. I Finland skickades 0,4 MMS i månaden motsvarande period. Omsättningen för MMS i Sverige var drygt 51 miljoner kronor under de första sex månaderna 2007, vilket är en ökning med drygt 5 procent sedan första halvåret 2006. Ytterligare ett år tillbaka, mellan första halvåret 2005 och första halvåret 2006, ökade omsättningen för MMS med 60 procent. Både ökningen i antalet sända MMS samt den minskade omsättningsökningen kan delvis bero på den ökade användningen av flat-rate-abonnemang på privatmarknaden där det är avgiftsfritt att skicka MMS. Priset för att sända ett MMS varierar vanligtvis från 0,69 kronor till 2,75 kronor.⁶³

Mellan den första januari och den sista juni 2007 hade 4,6 miljoner GSM- och UMTS-kunder använt mobil data minst en gång, en ökning från 3,3 miljoner kunder motsvarande period 2006. Numera är det 47 procent av GSM- och UMTS-kunderna som använder mobil data.

Andelen mobila dataanvändare som använder datorn till att surfa mobilt ökar också. Antalet abonnemang med instickskort eller USB-modem ökade från 92 000 sista juni 2006 till 182 000 sista juni 2007, i princip en fördubbling.⁶⁴ Antalet abonnenter som använde instickskort utgjorde 4 procent av det totala antalet

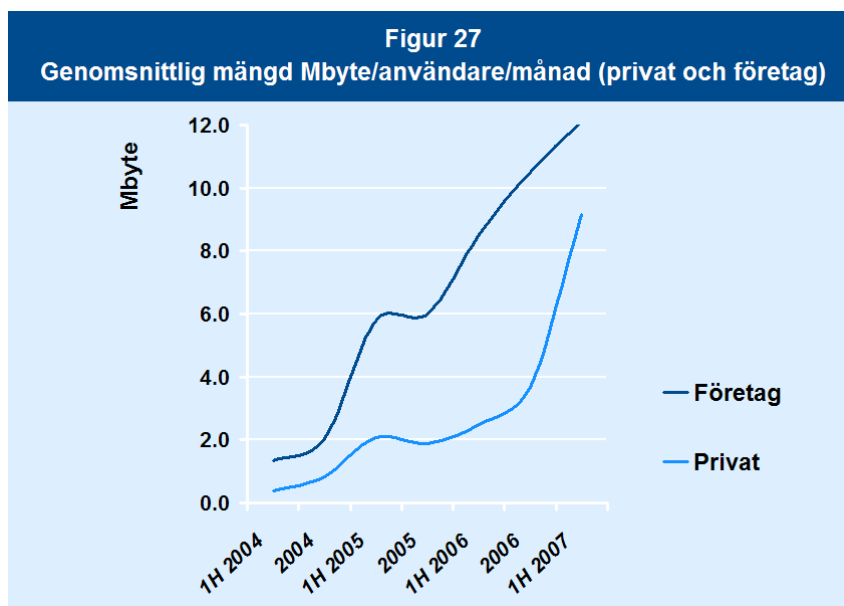
⁶³ Pris inklusive moms. För mer information, se PTS och Konsumentverkets gemensamma prisjämförelse (www.telepriskollen.se).

⁶⁴ Datainstickskort inkluderar de abonnemang som primärt inte används för taltrafik utan i första hand för data. Exempelvis abonnemang för datainstickskort, interna datakort och datakort som ansluter via USB eller liknande.

användare av mobil data i slutet av juni 2007. Detta är en stark utveckling men från låga nivåer. Framöver finns det all anledning att förvänta sig fortsatt tillväxt avseende datatrafiken.

Mellan januari och juni 2007 sändes drygt 246 000 Gbyte data vilket är mer än tre gånger så mycket jämfört med motsvarande period året innan, då det sändes 71 000 Gbyte. Privatmarknaden stod för den största ökningen.

Under första halvåret 2007 började mobila bredbandslösningar på allvar bli ett alternativ till fast bredband. Utvecklingen beror till stor del på att teleoperatörerna börjat uppgradera näten med nya tekniker för snabb dataöverföring, den så kallade nya generationens mobiltelefonnät som möjliggör betydligt snabbare nedladdningshastigheter. Många privatpersoner har skaffat mobil uppkoppling till sina datorer, samtidigt som det blir vanligare att koppla upp sig mot Internet via mobiltelefonen. Det kommer också hela tiden nya innehållstjänster för privatmarknaden - videosamtal, musik och tv via mobilen är några exempel, vilket också bidrar till att privat användarna närmar sig företagsabonnenternas nivåer. En privat användare förbrukar nu nästan lika mycket data per månad som en företagsanvändare, 9 Mbyte jämfört med 12 Mbyte i genomsnitt för företagsanvändare. Privatabonnenterna stod under det första halvåret 2007 för 70 procent av den totala volymen mobil datatrafik. Motsvarande period 2006 stod privat användarna för drygt hälften av den mobila datatrafiken.

I genomsnitt förbrukade en mobil dataanvändare 10 Mbyte per månad under våren 2007. Priset för att sända en megabyte data varierar vanligtvis från 10 kronor till 20 kronor.⁶⁵

Marknaden för mobil data är koncentrerad till de fyra största operatörerna med Tre i topp följt av Telia, Telenor och Tele2.

⁶⁵ Pris inklusive moms. För mer information, se PTS och Konsumentverkets gemensamma prisjämförelse (www.telepriskollen.se).

Det blir intressant att följa de nya möjligheter som högre överföringshastigheter medför och hur det kan komma att påverka den mobila datatrafikutvecklingen. Under framförallt den senare delen av 2007 har HSPA-abonnemang som möjliggör Internetaccess med hög överföringskapacitet via mobilnäten blivit allt vanligare. HSPA kallas även för turbo-3G.⁶⁶ Tre var först med HSPA och lanserade i början av november 2006 sitt första HSPA-erbjudande. Under våren 2007 uppgraderade Tre sina nät till HSPA i bland annat storstäder som Stockholm, Göteborg och Malmö och man beräknar att HSPA-näten i slutet av våren täckte omkring hälften av Sveriges befolkning. Utanför storstäderna samäger Tre och Telenor HSPA-nätet. Avsikten är att Tres HSPA-nät ska täcka 70 procent av den svenska befolkningen innan utgången av 2007. Telenor har också uppgraderat sitt eget nät med HSPA i delar av storstäderna och lanserade ett erbjudande i början av maj 2007. Under våren 2007 inledde även Telia Sonera en testperiod för HSPA i sina uppgraderade nät i Stockholm och Göteborg men ett konkret HSPA-erbjudande till kunder lanserades först under november 2007. Den första november täckte Telia Soneras HSPA-nät 6,5 miljoner svenskar, enligt egen utsaga. Tele2 använder samma HSPA-nät som Telia Sonera och lanserade även de ett HSPA-erbjudande i juni 2007. Nu kan alltså samtliga av de fyra största nätoperatörerna erbjuda mobilt bredband med högre överföringskapacitet i ett HSPA-nät. Dessutom har mobiloperatören Nordisk Mobiltelefon under 2006 och 2007 byggt ett riksomfattande nät i 450-bandet med EV-DO, en teknik som möjliggör höga nedladdingshastigheter. Nätet är ett intressant alternativ till HSPA-näten, inte minst med tanke på den goda täckning som det digitala 450-nätet har i glesbygden.

⁶⁶ PTS kan inte utifrån den statistik som samlats in beräkna hur stor förekomsten av sådana mobilabonnemang var den sista juni 2007.

5 Datakommunikationstjänster

5.1 Marknadens struktur

Att värdera marknaden för datakommunikationstjänster är förenat med vissa svårigheter, eftersom försäljningen görs i flera led. En omfattande del av marknaden bedrivs mellan operatörer. Tjänsterna förädlas i olika led och säljs till sist vidare som ”färdiga” tjänster till slutanvändaren. I den mån försäljningen handlar om nätkapacitet, kan den i vissa fall ses som själva råvaran till tjänster som exempelvis Internettjänster. Om vi mäter marknaden för datakommunikationstjänster på samma sätt som marknaderna för fast och mobil telefoni, det vill säga utifrån värdet i slutkundsledet, utsluts en stor och viktig del av marknaden. För att få en uppfattning om en så stor del av marknadens verksamhet som möjligt har PTS valt att dela upp den i två delmarknader: dels försäljning av datakommunikationstjänster till operatörer,⁶⁷ dels försäljning av datakommunikationstjänster till slutkunder. I PTS halvårsrapport redovisas dock endast försäljningen till slutkunder.

Siffrorna i följande redovisning gäller enbart sådana tjänster som erbjuds av operatörer. Motsvarande tjänster beaktas inte om de i ett senare led erbjuds av företag som inte är operatörer, exempelvis företag som arbetar med nätverksintegration. PTS bedömer att fler än 160 operatörer aktivt tillhandahållit datakommunikationstjänster till slutkunder under första halvåret 2007.

Marknaden är som sagt svårbedömd och underlaget är inte alltid så beskaffat att en helt korrekt bild av utvecklingen kan ges. PTS anser det dock ändå vara viktigt att bedöma storleken av och utvecklingen på marknaden för datakommunikationstjänster, även om siffrorna rymmer ett visst mått av osäkerhet.

5.2 Datakommunikationstjänster till slutkund

Enligt PTS beräkningar har marknaden för datakommunikationstjänster till slutkund kontinuerligt minskat i ungefär samma takt mellan första halvåret 2002 och första halvåret 2006. För första halvåret 2007 är dock omsättningen beräknad till 2,1 miljarder vilket är en marginell ökning jämfört med första halvåret 2006.⁶⁸ Orsaken till att värdet på marknaden sjunkit under 2000-talet är att det pågår ett snabbt skifte från traditionella datakommunikationstjänster, så som Frame⁶⁹ och hyrda förbindelser, till framför allt IP-VPN.⁷⁰ I vissa fall sker denna övergång i

⁶⁷ PTS har enbart uppgifter om hyrda förbindelser och svart fiber (inklusive annan oförädlad nätkapacitet). Däremot saknas uppgifter om mer förädlade datakommunikationstjänster som säljs till operatörer som grossistprodukter.

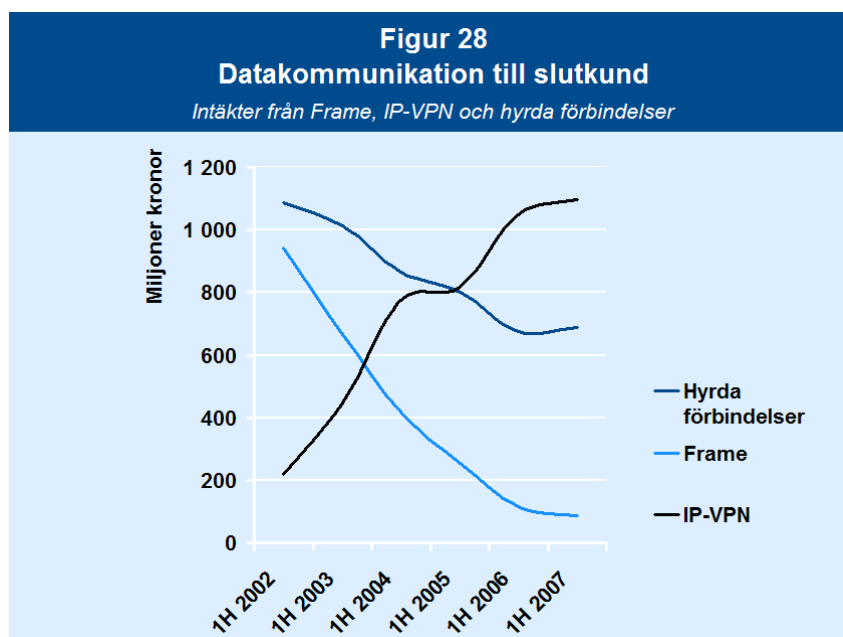
⁶⁸ Omsättningen är exklusive intäkter från internationella hyrda förbindelser.

⁶⁹ Avser framför allt Frame Relay och ATM.

⁷⁰ Med IP-VPN avses följande standarder: IPsec VPN, IP MPLS VPN och IP SSL VPN. Access till IP-VPN-tjänster kan ske antingen via hyrda förbindelser eller uppringda anslutningar. I intäkterna frändras kostnader för uppringd access (ISDN/PSTN), men inte kostnader för hyrda förbindelser, när dessa används i IP-VPN-tjänsten. Med VPN avses virtuella privata nätverk.

relativt stora steg, vilket i sin tur leder till att de siffror som PTS presenterar kan te sig något ryckiga över tid. Övergången märks speciellt i snittet Frame/IP-VPN.

En allt viktigare del av marknaden för datakommunikationstjänster utgörs av olika typer av förädlade datakommunikationstjänster. IP-VPN är den datakommunikationstjänst som de senaste åren omsatt mest. Första halvåret 2007 omsatte olika typer av IP-VPN-tjänster uppskattningsvis 1,1 miljarder vilket är i nivå med första halvåret 2006. Ökningen över tid av IP-VPN verkar ske på bekostnad av Frame-tjänster vars omsättning kontinuerligt minskat sedan 2005. Första halvåret 2007 omsatte Frame ungefär 85 miljoner vilket är ungefär 30 miljoner mindre än motsvarande period föregående år.

I början av 2000-talet var hyrda förbindelser den ekonomiskt viktigaste datakommunikationstjänsten. Omsättningen för hyrda förbindelser har dock minskat i varje mätperiod sedan 2002 och från och med 2004 har IP-VPN-tjänster varit den delmarknad på området datakommunikationstjänster som haft störst ekonomisk betydelse. Till skillnad från Frame, som fortsätter att minska, har dock omsättningen för hyrda förbindelser ökat med 2 procent, mellan första halvåret 2006 och första halvåret 2007.⁷¹

Av marknadens omsättning på hyrda förbindelser under det första halvåret 2007 kommer 30 procent från analoga förbindelser, 19 procent från digitala förbindelser med en kapacitet på mindre än 2 Mbps och 51 procent från digitala förbindelser med en kapacitet på 2 Mbps eller mer. Det finns en tydlig trend mot att digitala förbindelser med en kapacitet på 2 Mbps eller mer ökar på bekostnad av förbindelser med lägre kapacitet.

⁷¹ I omsättning för hyrda förbindelser exkluderas intäkter som erhålls från hyrda förbindelser då dessa ingår som del i IP-VPN-tjänst.

Svart fiber och annan oförädlad nätkapacitet har tidigare sålts i relativt liten omfattning till slutkund, men de senaste fyra åren har omsättningen ökat i omfattning varje år. Delmarknaden är dock fortfarande relativt liten och omsatte 246 miljoner första halvåret 2007 vilket är 7 procent mer än första halvåret 2006 då omsättningen var 230 miljoner.

6 Internettjänster

6.1 ISP:er

PTS bedömer att det finns fler än 170 företag som erbjuder Internetaccess till företag och hushåll – så kallade Internet service providers (ISP).⁷² Det stora antalet ISP:er leder dock inte per automatik till att konkurrensen fungerar tillfredsställande på marknaden för Internettjänster. Dels på grund av att ISP:er i stor utsträckning fokuserar på olika segment av marknaden och dels för att ett fåtal nationella ISP:er har en mycket stor andel av samtliga Internetkunder samtidigt som ett stort antal mindre aktörer ofta kan vara relativt starka på små och lokala marknader. Marknaden för Internettjänster är på så vis i hög grad fragmenterad och på åtskilliga platser i Sverige är konsumenternas möjlighet att välja mellan flera ISP:er begränsad.

ISP:er erbjuder Internetaccess med olika accessformer som i grunden kan kategoriseras som antingen fasta eller uppringda anslutningar. Antalet ISP:er som erbjuder Internetaccess med fast anslutning är betydligt fler än de som erbjuder uppringda anslutningar.

De vanligaste accessformerna på marknaden för Internettjänster är:

- **PSTN och ISDN:** Ett minskande antal ISP:er erbjuder traditionella uppringda accesser via PSTN och ISDN, det vill säga via det traditionella kopparaccessnätet.⁷³ Dock marknadsförs dessa accessformer idag i allt mindre utsträckning till förmån för fasta anslutningar. Överföringskapaciteten ligger på upp till 56 kbps vid användning av PSTN-modem, medan ISDN erbjuder upp till 128 kbps (Basic Rate).
- **xDSL:** xDSL är ett generiskt samlingsnamn för olika tekniker som gör det möjligt att erbjuda fast Internetaccess med hög överföringskapacitet via kopparaccessnätet.⁷⁴ Den överföringskapacitet som erbjuds nedströms, det vill säga till datorn, varierar i hög grad men ligger vanligen mellan 0,5 och 30 Mbps. Utvecklingen går dock mot högre överföringskapacitet och idag ligger överföringskapaciteten nedströms ofta en bra bit högre än den tidigare vanliga hastigheten på runt 0,5 Mbps. Den vanligaste överföringskapaciteten uppströms, det vill säga från datorn, är 0,5 till 1 Mbps.
- **Kabel-tv-nät:** Ett flertal kabel-tv-operatörer erbjuder fast Internetaccess efter att de returaktiverat sina kabel-tv-nät. Även för kabel-tv-access går utvecklingen mot högre överföringskapacitet nedströms och idag ligger

⁷² För ISP:er som erbjuder hushållsabonnemang se PTS och Konsumentverkets gemensamma prisjämförelse, Telepriskollen på www.telepriskollen.se

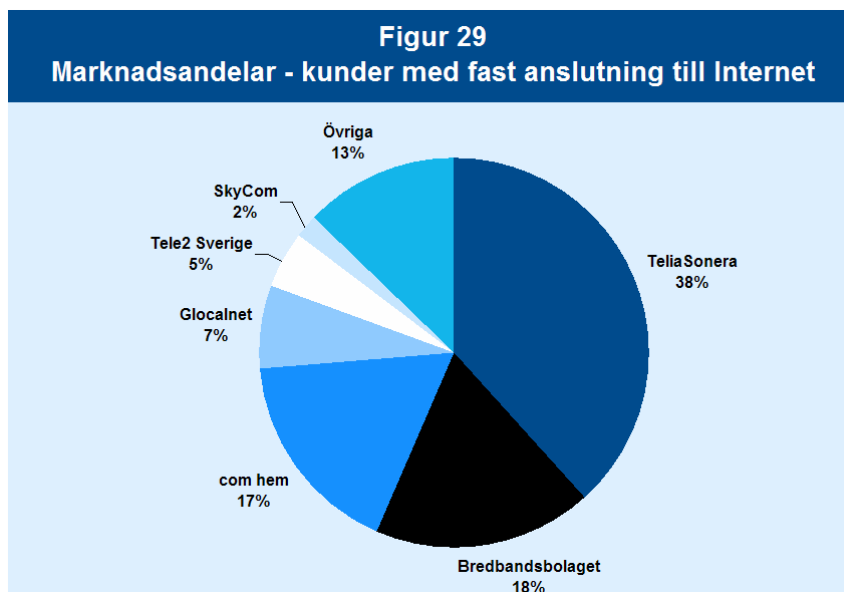
⁷³ PSTN och ISDN är förkortningar för Public Switched Telephone Network respektive Integrated Services Digital Network

⁷⁴ DSL står för Digital Subscriber Line. Exempel på DSL-lösningar är ADSL, ADSL2, ADSL2+, VDSL och VDSL2.

den oftast mellan 0,5 och 24 Mbps. Både lägre och högre överföringskapacitet finns dock att tillgå.

- **LAN-nät:** Åtskilliga ISP:er erbjuder fast Internetaccess med hög överföringskapacitet via lokala fastighetsnät (LAN⁷⁵) i flerbostadshus, som i sin tur förbinds med exempelvis ett områdesnät. Dessa fastighetsnät bygger ofta på Ethernet-teknik med en möjlig överföringskapacitet på upp till 100 Mbps. Den vanligaste överföringskapaciteten som erbjuds med LAN är dock 10 Mbps både nedströms och uppströms.
- **Radio:** Antalet abonnenter med fast Internetaccess via olika typer av radiolösningar är fortfarande jämförelsevis litet även om fast Internetaccess med hög överföringskapacitet via mobilnäten, så kallad turbo-3G,⁷⁶ är på stark framfarsch (se kapitel 4, Mobila samtalstjänster).
- **PLC och satellit:** Även PLC,⁷⁷ eller elnätssamfund, och satellit kan nämnas som ytterligare accessformer för att nå Internet. Dessa accessformer erbjuds dock i mycket begränsad och minskande omfattning.

Som nämndes inledningsvis dominerar marknaden för Internettjänster av ett antal stora aktörer. Sammantaget har de sex största ISP:erna 90 procent av samtliga kunder med Internetaccess.⁷⁸ Övriga drygt 160 ISP:er har marknadsandelar som samtliga understiger 1 procent. Telia Sonera är störst med 44 procent av alla kunder med Internetaccess.

⁷⁵ Local Area Network

⁷⁶ Exempel på radioaccessformer som möjliggör fast Internetaccess är CDMA 2000, HSPA och Wimax. Med turbo-3G menas här CDMA 2000 och HSPA.

⁷⁷ Power Line Communication

⁷⁸ Avser Telia Sonera (44 %), Bredbandsbolaget (B2 Bredband) (13 %), Com Hem (13 %), Tele2 Sverige (10 %), Glocalnet (inklusive Spray) (8 %) och SkyCom (1 %).

Eftersom andelen fasta anslutningar är så stor, ges en likartad bild om enbart marknaden för Internetaccess med fast anslutning betraktas. Även här är Telia Sonera störst och intar en stark ställning med 38 procent av kunderna. Telia Soneras marknadsandel för Internetaccess med fast anslutning ligger sedan ett par år på en jämn nivå. Bredbandsbolaget⁷⁹ är näst störst på marknaden för fasta anslutningar med 18 procent i marknadsandel, Com Hem har 17 procent och Glocalnet (inklusive Spray) 7 procent. Noterbart är att de tre mest framträdande Internetleverantörerna på marknaden för fast access samtliga äger eller kontrollerar en stor mängd IT-infrastruktur, att Sprays kunder inkluderas i Glocalnet och att både Bredbandsbolaget och Glocalnet ägs av Telenor.

Marknaden för Internetaccess genomgår sedan några år stora förändringar som tydligt är förknippade med övergången från uppringd till fast anslutning. Under 2007 har dessutom mobilt bredband bidragit till att denna marknad än en gång står inför stora förändringar. Allteftersom Internetkunderna övergår till fasta anslutningar, ökar betydelsen av att ha kontroll över accessnäten. Vikten av att ha kontroll över accessnäten är visserligen stor för samtliga former av accessnät, men får en särskilt stor inverkan på marknaden när anslutningen sker genom Telia Soneras kopparaccessnät eftersom xDSL är den i särklass vanligaste fasta accessformen och eftersom möjlighet att ansluta sig till Internet genom kabel-tv-nät eller LAN-nät i stor utsträckning överlappas av möjligheten att ansluta sig via xDSL. Under det första halvåret 2007 har visserligen mobilt bredband haft en kraftig tillväxt och blivit tillgängligt för åtskilliga konsumenter som tidigare inte har haft valmöjlighet mellan olika accessformer. Mobilt bredband som alternativ är dock i ett tidigt etableringsstadium och näten är inte heller tillgängliga för andra bredbandsoperatörer att använda än för de som äger mobilnäten. På så vis saknas fortfarande möjligheten till konkurrens på många håll i landet.⁸⁰ Av den anledningen är tillträde för alternativa operatörer till Telia Soneras kopparaccessnät fortfarande lika betydelsefullt som tidigare för att upprätthålla en fungerande konkurrens på hela bredbandsmarknaden. Detta kan ske antingen via LLUB⁸¹ (fullt eller delat tillträde) eller via bitströmstillträde.⁸² Både marknaden för LLUB och marknaden för bitströmstillträde betraktas av EU-kommissionen som så kallade relevanta marknader, även om kommissionen sedan den 13 november i år använder andra begrepp för dessa marknader och gjort marknadsavgränsningarna mera teknikneutrala. PTS fattade under hösten 2004 beslut om huruvida det finns operatörer med betydande inflytande eller inte på dessa marknader. På både marknaderna för LLUB och bitströmstillträde fann myndigheten att Telia Sonera har ett sådant inflytande. Besluten för LLUB och bitströmsaccess har vunnit laga kraft. Mer om besluten finns att läsa på PTS hemsida.⁸³

⁷⁹ B2 Bredband

⁸⁰ Under 2008 kommer PTS inom ramen för myndighetens arbete med SMP-analys att bedöma i vilken utsträckning de nya trådlösa accessformerna ur ett efterfrågeperspektiv i första hand är att betrakta som ett substitut eller som ett komplement till kopparaccessnätet.

⁸¹ Local Loop Unbundling.

⁸² Bitströmsaccess kan erbjudas i olika förädlingsgrader.

⁸³ www.pts.se

Sedan 2004 har intresset för LLUB tagit ordentlig fart och en allt större andel av de alternativa operatörernas xDSL-kunder är anslutna genom användning av LLUB. I princip handlar det om en överflyttning från Telia Soneras oreglerade återförsäljarprodukt till LLUB; i vissa fall även för befintliga xDSL-kunder. LLUB:s andel av den totala tillväxten inom xDSL mellan slutet av första halvåret 2006 och slutet av första halvåret 2007 var nästan 50 procent. Utveckling är positiv eftersom den innebär att de alternativa operatörerna själva har möjlighet att utforma de xDSL-produkter de erbjuder sina kunder och eftersom den stärker möjligheten till konkurrens på marknaden.

Den 19 april 2007 fick PTS i uppdrag av regeringen att senast den 15 juni samma år utreda förutsättningarna för, och lämna förslag till reglering om, möjligheten för myndigheten att förplikta ett företag som ålagts LLUB-skyldigheter att separera vertikalt i en grossist- och en slutkundsnivå. Ett av argumenten regeringen angav som orsak till att utreda möjligheten att kunna separera ett företag handlade om att det trots rådande skyldighetsbeslut fortfarande är förknippat med problem för mindre operatörer att få tillträde till accessnätet för telefoni. I rapporten som blev resultatet av uppdraget konstaterar myndigheten att PTS i sitt regleringsarbete behöver ett nytt regleringsverktyg eftersom varken den sektorspecifika regleringen eller den generella konkurrensrätten har förmått att åtgärda de strukturella konkurrensproblem som sedan länge existerat på marknaden för elektronisk kommunikation.⁸⁴ PTS menar att regleringsverktyget bör ge möjligheter till att ställa krav på vertikal separation av en dominerande aktör vilket tillsammans med nuvarande möjligheter att ålägga skyldigheter på operatörer med betydande inflytande skulle reducera varaktiga konkurrensproblem på marknaden.

I rapporten framhålls bland annat att:

- lösningen med en funktionell separation är proportionerlig och prövad i andra länder
- det med stöd av skyldighetsbeslut ska finnas möjlighet att skapa en funktionellt separerad enhet som åtminstone omfattar marknaden för LLUB och därtill hörande tillgångar. I dessa tillgångar ingår utbyggnad av fiber till kopplingskåp (FTTC). Även bitström samt därtill tillhörande tillgångar bör omfattas av en separerad enhet
- den dominerande operatören frivilligt bör överväga att organisera sig så att även andra delar av det fysiska lagret i accessnätet omfattas av den separerade enheten.

I rapporten föreslår PTS också en rad organisatoriska åtgärder som ska stärka separationen och säkerställa att förpliktelsen efterlevs. Vidare rekommenderas i rapporten att det i lagen om elektronisk kommunikation införs en möjlighet för PTS att godta frivilliga åtaganden från en operatör. Den möjligheten bör enligt PTS bygga på de regler som finns inom den allmänna konkurrensrätten att godta frivilliga åtaganden, såväl inom EG-rätten som i konkurrenslagen.

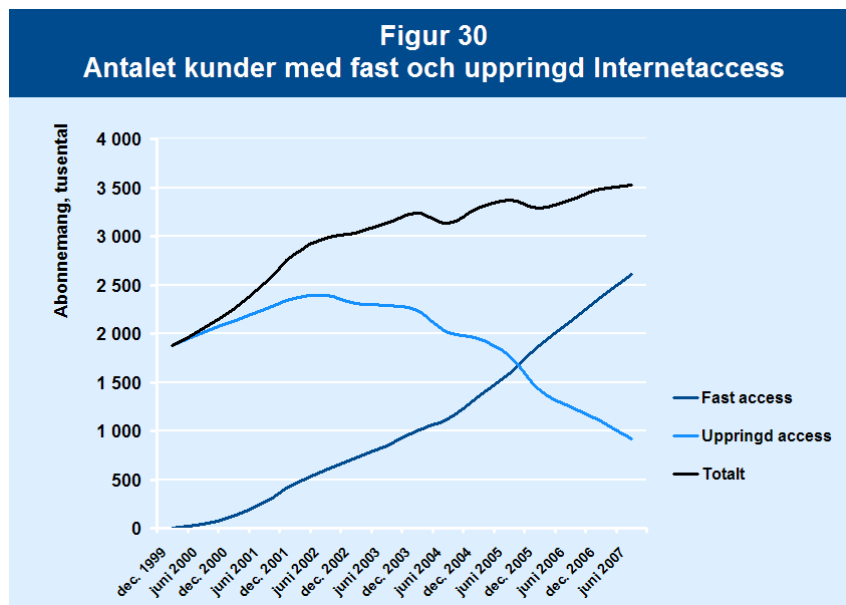
⁸⁴ Se Bättre bredbandskonkurrens genom funktionell separation, PTS-ER-2007:18

Kabel-tv-operatörer och operatörer som erbjuder Internetaccess via mobilnäten har i dag möjlighet att exklusivt erbjuda fast Internetaccess i sina nät. Liknande förutsättningar gäller i flera fall operatörer som erbjuder Internetaccess via LAN-nät, det vill säga Internetaccess med hög överföringskapacitet via fastighetsnät i flerbostadshus. Internetaccess via LAN-nät erbjuds dock också i så kallade öppna nät, vilket innebär att kunden själv kan välja leverantör av Internettjänsten. En förutsättning för att tjänstekonkurrens ska kunna uppstå i fibernäten är att det finns möjligt för andra operatörer än den operatör som kontrollerar nätet att på icke-diskriminerande villkor få tillträde till nätet för att erbjuda slutkunder bredbandstjänster. Fibernäten måste således vara öppna på infrastrukturnivå för att konkurrens på marknaden för Internettjänster ska uppstå i näten.

6.2 Kunder med Internetaccess

Mellan sista juni 2006 och sista juni 2007 ökade antalet aktiva kunder med någon form av Internetaccess från 3 377 000 till 3 526 000 vilket motsvarar en tillväxt på ungefär 4 procent.

Med tanke på den stora uppmärksamhet som bredbandsfrågorna får, bland annat i media, är det lätt att tro att de allra flesta har tillgång till en fast anslutning till Internet. Så är det ännu inte, men antalet växer – PTS bedömer att 2 420 000 hushållskunder var uppkopplade med någon form av fast anslutning i slutet av juni 2007.⁸⁵ Motsvarande antal hushållskunder den sista juni 2006 var 1 971 000, vilket motsvarar en årlig tillväxt med 23 procent.

Figuren ovan visar tydligt hur trenden med en växande andel fasta anslutningar på bekostnad av uppringda anslutningar fortsatt under första hälften av 2007.⁸⁶

⁸⁵ Siffrorna är exklusive accessformerna HSPA och CDMA 2000.

⁸⁶ Med aktiv kund avses den kund som använt sin access minst en gång under det kvartal som föregår den aktuella mätperioden. Om kunden betalar abonnemangsavgift anses kunden vara aktiv om betalning skett under det andra kvartalet 2007.

Mellan sista juni 2006 och sista juni 2007 ökade antalet abonnemang med fast access med 23 procent från 2 126 000 till 2 609 000 samtidigt som antalet kunder till uppringd access minskade med 27 procent från 1 250 000 till 917 000.

Abonnemang med fast access utgör nu 74 procent av det totala antalet abonnemang. Fortfarande är det dock så att minskningen av kunder med uppringd access sker långsammare än ökningen av kunder med fast access. Detta beror dels på att helt nya abonnemang som regel är fasta och dels på att det finns en tröghet i övergången från uppringd till fast access som innebär att abonnenterna ibland behåller sitt abonnemang för uppringd Internetanslutning. Trögheten kan bero på:

- att kunden vill behålla en e-postadress som är knuten till abonnemanget
- att det gamla abonnemanget används för Internetaccess i sommarstugan eller att det används i en bärbar dator på andra platser än i hemmet
- att abonnemanget med uppringt Internet behålls som reserv ifall bredbandsaccessen inte skulle fungera.

Ofta betalar kunden ingen fast avgift för en uppringd Internetaccess, vilket innebär att ingen kostnad är förknippad med att behålla abonnemanget förutom när tjänsten används. Utvecklingen går dock som figuren ovan visar tydligt mot att de uppringda abonnemangen i större utsträckning sägs upp och ersätts med ett fast abonnemang, alternativt att abonnenten efter en tid med båda typer av uppkoppling avslutar det uppringda abonnemanget.

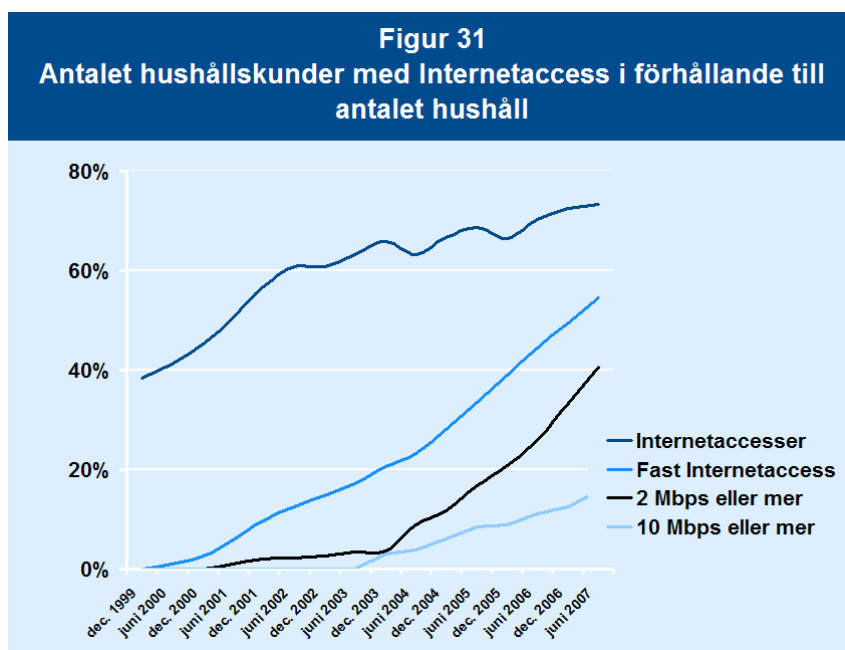
Under framförallt den senare delen av 2007 har abonnemang som möjliggör Internetaccess med hög överföringskapacitet via mobilnäten, så kallad turbo-3G, blivit allt vanligare. PTS har dock inte utifrån den statistik som samlats in gjort någon uppskattning av hur stor förekomsten av sådana mobilabonnemang var den sista juni 2007. Ingen bedömning har heller gjorts av hur möjligheten till fast Internetaccess via turbo-3G påverkat marknaden för Internetabonnemang med övriga fasta accessformer under första halvåret 2007 – det vill säga huruvida abonnemang med turbo-3G av konsumenterna främst används som ett alternativ till traditionella fasta accessformer eller om de används till att komplettera ett redan befintligt abonnemang med fast access. En indikation på detta ges dock i PTS individundersökning 2007.⁸⁷ Där svarade 67 procent av de som använder datainstickskort via 3G och Edge att de i första hand använder instickskortet som komplement till annan anslutning. I takt med att mobilnäten uppgraderas och bredbandsabonnemang via mobilnäten blir vanligare, är det sannolikt att mobilbrettband i högre utsträckning än idag kan komma att utgöra ett alternativ till de traditionella fasta accessformerna.

För att kunna bedöma hur vanligt Internet är, kan en beräkning av förhållandet mellan antalet hushållskunder med Internetaccess och antalet hushåll i Sverige vara intressant. Den sista juni 2007 motsvarade detta förhållande 73 procent för

⁸⁷ Individundersökning 2007 – Svenskarnas användning av telefoni och Internet, PTS-ER-2007:26

alla typer av Internetaccess och 54 procent för någon form av fast access.⁸⁸ I uträkningen har ingen hänsyn tagits till att hushåll kan ha flera abonnemang till Internetaccess. Inte heller har Internetaccesser som betalas av exempelvis arbetsgivaren eller Internetaccesser med accessformerna HSPA och CDMA 2000 beaktats. Av dessa orsaker kan värdet bara i runda tal upplysa om hur omfattande hushållspenetrationen är i Sverige.

I PTS individundersökning uppgav hela 84 procent av de tillfrågade att de hade anslutning till Internet i hushållet och 68 procent angav att de hade bredbandsanslutning i hushållet. Att hushållspenetrationerna är betydligt högre i individundersökningen beror dels på att individer i stora hushåll tenderar att överrepresenteras i individundersökningars urval och dels på att PTS individundersökning inte omfattar personer äldre än 75 år. Eftersom Internetaccess är relativt vanligt i stora hushåll och relativt ovanligt bland personer äldre än 75 år fås ett högre värde i PTS individundersökning jämfört med Svensk telemarknad där kvoten antal hushållsabonnemang/antal kosthushåll, används för att mäta hushållspenetrationen.⁸⁹

Samtidigt som allt fler hushållskunder får tillgång till fast Internetaccess, är det långt ifrån alla dessa anslutningar som medger högre överföringskapacitet än cirka 2 Mbps. Som figuren visar ökar dock andelen av de fasta Internetaccesserna med överföringskapacitet med 2 Mbps eller mer snabbt. Intressant är också att andelen hushåll med fasta Internetaccesser med överföringskapacitet med 10 Mbps eller mer för första gången ökade i en takt som liknar ökningen av andelen hushåll med fasta anslutningar mellan sista december 2006 och sista juni 2007. I slutet av juni 2007 var hushållspenetrationen för fasta anslutningar som medger

⁸⁸ Förhållandet är beräknat genom att dividera antalet hushållskunder med antalet kosthushåll i Sverige enligt Statistiska centralbyrån, SCB.

⁸⁹ Resonemanget om metodologiska skillnader mellan PTS individundersökning och Svensk telemarknad gäller även andra former av hushållspenetration.

överföringshastigheter med 2 Mbps eller mer 41 procent. 16 procent av hushållen hade vid motsvarande tidpunkt fasta anslutningar med överföringshastigheter med 10 Mbps eller mer.⁹⁰ Motsvarande andelar i slutet av juni 2006 var 26 respektive 11 procent.

I takt med att penetrationen för fasta anslutningar förbättras och nya tjänster med större krav på bandbredd introduceras, ökar efterfrågan på accesser med hög överföringskapacitet. I rapporten Förslag till bredbandsstrategi för Sverige föreslår PTS att en strategi bör tas fram för att öka tillgängligheten till infrastruktur som medger bredbandsöverföring. Målet är att alla hushåll (permanentbostäder), företag och offentlig verksamhet i Sverige senast år 2010 ska få tillgång till bredband. Med bredband avses i detta mål anslutningar som kan uppgraderas till överföringshastigheter om minst 2 Mbps.⁹¹ I rapporten Bredband i Sverige 2007 beräknade PTS täckningsgraden för de vanligaste fasta accessformerna per den 1 januari 2007. Beräkningen visade att:

- 97 procent av alla abonnenter i kopparnätet kan erbjudas bredband via xDSL
- 36 procent av alla hushåll kan erbjudas bredband via kabel-tv-nätet
- 18 procent av alla hushåll har en fiberkabel indragen i fastigheten
- täckningsgraden för samtliga ovanstående accessformer förbättrats jämfört med den första januari 2006

I ljuset av målet om tillgänglighet som beskrivs i Förslag till bredbandsstrategi i Sverige är därför utvecklingen mot att allt fler dels skaffar sig fasta anslutningar med höga överföringshastigheter och dels har möjlighet att skaffa sig fasta anslutningar med höga överföringshastigheter positiv. Ur ett tillgänglighetsperspektiv är dessutom den snabba utvecklingen på området mobilt bredband mycket intressant.

Jämfört med övriga europeiska länder har Sverige en hög andel accesser med hög överföringskapacitet. Det beror till stor del på att det är relativt billigt att skaffa en anslutning med överföringskapacitet över 2 Mbps i Sverige, medan det är betydligt dyrare i många andra länder i Europa. I rapporten Bredbandspriser i Norden 2006 konstateras att månadskostnaden för uppkopplingar på exempelvis 8 Mbps är betydligt lägre i Sverige än i Danmark, Finland och Norge.⁹² Prisskillnaderna kan kopplas till den jämförelsevis omfattande paralleletableringen av infrastruktur som särskiljer Sverige från de övriga nordiska länderna.⁹³

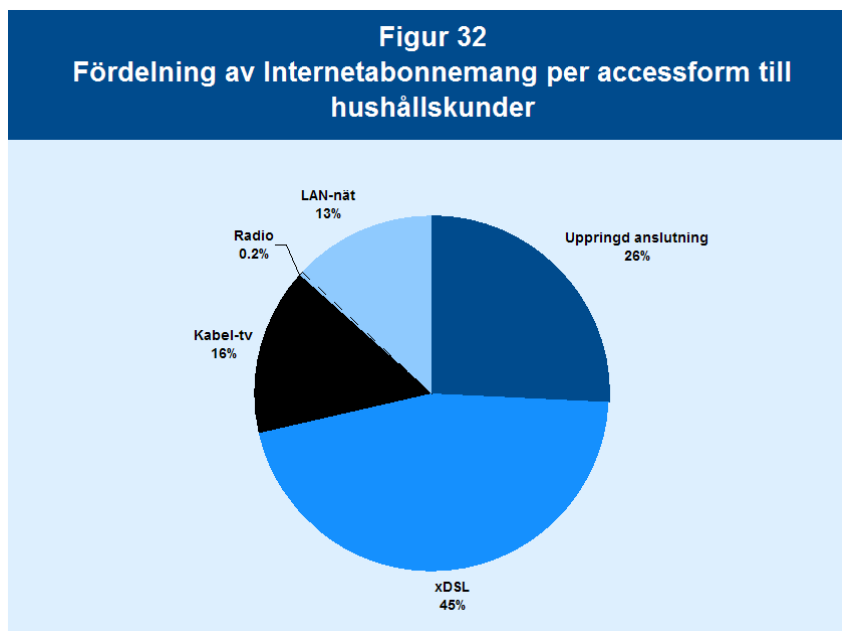
⁹⁰ Avser den kapacitet som anslutningen har nedströms. Data som har insamlats tidigare än första halvåret 2004 använder en definition som kräver att anslutningen har en kapacitet på 2 Mbps eller mer även uppströms varför jämförelse mellan perioderna bör göras med försiktighet.

⁹¹ Förslag till bredbandsstrategi för Sverige - PTS-ER-2007:7, februari 2007.

⁹² Bredbandspriser i Norden 2006, PTS-ER-2007:1

⁹³ Island omfattas inte av jämförelsen.

När det gäller accessformer är xDSL i särklass vanligast förekommande på marknaden för Internettjänster. Den sista juni 2007 fick 45 procent av alla hushållskunder sina Internettjänster levererade via xDSL. Motsvarande siffra den sista juni 2006 var 39 procent.

*Internetabonnemang via radioaccessformerna HSPA och CDMA 2000 inkluderas inte.

Ökningen med 6 procentenheter gör även xDSL till den accessform som ökat mest mellan slutet av juni 2006 och slutet av juni 2007, även om LAN i varje mätperiod sedan första halvåret 2005 haft den största procentuella tillväxten. Mellan slutet av juni 2006 och slutet av juni 2007 har kabel-tv växt från 13 till 16 procent av alla hushållskunder, LAN har växt från 10 till 13 procent och uppringda anslutningar har minskat från 37 till 26 procent. I absoluta tal har 1 480 000 hushållskunder Internetaccess via xDSL, 504 000 har det via kabel-tv, 425 000 via LAN och 840 000 via uppringda anslutningar.

I de prognoser som analysföretaget IDC genomfört på uppdrag av PTS⁹⁴ förväntas andelen kunder till Internetaccess med accessformen xDSL öka till cirka 50 procent till och med 2011. Motsvarande andelar för övriga accessformer prognostiseras av IDC till:

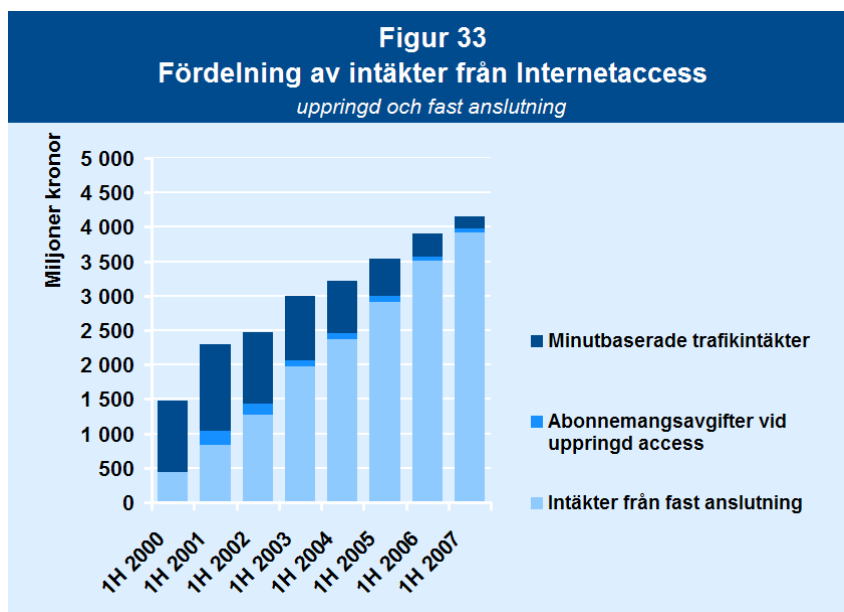
- 14 procent för LAN
- 15 procent för kabel-tv
- 13 procent för mobil anslutning
- 7 procent för PSTN
- 1 procent för övriga accessformer

⁹⁴ PTS-ER-2007:25

6.3 Omsättning

Den ekonomiska betydelsen av Internetaccess som tjänst på den svenska telemarknaden fortsatte att stärkas under första halvåret 2007. Totalt låg omsättningen på marknaden för Internetaccess på 4,1 miljarder kronor, vilket är 6 procent mer än under första halvåret 2006 då omsättningen var 3,9 miljarder kronor. Framför allt är det abonnemangen till fasta anslutningar som ger operatörerna allt större intäkter. Dessa intäkter steg med 12 procent i värde mellan mitten av 2006 och 2007. Andelen intäkter för fast access av de totala intäkterna för Internet ökar kontinuerligt och utgör nu hela 94 procent. Utvecklingen för intäkterna från uppringt Internet går åt motsatt håll och minskade följaktligen med 38 procent från ungefär 0,4 till 0,2 miljarder mellan halvåret 2006 och halvåret 2007. Prispressen på fasta anslutningar som kunde observeras under 2006 har under första halvåret 2007 stagnerat för hushållskunder men tilltagit för företagskunder. Detta visar sig bland annat genom att:

- intäkten per fast hushållsabonnemang och månad ligger på motsvarande nivå som under 2006 medan intäkten per fast företagsabonnemang och månad minskat.
- antalet företagsabonnemang med fast access ökat med 22 procent jämfört med första halvåret 2006 samtidigt som intäkterna för företagsabonnemang med fast access under motsvarande period minskat med 8 procent.

De minskade intäkterna från fasta företagsabonnemang till följd av prispressen ger även utslag på den totala årliga tillväxten av intäkter på marknaden för fast access. Efter att ha legat mellan 20 och 23 procent varje hel- och halvår sedan 2005, minskade tillväxten av de totala intäkterna för Internetaccess med fast anslutning från 21 till 12 procent mellan första halvåret 2006 och första halvåret 2007. Den årliga tillväxten av de totala intäkterna för Internetaccess oavsett accessform minskade från 10 till 6 procent.

7 Tv-tjänster

7.1 Marknadens struktur

I Sverige har drygt fyra miljoner hushåll tillgång till tv-mottagare. Dessa har traditionellt tagit emot tv-sändningar via någon av följande tre distributionsplattformar; marknätet, kabel-tv-nät eller satellit. I marknätet och i kabel-tv-näten fanns det första halvåret 2007 fortfarande både analoga och digitala sändningar, även om sändningarna i det analoga marknätet under 2007 successivt upphör. De senaste åren har även en ny form av tv växt fram. IPTV, eller tv via bredband, levereras via det metallbaserade accessnätet och via så kallat fiber-LAN-nät.

Den sista juni 2007 var det totala antalet tv-abonnemang på den svenska marknaden 2 979 000. Den sista juni 2006 var det totala antalet tv-abonnemang 2 750 000 stycken. Kabelnäten står för den största andelen tv-abonnemang. Den sista juni 2007 fanns det 1 398 000 kabel-tv-abonnemang vilket motsvarar knappt 47 procent av det totala antalet tv-abonnemang. Av dessa var 924 000 analoga abonnemang och 474 000 digitala abonnemang. När det gäller satellitsänd tv samt IPTV tillhandahålls enbart digitala abonnemang. Antalet abonnemang via satellit var knappt 709 000 vilket utgjorde ungefär 24 procent av det totala antalet abonnemang. Antalet marksända abonnemang uppgick den sista juni 2007 till 678 000 eller nästan 23 procent. Antalet IPTV-abonnemang var knappt 194 000 (6 %).

Det är viktigt att komma ihåg att de ovan angivna siffrorna avser abonnemang och inte hushåll då ett hushåll kan ha flera abonnemang. Ett hushåll kan ha abonnemang på mer än en distributionsplattform. De många hushåll som är anslutna via sin fastighetsägare till kabeloperatören Com Hem och som inte har tecknat vare sig analogt eller digitalt abonnemang (1 310 000 hushåll) redovisas inte, i likhet med det minskande antal hushåll som enbart har tillgång till det analoga marknätet. Inte heller de hushåll som endast tar emot fri-tv via det digitala marknätet finns med i statistiken.

Tv-tjänster till slutkunder omfattar i denna rapport abonnemang⁹⁵ och premiumtjänster⁹⁶ och omsatte i sin helhet närmare 3,7 miljarder kronor under första halvåret 2007, jämfört med drygt 3,4 miljarder under motsvarande period 2006.

⁹⁵ Med abonnemang avses här ett grundpaket ("basutbud" och liknande) av kanaler som tillhandahålls slutkunder. I intäkterna för abonnemang inräknas samtliga intäkter som räknas till slutkunders abonnemang på programpaket (exklusive premiumtjänster), exempelvis eventuella startavgifter, uthyrning eller försäljning av set-top boxar och programkort, installation av parabolantenn och löpande abonnemangsinntäkter.

⁹⁶ Premiumtjänsten är en separat programtjänst som erbjuds utöver de grundpaket av kanaler som tillhandahålls slutkunder. I intäkterna för premiumtjänst räknas samtliga intäkter som hör till slutkundens köp av digital premiumtjänst, exempelvis eventuella startavgifter, uthyrning eller försäljning av set-top-boxar och programkort, installation av parabolantenn och löpande intäkter.

7.2 Distributionsformer och aktörer

Riksdagen beslutade i maj 2003 att de analoga marksända tv-sändningarna ska upphöra och ersättas med digital distribution. Övergången inleddes under hösten 2005 och avslutades under hösten 2007.

I det analoga marknätet har endast fri-tv-kanaler sänts och dessa distribueras av Teracom som också äger infrastrukturen. I det digitala marknätet finns även betal-tv-kanaler och dessa abonnerar slutkunden på via Boxer AB. PTS har i beslut i december 2005 kommit fram till att Teracom är en aktör med betydande inflytande på marknaderna för distribution av programutsändningstjänst i det analoga och digitala marknätet. Som en följd av detta har Teracom ålagts en tillträdesreglering som ger förutsättningar för andra operatörer att konkurrera med Teracom om utsändningstjänsten. När nedsläckningen av det analoga marknätet var avslutad i oktober 2007 upphävde PTS tillträdesregleringen för analog tv.

När det gäller tillhandahållande av tv-tjänster till slutkunder har EU-kommissionen uppmärksammat den monopolställning Boxer har i marknätet, vilket i sin tur har medfört att Sverige i november 2007 fastställde ett nytt regelverk som möjliggör konkurrens även i marknadens slutkundsled.^{97 98}

I kabel-tv-näten märks aktörer som Com Hem, Canal Digital och Tele2.⁹⁹ När det gäller satellit tillhandahålls betal-tv-sändningar av Canal Digital och Viasat.

Vid övergången till digitala sändningar i marknätet syns en naturlig ökning av antalet abonnemang hos Boxer. Dessutom har ett relativt stort antal hushåll valt att se på digital-tv via marknätet utan att köpa ett abonnemang. Dessa så kallade fri-tv-hushåll syns inte i operatörsstatistiken men uppgick år 2006 till 10 procent av det totala antalet digital-tv-hushåll.¹⁰⁰ Det övergripande mönstret de senaste åren är att respektive distributionsform förblir relativt stabil vad gäller antalet anslutna hushåll och abonnenter. När nu övergången till digitala sändningar är avslutad skulle nästa fenomen som kan påverka tillväxten på olika plattformar kunna vara HDTV.

Utvecklingen av IPTV går emellertid framåt. Tillväxten av IPTV sammanfaller i tiden med nedsläckningen av det analoga marknätet bland annat i Stockholm; det kan alltså förhålla sig så att ett antal hushåll som tidigare har tittat på tv via det analoga marknätet nu har gått över till IPTV istället. IPTV:s andel av det totala antalet digitala tv-abonnemang ökar medan satellitplattformens andel minskar. Bara ett år tidigare var andelen satellitabonnemang 44 procent, att jämföra med 35 procent den sista juni 2007. IPTV:s andel av det totala antalet digitala tv-abonnemang var 2 procent den sista juni 2006, och den sista juni 2007 var andelen 9 procent.

⁹⁷ Regeringens proposition 2007/08:8, Tv - tillgänglig för alla.

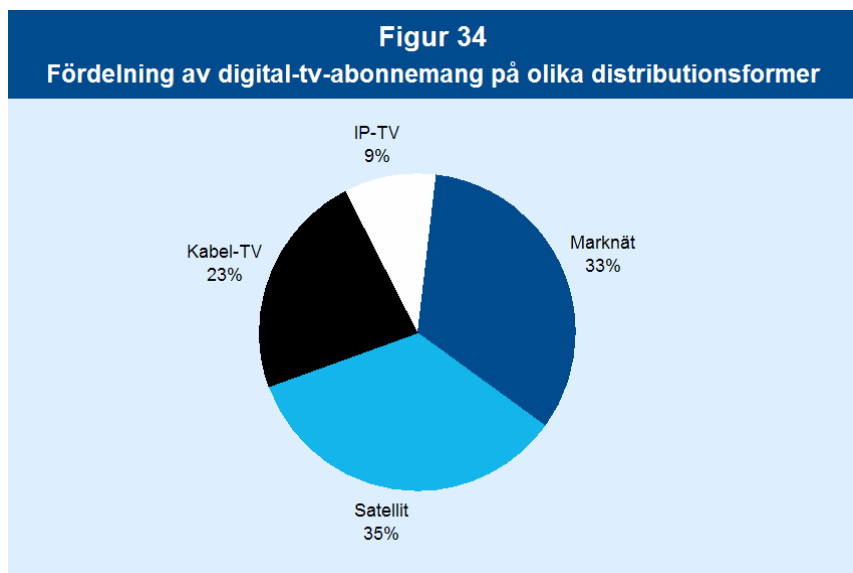
⁹⁸ Riksdagens beslut 28 november 2007, Tillstånd för digital marksänd tv (KU4)

⁹⁹ Tidigare Tele2 Vision.

¹⁰⁰ Så efterfrågar vi elektronisk kommunikation – en individundersökning 2006, Synovate på uppdrag av PTS, december 2006.

Framförallt har antalet IPTV-abonnenter via det metallbaserade accessnätet mångdubblats. En starkt bidragande orsak till detta är det erbjudande om gratis IPTV i ett år som Telia Sonera haft till sina bredbandskunder under 2007. Den sista juni 2006 fanns 13 000 IPTV-abonnenter, medan antalet IPTV-kunder via detta nät den sista juni 2007 var drygt 163 000. Av dessa IPTV-abonnenter var 90 procent kunder hos Telia Sonera. Alla kan dock ännu inte få tillgång till IPTV via Telia Soneras accessnät, eftersom företaget inte i alla områden av Sverige har uppgraderat sina xDSL-nät så att de klarar den större belastning som IPTV innebär. Telia Sonera erbjuder även IPTV via LAN, där knappt en tredjedel av det totala antalet abonnenter den sista juni 2007 var kunder hos Telia Sonera. Förutom Telia Sonera har även Canal Digital och Bredbandsbolaget IPTV-abonnenter. Även ett fåtal mindre aktörer som till exempel Fast TV, har IPTV-abonnenter.

I de femårsprognoser som analysföretaget IDC genomfört på uppdrag av PTS¹⁰¹ förväntas antalet IPTV-kunder öka till cirka 764 000 abonnenter under perioden till och med 2011.

¹⁰¹ PTS-ER-2007:25

Marknadsdata

Elektronisk kommunikation

Tabell 1

Elektronisk kommunikation - intäkter från slutkund (miljoner kronor)

	Helåret 1:a halvåret 2000	Helåret 1:a halvåret 2001	Helåret 1:a halvåret 2001	Helåret 1:a halvåret 2002	Helåret 1:a halvåret 2002	Helåret 1:a halvåret 2003	Helåret 1:a halvåret 2003	Helåret 1:a halvåret 2004	Helåret 1:a halvåret 2004	Helåret 1:a halvåret 2005	Helåret 1:a halvåret 2005	Helåret 1:a halvåret 2006	Helåret 1:a halvåret 2006	Helåret 1:a halvåret 2007
Totala slutkundsintäkter			49 349	25 156	50 308	25 408	50 462	24 682	49 782	24 464	49 197	24 003	48 137	24 144
Fasta samtalstjänster	26 044	13 089	26 537	13 031	25 272	12 687	25 047	12 057	23 963	11 211	21 898	10 145	19 615	9 223
Mobila samtalstjänster	14 407	7 853	16 247	8 360	16 746	8 420	16 687	7 938	16 247	8 161	16 792	8 214	16 839	8 835
Internettjänst*	1 199	1 042	2 146	1 436	3 458	2 066	4 090	2 455	5 224	2 991	6 281	3 573	7 470	3 972
Datakommunikationstjänster			4 419	2 328	4 832	2 235	4 638	2 232	4 349	2 100	4 226	2 070	4 213	2 115
Årlig tillväxt** - totalt					2%	1%	0%	-3%	-1%	-1%	-1%	-2%	-2%	1%
Fasta samtalstjänster	2%	5%	2%	0%	-5%	-3%	-1%	-5%	-4%	-7%	-9%	-10%	-10%	-9%
Mobila samtalstjänster	14%	16%	13%	6%	3%	1%	0%	-6%	-3%	3%	1%	0%	0%	8%
Internettjänst*	135%	138%	79%	38%	61%	44%	18%	19%	28%	22%	20%	19%	19%	11%
Datakommunikationstjänster					9%	-4%	-4%	0%	-6%	-6%	-3%	-1%	0%	2%

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* I Internettjänst ingår inte trafikintäkter för uppringd access då dessa redan ingår i fast telefoni.

** Den årliga tillväxten avser en jämförelse mellan aktuell period och motsvarande period ett år tidigare.

Tabell 2
Elektronisk kommunikation - trafik från slutkund (miljoner minuter)

	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002	Helåret 2002	1:a halvåret 2003	Helåret 2003	1:a halvåret 2004	Helåret 2004	1:a halvåret 2005	Helåret 2005	1:a halvåret 2006	Helåret 2006	1:a halvåret 2007
Totalt antal trafikminuter	58 762	30 100	60 385	28 774	55 657	27 648	53 473	27 017	51 984	25 094	49 663	23 776	45 944	22 561
Fasta samtalstjänster (exkl. uppringd access)	37 311	18 484	36 654	17 982	34 834	17 347	33 512	16 908	32 653	15 996	31 744	15 147	28 657	13 647
Uppringd access till Internet	16 430	8 921	18 202	7 718	14 541	7 055	13 222	6 537	11 712	4 413	7 995	2 743	4 645	1 414
Mobila samtalstjänster	5 021	2 694	5 529	3 074	6 283	3 245	6 739	3 572	7 619	4 684	9 924	5 887	12 642	7 500
Årlig tillväxt* - Totalt		4%	3%	-4%	-8%	-4%	-4%	-2%	-3%	-7%	-4%	-5%	-7%	-5%
Årlig tillväxt - fasta samtalstjänster (exkl. uppringd access)		-2%	-2%	-3%	-5%	-4%	-4%	-3%	-3%	-5%	-3%	-5%	-10%	-10%
Årlig tillväxt - uppringd access till Internet		13%	11%	-13%	-20%	-9%	-9%	-7%	-11%	-32%	-32%	-38%	-42%	-48%
Årlig tillväxt - Mobila samtalstjänster		26%	17%	10%	14%	14%	6%	7%	10%	13%	31%	30%	26%	27%
Andel mobil trafik av total trafik (inkl. uppringd access)	8.5%	9.0%	9.2%	10.7%	11.3%	11.7%	12.6%	13.2%	14.7%	18.7%	20.0%	24.8%	27.5%	33.2%
Andel mobil taltrafik av total taltrafik	11.9%	12.7%	13.1%	14.6%	15.3%	15.8%	16.7%	17.4%	18.9%	22.7%	23.8%	28.0%	30.6%	35.5%

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Den årliga tillväxten avser en jämförelse mellan aktuell period och motsvarande period ett år tidigare.

Tabell 3

Intäkter från ett genomsnittshushåll - konsumtion av elektronisk kommunikation
(fasta och mobila samtalstjänster och Internetaccess)

	Helåret 1:a halvåret 2000	2001	Helåret 1:a halvåret 2001	2002	Helåret 1:a halvåret 2002	2003	Helåret 1:a halvåret 2003	2004	Helåret 1:a halvåret 2004	2005	Helåret 1:a halvåret 2005	2006	Helåret 1:a halvåret 2006	2007
Intäkt per månad från ett genomsnittshushåll*	434	472	490	508	495	517	516	513	523	508	527	526	529	538
Fasta samtalstjänster (exkl. uppringd access)	263	262	278	287	264	278	270	267	265	243	246	237	229	221
Internetaccess (inkl. uppringd access)	43	55	53	62	66	74	74	85	89	97	99	109	114	122
Mobila samtalstjänster	128	155	159	159	165	165	173	161	170	169	181	179	185	195
Årlig tillväxt**		18%	13%	8%	1%	2%	4%	-1%	1%	-1%	1%	3%	0%	2%
Fasta samtalstjänster (exkl. uppringd access)		9%	6%	9%	-5%	-3%	2%	-4%	-2%	-9%	-7%	-2%	-7%	-7%
Internetaccess (inkl. uppringd access)		47%	24%	13%	25%	18%	11%	14%	20%	15%	12%	12%	15%	12%
Mobila samtalstjänster		27%	24%	3%	3%	4%	5%	-3%	-2%	5%	7%	6%	2%	9%
Andel fasta samtalstjänster (exkl. uppringd access)	61%	55%	57%	56%	53%	54%	52%	52%	51%	48%	47%	45%	43%	41%
Andel internetaccess (inkl. uppringd access)	10%	12%	11%	12%	13%	14%	14%	17%	17%	19%	19%	21%	22%	23%
Andel mobila samtalstjänster	29%	33%	32%	31%	33%	32%	33%	31%	32%	33%	34%	34%	35%	36%

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Genomsnittsvärdet är beräknad genom att använda uppgifter från Statistiska Centralbyrån, SCB om antalet kosthushåll.

De genomsnittliga värdena är baserade på intäkter som operatörerna har från privatkunder och är följaktligen exklusive moms.

** Den årliga tillväxten avser en jämförelse mellan aktuell period och motsvarande period ett år tidigare.

Fasta Samtalstjänster

Tabell 4

Fasta samtalstjänster - antal abonnemang och slutkunder för fast telefoni (tusental)*
(PSTN, ISDN och IP-baserad telefoni)

	31 dec. 2000	30 jun. 2001	31 dec. 2001	30 jun. 2002	31 dec. 2002	30 jun. 2003	31 dec. 2003	30 jun. 2004	31 dec. 2004	30 jun. 2005	31 dec. 2005	30 jun. 2006	31 dec. 2006	30 jun. 2007
Abonnemang för fast telefoni - via PSTN**	5 786	5 726	5 667	5 610	5 584	5 513	5 497	5 453	5 403	5 363	5 237	5 162	4 987	4 873
Hushåll	4 517	4 477	4 429	4 410	4 381	4 389	4 435	4 448	4 353	4 106	4 048	4 041	3 860	3 742
Företag	1 269	1 249	1 238	1 199	1 202	1 124	1 062	1 005	1 049	1 258	1 189	1 121	1 126	1 131
Abonnemang för fast telefoni - via ISDN***	270	280	286	276	265	256	245	234	204	195	179	165	154	143
Hushåll	50.0	59.5	60.5	55.0	49.5	42.5	39.5	35.5	32.0	29.9	10.0	6.3	4.8	3.9
Företag	220	221	226	221	216	213	205	199	172	165	169	158	150	139
Basic rate						239	226	216	184	175	158	144	134	124
Primary rate						16.9	18.6	18.3	20.1	21.0	20.6	20.3	20.9	19.4
Abonnemang för fast telefoni - via alternativ access****					0.5	19.9	38.4	56.5	80.8	128.8	219.5	313.7	409.8	501.7
Hushåll					0.5	19.8	37.7	55.5	79.3	122.6	213.3	302.2	392.4	478.0
Företag					0.0	0.1	0.7	1.0	1.5	6.2	7.7	11.4	17.3	23.7
via xDSL-access							1.0	7.0	14.9	38.1	55.0	89.3	103.4	123.0
via kabel-tv-access									2.0	16.7	77.2	124.0	179.9	226.7
via LAN-nät-access*****					0.5	19.9	37.0	49.1	56.6	65.7	73.8	80.8	107.8	123.2
via annan accessform						0.1	0.4	0.3	7.2	8.4	13.6	19.6	18.7	28.8
Abonnemang för fast telefoni - totalt	6 056	6 006	5 954	5 886	5 849	5 789	5 780	5 744	5 688	5 687	5 635	5 640	5 551	5 518
Hushåll	4 567	4 537	4 490	4 465	4 431	4 451	4 512	4 539	4 465	4 258	4 271	4 349	4 258	4 224
Företag	1 489	1 469	1 464	1 420	1 418	1 338	1 268	1 205	1 223	1 429	1 366	1 291	1 293	1 294
varav via GTA*****										645	854	972	1 011	1 015
Hushåll										599	810	908	899	883
Företag										46	44	65	112	132
varav aktiva förvalskunder*****	1 135	1 328	1 558	1 732	1 946	2 021	2 101	2 000	1 990	1 369	1 048	929	850	642
Hushåll	983	1 172	1 396	1 559	1 772	1 842	1 919	1 811	1 798	1 166	838	703	608	435
Företag	152	156	162	173	174	179	182	189	191	203	210	225	243	207

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

Tabellen fortsätter på nästa sida.

Tabell 4 – fortsättning från föregående sida.

* Fördelningen mellan privat och företag har för 2005 reviderats av TeliaSonera varför jämförbarheten mot tidigare perioder begränsas.

** Ett PSTN-abonnemang är liktydigt med en huvudledning till egen slutkund där abonnemang för analog telefoni levereras. Vanligtvis är den operatör som har abonnemangskunder ägare av huvudledningen, alternativt hyr operatören huvudledningen av en nätoperatör (exempelvis genom fullt eller delat tillträde) eller köper en grossistprodukt för telefoniabonnemang. En indirekt ansluten kund, dvs. förvalskund eller prefixkund, medräknas ej här.

*** Ett ISDN-abonnemang är liktydigt med en huvudledning till egen slutkund bestående antingen av basic rate eller primary rate ISDN. Vanligtvis är den operatör som har abonnemangskunder ägare av huvudledningen, alternativt hyr operatören huvudledningen av en nätoperatör eller köper en grossistprodukt för telefoniabonnemang. En indirekt ansluten kund, dvs. förvalskund eller prefixkund, medräknas ej här.

**** Här avses den form av IP-baserad telefoni där en ordinarie telefon kopplas till en bredanslutning via exempelvis en terminaladapter. Alternativt används en IP-telefon eller motsvarande som kopplas direkt till en bredbandsanslutning. Även PBX:er som ansluts via IP-protokoll skall inkluderas. Ett telefonsamtal som rings av en abonnent till IP-baserad telefoni, skall kunna nå, och bli nådd av, telefoner kopplade till PSTN- och ISDN-näten.

***** Med LAN-nät avses fast anslutning som nås via ett LAN (lokalt nätverk, fastighetsnät) vanligtvis baserat på Ethernet-teknik. LAN:et förbinds med ett publikt fibernät, exempelvis ett områdesnät. LAN:et (som kan bestå av optisk fiberkabel eller kopparbaserad kabel) förbinder de enskilda bostäderna/verksamheterna med en i fastigheten centralt placerad dataväxel (en switch) som i sin tur står i kontakt med de routrar som finns i områdes- och stamnäten.

***** Grossistprodukt för telefonabonnemang. Avser återförsäljning enligt avtal som slutits med TeliaSonera såväl före som efter den 18 maj 2005.

***** Avser aktiva förvalskunder där kunden är indirekt ansluten. Med aktiv avses att kunden har ringt minst ett samtal under kvartalet som föregår den aktuella mätperioden. Observera att om en kund har olika förval för nationella samtal och internationella samtal så motsvarar detta endast en kund. Motsvarar engelskans Carrier PreSelect (CPS). Avser förval för både PSTN och ISDN.

Tabell 5
Fasta samtalstjänster - antal ISDN-kanaler (tusental)*

	31 dec. 2000	30 jun. 2001	31 dec. 2001	30 jun. 2002	31 dec. 2002	30 jun. 2003	31 dec. 2003	30 jun. 2004	31 dec. 2004	30 jun. 2005	31 dec. 2005	30 jun. 2006	31 dec. 2006	30 jun. 2007
Antal ISDN-kanaler	945	992	1 050	1 036	1 014	986	1 010	981	970	980	933	898	893	830
Basic rate** - hushåll	99	119	121	111	99	85	79	71	63	60	20	13	10	8
Basic rate** - företag	417	411	419	408	401	393	373	361	305	289	297	276	257	240
Primary rate***	429	462	510	516	514	508	558	549	602	631	617	609	626	582

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Fördelningen mellan privat och företag har för 2005 reviderats av TeliaSonera varför jämförbarheten mot tidigare perioder begränsas.

** Benämns även som 2B+D. En ISDN basic rate-anknytning är lika med 2 B-kanaler.

*** Benämns även som 30B+D. En ISDN primary rate-anknytning är lika med 30 B-kanaler.

Tabell 6a

Fasta samtalstjänster - intäkter (miljoner kronor) från slutkund*
(PSTN, ISDN och IP-baserad telefoni)

	31 dec. 2000	30 jun. 2001	31 dec. 2001	30 jun. 2002	31 dec. 2002	30 jun. 2003	31 dec. 2003	30 jun. 2004	31 dec. 2004	30 jun. 2005	31 dec. 2005	30 jun. 2006	31 dec. 2006	30 jun. 2007
Intäkter för fasta samtalstjänster - hushåll	15 519	7 778	16 407	8 330	15 569	8 135	15 568	7 636	15 189	6 860	13 941	6 599	12 709	6 041
Fasta avgifter	5 608	2 965	6 054	3 048	5 705	3 200	5 836	2 966	5 766	2 611	5 733	2 663	5 314	2 558
varav abonnemangavgifter**	5 265	2 798	5 910	2 921	5 552	3 055	5 553	2 800	5 477	2 522	5 351	2 558	5 082	2 449
varav andra fasta avgifter***	343	167	145	127	153	145	283	167	288	89	381	105	232	109
Nationella samtal	5 809	2 880	5 583	2 663	5 151	2 463	4 785	2 263	4 473	1 980	3 623	1 719	3 176	1 501
varav nationella telefonsamtal	4 064	1 955	3 828	1 886	3 691	1 756	3 502	1 693	3 266	1 525	2 813	1 439	2 675	1 345
varav Internetsamtal****	1 745	925	1 755	777	1 459	707	1 283	570	1 207	456	810	279	500	156
Samtal från fasta nät till mobilnät	2 420	1 267	2 800	1 425	2 841	1 458	3 047	1 501	3 116	1 383	2 811	1 251	2 494	1 085
Internationella samtal	953	379	784	385	775	389	780	388	783	379	740	345	661	385
Övrigt*****	729	287	1 186	808	1 098	625	1 119	518	1 050	507	1 034	622	1 064	513
Intäkter för fasta samtalstjänster - företag	10 526	5 311	10 131	4 701	9 703	4 552	9 479	4 422	8 774	4 351	7 956	3 546	6 906	3 182
Fasta avgifter	3 403	1 621	2 895	1 245	2 733	1 072	2 680	1 257	2 613	1 495	2 615	1 263	2 481	1 242
varav abonnemangavgifter**	3 136	1 496	2 671	1 209	2 607	932	2 466	1 201	2 438	1 346	2 435	1 188	2 324	1 165
varav andra fasta avgifter***	267	126	224	36	127	140	215	56	175	149	180	74	157	77
Nationella samtal	2 990	1 583	3 155	1 446	2 557	1 157	2 359	1 037	1 823	847	1 572	651	1 184	502
varav nationella telefonsamtal	2 385	1 253	2 500	1 184	2 114	953	1 969	849	1 557	752	1 412	605	1 105	483
varav Internetsamtal****	605	331	654	262	442	205	390	188	266	96	159	46	79	19
Samtal från fasta nät till mobilnät	2 469	1 254	2 538	1 293	2 759	1 353	2 708	1 306	2 481	1 170	2 252	998	1 919	884
Internationella samtal	930	323	647	346	665	339	594	266	524	229	440	183	351	142
Övrigt*****	735	530	896	370	989	630	1 138	557	1 332	610	1 078	451	971	412
Totala intäkter för fasta samtalstjänster	26 044	13 089	26 537	13 031	25 272	12 687	25 047	12 057	23 963	11 211	21 898	10 145	19 615	9 223
Fasta avgifter	9 010	4 586	8 949	4 293	8 438	4 272	8 517	4 222	8 379	4 106	8 347	3 926	7 795	3 800
varav abonnemangavgifter**	8 401	4 294	8 580	4 130	8 159	3 987	8 019	4 000	7 915	3 868	7 786	3 747	7 406	3 614
varav andra fasta avgifter***	609	292	369	163	279	285	498	223	464	239	561	179	388	186
Nationella samtal	8 799	4 463	8 737	4 110	7 707	3 620	7 145	3 300	6 297	2 828	5 195	2 370	4 360	2 003
varav nationella telefonsamtal	6 449	3 207	6 328	3 070	5 806	2 688	5 471	2 542	4 823	2 276	4 226	2 044	3 780	1 828
varav Internetsamtal****	2 349	1 256	2 409	1 039	1 902	932	1 673	758	1 474	551	969	326	580	175
Samtal från fasta nät till mobilnät	4 889	2 520	5 338	2 718	5 600	2 811	5 755	2 806	5 597	2 553	5 063	2 248	4 413	1 969
Internationella samtal	1 883	703	1 431	731	1 439	728	1 373	654	1 307	607	1 180	528	1 012	527
Övrigt*****	1 464	817	2 082	1 179	2 086	1 255	2 257	1 074	2 383	1 117	2 112	1 072	2 035	925

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

Tabellen fortsätter på nästa sida.

Tabell 6a – fortsättning från föregående sida.

* Fördelningen mellan privat och företag har för 2005 reviderats av TeliaSonera varför jämförbarheten mot tidigare perioder begränsas.

Med IP-telefoni avses den form där en ordinarie telefon kopplas till en bredanslutning via exempelvis en terminaladapter. Alternativt används en IP-telefon eller motsvarande som kopplas direkt till en bredbandsanslutning. Även PBX:er som ansluts via IP-protokoll skall inkluderas. Ett telefonsamtal som rings av en abonnent till IP-telefoni, skall kunna nå, och bli nådd av, telefoner kopplade till PSTN- och ISDN-näten.

** Exklusive abonnemangsvgifter från xDSL, fasta avgifter för mervärdestjänster och tilläggstjänster.

*** Installationsavgifter, flyttavgifter, nummerportering m.m.

**** Samtal till uppringt Internet är uppringd access till Internet via antingen ett PSTN-modem eller ett ISDN-modem.

***** Avser samtal från telefonautomater, nummerupplysningstjänst (118 XYZ), frisamtal (020-), samtal med delad kostnad (077-); betalteletjänst och massanropstjänst (071-, 072-, 0900-, 0939- och 0944-); mervärdestjänster och tilläggstjänster. Intäkter som tillfaller tredje part är exkluderade.

Tabell 6b

Fasta samtalstjänster - procentuell fördelning av intäkter från slutkund*
(PSTN, ISDN och IP-baserad telefoni)

	31 dec. 2000	30 jun. 2001	31 dec. 2001	30 jun. 2002	31 dec. 2002	30 jun. 2003	31 dec. 2003	30 jun. 2004	31 dec. 2004	30 jun. 2005	31 dec. 2005	30 jun. 2006	31 dec. 2006	30 jun. 2007
Intäkter för fast telefoni - hushåll	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Fasta avgifter**	36%	38%	37%	37%	37%	39%	37%	39%	38%	38%	41%	40%	42%	42%
Nationella samtal***	37%	37%	34%	32%	33%	30%	31%	30%	29%	29%	26%	26%	25%	25%
Samtal från fasta nät till mobilnät	16%	16%	17%	17%	18%	18%	20%	20%	21%	20%	20%	19%	20%	18%
Internationella samtal	6%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	6%	5%	5%	5%	6%
Övrigt****	5%	4%	7%	10%	7%	8%	7%	7%	7%	7%	7%	9%	8%	8%
Intäkter för fast telefoni - företag	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Fasta avgifter**	32%	31%	29%	26%	28%	24%	28%	28%	30%	34%	33%	36%	36%	39%
Nationella samtal***	28%	30%	31%	31%	26%	25%	25%	23%	21%	19%	20%	18%	17%	16%
Samtal från fasta nät till mobilnät	23%	24%	25%	28%	28%	30%	29%	30%	28%	27%	28%	28%	28%	28%
Internationella samtal	9%	6%	6%	7%	7%	7%	6%	6%	6%	5%	6%	5%	5%	4%
Övrigt****	7%	10%	9%	8%	10%	14%	12%	13%	15%	14%	14%	13%	14%	13%
Totala intäkter för fast telefoni	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Fasta avgifter**	35%	35%	34%	33%	33%	34%	34%	35%	35%	37%	38%	39%	40%	41%
Nationella samtal***	34%	34%	33%	32%	30%	29%	29%	27%	26%	25%	24%	23%	22%	22%
Samtal från fasta nät till mobilnät	19%	19%	20%	21%	22%	22%	23%	23%	23%	23%	23%	22%	22%	21%
Internationella samtal	7%	5%	5%	6%	6%	6%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	6%
Övrigt****	6%	6%	8%	9%	8%	10%	9%	9%	10%	10%	10%	11%	10%	10%

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Fördelningen mellan privat och företag har för 2005 reviderats av TeliaSonera varför jämförbarheten mot tidigare perioder begränsas.

Med IP-telefoni avses den form där en ordinarie telefon kopplas till en bredbandsanslutning via exempelvis en terminaladapter. Alternativt används en IP-telefon eller motsvarande som kopplas direkt till en bredbandsanslutning. Även PBX:er som ansluts via IP-protokoll skall inkluderas. Ett telefonsamtal som rings av en abonnent till IP-telefoni, skall kunna nå, och bli nådd av, telefoner kopplade till PSTN- och ISDN-näten.

** Abonnemangsavgifter, installationsavgifter, flyttavgifter, nummerportering m.m.

*** Inklusive samtal till uppringt Internet. Samtal till uppringt Internet är uppringd access till Internet via antingen ett PSTN-modem eller ett ISDN-modem.

**** Avser samtal från telefonautomater, nummerupplysningstjänst (118 XYZ), frisanimal (020-), samtal med delad kostnad (077-); betalteletjänst och massanropstjänst (071-, 072-, 0900-, 0939- och 0944-); mervärdetjänster och tilläggstjänster. Intäkter som tillfaller tredjepart är exkluderade.

Tabell 7

Fasta samtalstjänster - antal utgående trafikminuter (miljoner) från slutkund*
(PSTN, ISDN och IP-baserad telefoni)

	31 dec. 2000	30 jun. 2001	31 dec. 2001	30 jun. 2002	31 dec. 2002	30 jun. 2003	31 dec. 2003	30 jun. 2004	31 dec. 2004	30 jun. 2005	31 dec. 2005	30 jun. 2006	31 dec. 2006	30 jun. 2007
Antal utgående trafikminuter för fasta samtalstjänster - hushåll**	36 399	18 630	36 947	17 519	34 054	16 467	32 293	16 091	31 190	14 562	28 113	12 689	23 280	10 407
Nationella samtal	34 714	17 692	34 933	16 445	31 864	15 399	30 026	14 888	28 629	13 394	25 650	11 444	20 859	9 130
varav nationella telefonsamtal	21 301	10 555	20 996	10 479	20 429	9 817	19 391	9 843	19 134	9 761	18 958	9 129	17 027	7 973
varav Internetsamtal***	13 412	7 137	13 937	5 966	11 435	5 582	10 635	5 045	9 494	3 632	6 692	2 315	3 832	1 156
Samtal från fasta nät till mobilnät	1 180	675	1 477	801	1 656	795	1 691	896	1 935	862	1 824	923	1 797	868
Internationella samtal	504	264	537	272	533	273	576	307	626	307	638	322	624	409
Antal utgående trafikminuter för fasta samtalstjänster - företag**	17 342	8 775	17 909	8 181	15 321	7 936	14 441	7 359	13 175	5 847	11 626	5 201	10 022	4 655
Nationella samtal	15 403	7 689	15 709	7 080	13 094	6 681	12 135	6 190	10 821	4 639	9 192	4 011	7 624	3 447
varav nationella telefonsamtal	12 385	5 904	11 443	5 328	9 988	5 208	9 548	4 698	8 602	3 859	7 890	3 582	6 811	3 189
varav Internetsamtal***	3 018	1 785	4 265	1 752	3 105	1 473	2 587	1 492	2 218	781	1 303	428	813	258
Samtal från fasta nät till mobilnät	1 353	789	1 601	796	1 604	927	1 720	906	1 793	937	1 883	956	1 932	995
Internationella samtal	587	297	600	305	623	328	586	263	562	271	551	235	467	213
Totalt antal utgående trafikminuter för fasta samtalstjänster**	53 741	27 406	54 856	25 700	49 374	24 402	46 734	23 445	44 365	20 409	39 739	17 890	33 302	15 061
Nationella samtal	50 117	25 381	50 642	23 525	44 958	22 080	42 161	21 078	39 449	18 033	34 843	15 455	28 483	12 577
varav nationella telefonsamtal	33 687	16 459	32 440	15 808	30 417	15 024	28 939	14 541	27 737	13 620	26 848	12 711	23 838	11 163
varav Internetsamtal***	16 430	8 921	18 202	7 718	14 541	7 055	13 222	6 537	11 712	4 413	7 995	2 743	4 645	1 414
Samtal från fasta nät till mobilnät	2 533	1 464	3 078	1 597	3 260	1 722	3 411	1 802	3 728	1 798	3 707	1 879	3 729	1 862
Internationella samtal	1 091	561	1 137	577	1 156	601	1 162	565	1 188	578	1 189	556	1 090	622

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Fördelningen mellan privat och företag har för 2005 reviderats av TeliaSonera varför jämförbarheten mot tidigare perioder begränsas.

Med IP-telefoni avses den form där en ordinarie telefon kopplas till en bredanslutning via exempelvis en terminaladapter. Alternativt används en IP-telefon eller motsvarande som kopplas direkt till en bredbandsanslutning. Även PBX:er som ansluts via IP-protokoll skall inkluderas. Ett telefonsamtal som rings av en abonnent till IP-telefoni, skall kunna nå, och bli nådd av, telefoner kopplade till PSTN- och ISDN-näten.

** Inkluderar ej samtal från/med förbetalt telefonkort från telefonautomat (både nationella och internationella samtal); nödsamtal, samtal med delad kostnad (077-); nummerupplysningstjänst (118 XYZ); frisamtal (020-); betalteljetjänst och massanroptjänst (0900-, 0939-, 0944- och 099-); mervärdetjänster och tilläggstjänster.

*** Samtal till uppringt Internet är uppringd access till Internet via antingen ett PSTN-modem eller ett ISDN-modem.

Tabell 8

Fasta samtalstjänster - genomsnittlig intäkt per trafikminut och per kund till fast telefoni*

	31 dec. 2000	30 jun. 2001	31 dec. 2001	30 jun. 2002	31 dec. 2002	30 jun. 2003	31 dec. 2003	30 jun. 2004	31 dec. 2004	30 jun. 2005	31 dec. 2005	30 jun. 2006	31 dec. 2006	30 jun. 2007
Genomsnittlig intäkt per trafikminut - hushåll**	0.43	0.42	0.44	0.48	0.46	0.49	0.48	0.47	0.49	0.47	0.50	0.52	0.55	0.58
Nationella samtal	0.17	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.15	0.16	0.15	0.14	0.15	0.15	0.16
<i>Endast nationella telefonsamtal</i>	0.19	0.19	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.17	0.17	0.16	0.15	0.16	0.16	0.17
<i>Endast Internetsamtal***</i>	0.11	0.11	0.13	0.13	0.12	0.12	0.12	0.11	0.13	0.13	0.12	0.12	0.13	0.14
Samtal från fasta nät till mobilnät	2.05	1.88	1.90	1.78	1.72	1.83	1.80	1.67	1.61	1.61	1.54	1.35	1.39	1.25
Internationella samtal	1.89	1.44	1.46	1.41	1.45	1.43	1.35	1.26	1.25	1.23	1.16	1.07	1.06	0.94
Genomsnittlig intäkt per trafikminut - företag**	0.61	0.61	0.57	0.57	0.63	0.57	0.66	0.60	0.67	0.74	0.68	0.68	0.69	0.68
Nationella samtal	0.19	0.21	0.20	0.20	0.20	0.17	0.19	0.17	0.17	0.18	0.17	0.16	0.16	0.15
<i>Endast nationella telefonsamtal</i>	0.19	0.21	0.22	0.22	0.21	0.18	0.21	0.18	0.18	0.19	0.18	0.17	0.16	0.15
<i>Endast Internetsamtal***</i>	0.19	0.17	0.15	0.14	0.14	0.14	0.15	0.12	0.12	0.12	0.12	0.11	0.10	0.07
Samtal från fasta nät till mobilnät	1.83	1.59	1.59	1.63	1.72	1.46	1.57	1.44	1.38	1.25	1.20	1.04	0.99	0.89
Internationella samtal	1.59	1.09	1.08	1.13	1.07	1.03	1.01	1.01	0.93	0.84	0.80	0.78	0.75	0.67
Genomsnittlig intäkt per trafikminut - totalt**	0.48	0.48	0.48	0.51	0.51	0.52	0.54	0.51	0.54	0.55	0.55	0.57	0.59	0.61
Nationella samtal	0.18	0.18	0.17	0.17	0.17	0.16	0.17	0.16	0.16	0.16	0.15	0.15	0.15	0.16
<i>Endast nationella telefonsamtal</i>	0.19	0.20	0.19	0.19	0.19	0.18	0.19	0.17	0.17	0.17	0.16	0.16	0.16	0.16
<i>Endast Internetsamtal***</i>	0.13	0.13	0.13	0.13	0.13	0.13	0.13	0.11	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12
Samtal från fasta nät till mobilnät	1.93	1.72	1.73	1.70	1.72	1.63	1.69	1.56	1.50	1.42	1.37	1.20	1.18	1.06
Internationella samtal	1.73	1.25	1.26	1.27	1.24	1.21	1.18	1.16	1.10	1.05	0.99	0.95	0.93	0.85
Genomsnittlig intäkt per fastnätskund och månad****	357	362	368	367	357	363	359	349	348	329	322	300	292	278
Hushåll	563	285	302	310	291	305	290	281	282	262	266	255	248	237
Företag	1 053	598	572	543	561	551	588	596	587	547	512	445	433	410

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Fördelningen mellan privat och företag har för 2005 reviderats av TeliaSonera varför jämförbarheten mot tidigare perioder begränsas.

** Genomsnittlig intäkt = periodens intäkter för respektive fasttelefonitjänst dividerat med det totala antalet trafikminuter per kunder för respektive tjänst under perioden.

*** Exklusive abonnemangsvgifter för Internetaccess. Samtal till uppringt Internet är uppringd access till Internet via antingen ett PSTN-modem eller ett ISDN-modem.

**** Genomsnittlig intäkt per fastkund och månad = periodens intäkter för fasta samtalstjänster dividerat med genomsnittliga antalet kunder för fasta samtalstjänster.

Tabell 9

Prisutveckling nationella samtal, samtal från fasta nät till mobilnät och abonnemangsavgift - Telias prislista
Genomsnittligt pris per minut för ett samtal under högtrafik / lågtrafik som varar i tre minuter (exkl. moms)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Högtrafik												
Fjärr/Sverige	0.72	0.51	0.51	0.41								
Region	0.56											
När/lokal	0.24	0.27	0.29	0.29								
Nationella samtal					0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30
Samtal från fasta nät till mobilnät - till telias mobilnät	3.53	3.56	3.56	2.91	2.28	2.12	2.12	2.12	2.12	2.12	2.12	2.12
Samtal från fasta nät till mobilnät - till övriga mobilnät	3.53	3.56	3.56	2.91	2.48	2.48	2.48	2.48	2.48	2.48	2.48	2.48
Lågtrafik												
Fjärr/Sverige	0.40	0.31	0.31	0.27								
Region	0.32											
När/lokal	0.16	0.19	0.20	0.20								
Nationella samtal					0.21	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21
Samtal från fasta nät till mobilnät - till telias mobilnät	2.38	2.41	2.41	2.11	1.32	1.32	1.32	1.32	1.32	1.32	1.32	1.32
Samtal från fasta nät till mobilnät - till övriga mobilnät	2.38	2.41	2.41	2.11	1.92	1.92	1.92	1.68	1.68	1.68	1.68	1.68
Abonnemangsavgift för hushållskund (per månad)	89	84	84	84	84	100	100	100	100	100	100	100

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

Mobila samtalstjänster

Tabell 10
Mobila samtalstjänster - antal kontraktsabonnemang och kontantkort* (tusental)

	31 dec. 2000	30 jun. 2001	31 dec. 2001	30 jun. 2002	31 dec. 2002	30 jun. 2003	31 dec. 2003	30 jun. 2004	31 dec. 2004	30 jun. 2005	31 dec. 2005	30 jun. 2006	31 dec. 2006	30 jun. 2007
Antal GSM/UMTS-abonnemang (inkl. aktiva kontantkort*)	6 191	6 542	7 034	7 311	7 812	8 240	8 669	9 174	8 659	8 865	8 983	9 105	9 492	9 811
Privat	4 961	5 266	5 696	5 943	6 434	6 825	7 164	7 585	6 956	7 177	7 243	7 362	7 633	7 824
Företag	1 230	1 275	1 338	1 369	1 378	1 415	1 506	1 589	1 702	1 688	1 740	1 742	1 859	1 987
varav aktiva UMTS-abonnemang, totalt**													1 214	1 736
Privat													891	1 237
Företag													323	499
varav via datainstickskort, totalt***													92	182
Privat													26	71
Företag													65	111
Antal NMT-abonnemang	181	148	144	140	137	134	132	129	126	123	120	117	114	109
Privat	112	110	109	109	109	107	107	104	100	98	96	96	82	94
Företag	69	38	35	31	28	27	25	25	26	25	24	22	32	15
Samtliga abonnemang och aktiva kontantkort*	6 372	6 690	7 178	7 451	7 949	8 374	8 801	9 303	8 785	8 988	9 104	9 222	9 607	9 921
Privat	5 073	5 376	5 805	6 052	6 543	6 932	7 271	7 689	7 056	7 275	7 340	7 458	7 716	7 918
Företag	1 299	1 314	1 373	1 399	1 406	1 442	1 531	1 614	1 728	1 713	1 764	1 764	1 891	2 002
Mobilnätoperatörer****	6 341	6 634	7 081	7 319	7 783	8 172	8 529	9 006	8 517	8 718	8 909	9 129	9 518	9 832
Tjänstetillhandahållare*****	31	56	97	133	165	202	272	298	267	270	194	93	88	88
Antal aktiva kontantkort - GSM/UMTS*	2 773	3 059	3 536	3 826	4 309	4 720	5 003	5 363	4 629	4 657	4 638	4 654	4 693	4 627
Mobilnätoperatörer****	2 773	3 059	3 536	3 806	4 283	4 676	4 958	5 300	4 563	4 600	4 589	4 648	4 687	4 616
Tjänstetillhandahållare*****			0	0	21	26	43	44	66	57	49	6	6	10

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Serierna har ett brott 2004 i och med att PTS då övergår till en tremånadsregel för hur länge ett kontantkort anses vara aktivt.

Med kontantkort avses endast kontantkort som har fyllts på, eller genom vilket tagits emot eller ringts samtal eller på annat sätt genererat intäkter under en given period. Längden på denna period varierar beroende på operatör. För första halvåret 2004 och tidigare använder Telia Sonera 12 månader, Tele2 använder 13 månader och Vodafone (Telenor) använder 6 månader. Samtliga kontantkort definieras som privata pga. svårigheten att kontrollera om det är privatkunder eller företagskunder som är köpare.

** Aktiva UMTS-abonnemang definieras som: abonnemang där användaren aktivt har använt tjänster i UMTS-nät.

De ska ha genererat trafik (minuter eller data) i UMTS-nätet under närmast föregående kvartal.

*** Datainstickskort inkluderar de abonnemang som primärt inte används för taltrafik utan i första hand för data. Exempelvis abonnemang för datainstickskort, interna datakort och datakort som ansluter via USB eller liknande.

**** Som mobilnätoperatör avses Telia, Tele2, Telenor, Tre, Spring Mobil och Nordisk Mobiltelefon AS.

***** Som tjänstetillhandahållare avses de företag som köper nätkapacitet av mobilnätoperatörerna och vidare säljer till slutkund mobil tjänster under eget namn.

Abonnemang till sådana tjänstetillhandahållare som ägs av de nätägande mobiloperatörerna ingår inte.

Tabell 11

Mobila samtalstjänster - procentuell fördelning - antal kontraktsubonnemang och kontantkort

	31 dec. 2000	30 jun. 2001	31 dec. 2001	30 jun. 2002	31 dec. 2002	30 jun. 2003	31 dec. 2003	30 jun. 2004	31 dec. 2004	30 jun. 2005	31 dec. 2005	30 jun. 2006	31 dec. 2006	30 jun. 2007
GSM/UMTS-abonnemang (inkl. aktiva kontantkort*)	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Privat	80%	81%	81%	81%	82%	83%	83%	83%	80%	81%	81%	81%	80%	80%
Företag	20%	19%	19%	19%	18%	17%	17%	17%	20%	19%	19%	19%	20%	20%
NMT-abonnemang	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Privat	62%	74%	76%	78%	80%	80%	81%	81%	79%	80%	80%	82%	72%	86%
Företag	38%	26%	24%	22%	20%	20%	19%	19%	21%	20%	20%	18%	28%	14%
Samtliga abonnemang och aktiva kontantkort*	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Privat	80%	80%	81%	81%	82%	83%	83%	83%	80%	81%	81%	81%	80%	80%
Företag	20%	20%	19%	19%	18%	17%	17%	17%	20%	19%	19%	19%	20%	20%
Mobilnätoperatörer**	99.5%	99.2%	98.7%	98.2%	97.9%	97.6%	96.9%	96.8%	97.0%	97.0%	97.9%	99.0%	99.1%	99.1%
Tjänstetillhandahållare***	0.5%	0.8%	1.3%	1.8%	2.1%	2.4%	3.1%	3.2%	3.0%	3.0%	2.1%	1.0%	0.9%	0.9%
Antal aktiva kontantkort - GSM/UMTS*	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Mobilnätoperatörer**	100.0%	100.0%	100.0%	99.5%	99.4%	99.1%	99.1%	98.8%	98.6%	98.8%	98.9%	99.9%	99.9%	99.8%
Tjänstetillhandahållare***		0.0%	0.0%	0.5%	0.6%	0.9%	0.9%	1.2%	1.4%	1.2%	1.1%	0.1%	0.1%	0.2%
Fördelning mellan accessformer														
GSM/UMTS	97.2%	97.8%	98.0%	98.1%	98.3%	98.4%	98.5%	98.6%	98.6%	98.6%	98.7%	98.7%	98.8%	98.9%
NMT	2.8%	2.2%	2.0%	1.9%	1.7%	1.6%	1.5%	1.4%	1.4%	1.4%	1.3%	1.3%	1.2%	1.1%
Antal abonnemang per 1000 invånare****	717	752	806	835	889	935	981	1 035	975	996	1 006	1 015	1 054	1 085
Andel kontantkort av samtliga abonnemang	44%	46%	49%	51%	54%	56%	57%	58%	53%	52%	51%	50%	49%	47%

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Serierna har ett brott 2004 i och med att PTS då övergår till en tremånadsregel för hur länge ett kontantkort anses vara aktivt.

Med kontantkort avses endast kontantkort som har fyllts på, eller genom vilket tagits emot eller ringts samtal eller på annat sätt genererat intäkter under en given period. Längden på denna period varierar beroende på operatör. För första halvåret 2004 och tidigare använder Telia Sonera 12 månader, Tele2 använder 13 månader och Vodafone (Telenor) använder 6 månader. Samtliga kontantkort definieras som privata pga. svårigheten att kontrollera om det är privatkunder eller företagskunder som är köpare.

** Som mobilnätoperatör avses Telia, Tele2, Telenor, Tre, Spring Mobil och Nordisk Mobiltelefon AS.

*** Som tjänstetillhandahållare avses de företag som köper nätkapacitet av mobilnätoperatörerna och vidare säljer till slutkund mobiltjänster under eget namn. Abonnemang till sådana tjänstetillhandahållare som ägs av de nätagande mobiloperatörerna ingår inte.

**** Vid beräkning av antal abonnemang per 1000 invånare har befolkningsstatistik från SCB använts. Värdet, så som den är beräknad här, tar inte hänsyn till om abonnenten har fler än ett abonnemang, ej heller om abonnemanget är ett privat- eller företagsabonnemang.

Tabell 12

Mobila samtalstjänster - tillväxt per halvår i antal kontraktsabonnemang och kontantkort* (tusental)

	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002	Helåret 2002	1:a halvåret 2003	Helåret 2003	1:a halvåret 2004	Helåret 2004	1:a halvåret 2005	Helåret 2005	1:a halvåret 2006	Helåret 2006	1:a halvåret 2007
Nettotillväxt - GSM/UMTS-abonnemang (inkl. aktiva kontantkort*)		350	492	278	500	428	429	505	-516	207	118	121	388	319
Kontantkort*		286	477	290	483	411	283	361	-734	28	-19	16	39	-66
Kontraktsabonnemang		64	15	-12	17	18	146	144	219	178	137	106	349	385
Nettotillväxt - NMT-abonnemang		-33	-4	-4	-3	-3	-2	-3	-3	-3	-3	-3	-3	-5
Total nettotillväxt - GSM/UMTS och NMT		317	488	274	497	425	427	502	-519	203	116	118	385	314
Privat		303	429	247	491	389	339	419	-633	219	64	118	258	203
Företag		15	59	27	6	37	88	83	115	-15	51	0	127	111
Mobilnätoperatörer**		293	448	237	465	388	357	477	-488	200	191	220	389	314
Tjänstetillhandahållare***		25	40	36	32	37	70	25	-30	3	-76	-102	-4	0
Total halvårsvis tillväxt i procent		5.0%	7.3%	3.8%	6.7%	5.4%	5.1%	5.7%	-5.6%	2.3%	1.3%	1.3%	4.2%	3.3%
Aggregerad procentuell tillväxt i relation till 2000		5.0%	12.6%	16.9%	24.7%	31.4%	38.1%	46.0%	37.9%	41.0%	42.9%	44.7%	50.8%	55.7%
Tjänstetillhandahållares andel av den totala nettotillväxten		7.8%	8.3%	13.3%	6.5%	8.7%	16.4%	5.0%	5.8%	1.4%	-65.6%	-86.2%	-1.1%	0.0%

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Serierna har ett brott 2004 i och med att PTS då övergår till en tremånadsregel för hur länge ett kontantkort anses vara aktivt.

Med kontantkort avses endast kontantkort som har fyllts på, eller genom vilket tagits emot eller ringts samtal eller på annat sätt genererat intäkter under en given period. Längden på denna period varierar beroende på operatör. För första halvåret 2004 och tidigare använder Telia Sonera 12 månader, Tele2 använder 13 månader och Vodafone (Telenor) använder 6 månader. Samtliga kontantkort definieras som privata pga. svårigheten att kontrollera om det är privatkunder eller företagskunder som är köpare.

** Som mobilnätoperatör avses Telia, Tele2, Telenor, Tre, Spring Mobil och Nordisk Mobiltelefon AS.

*** Som tjänstetillhandahållare avses de företag som köper nätkapacitet av mobilnätoperatörerna och vidare säljer till slutkund mobiltjänster under eget namn.

Abonnemang till sådana tjänstetillhandahållare som ägs av de nätägande mobiloperatörerna ingår inte.

Tabell 13
Mobila samtalstjänster - intäkter (miljoner kronor) från slutkund*

	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002	Helåret 2002	1:a halvåret 2003	Helåret 2003	1:a halvåret 2004	Helåret 2004	1:a halvåret 2005	Helåret 2005	1:a halvåret 2006	Helåret 2006	1:a halvåret 2007
Abonnemang - GSM/UMTS	13 470	7 296	15 006	7 620	15 229	7 517	14 728	7 050	14 374	7 311	15 082	7 417	15 149	7 933
Privat	6 120	3 622	7 418	3 604	7 575	3 681	7 500	3 521	7 431	3 753	8 255	4 129	8 497	4 482
Företag	7 350	3 673	7 588	4 016	7 653	3 835	7 228	3 529	6 943	3 558	6 828	3 288	6 652	3 451
Kontantkort**	1 519	974	2 212	1 243	2 551	1 352	2 928	1 308	2 605	1 333	2 869	1 423	2 977	1 498
Kontraktssabonnemang	11 951	6 322	12 794	6 377	12 678	6 165	11 799	5 742	11 768	5 978	12 213	5 994	12 171	6 434
Abonnemang - NMT	319	68	131	58	117	55	110	44	84	23	41	14	27	9
Privat	75	20	40	18	38	13	30	11	23	7	13	4	9	3
Företag	244	48	91	40	79	42	80	33	61	16	28	10	18	6
Samtliga abonnemang	13 789	7 364	15 137	7 678	15 346	7 572	14 838	7 094	14 458	7 334	15 124	7 431	15 175	7 942
Privat	6 194	3 642	7 458	3 622	7 613	3 694	7 530	3 532	7 454	3 759	8 268	4 133	8 506	4 484
Företag	7 594	3 721	7 679	4 056	7 732	3 877	7 308	3 562	7 004	3 575	6 856	3 298	6 669	3 457
Mobilnätoperatörer***	13 789	7 320	15 006	7 587	15 129	7 393	14 371	6 817	13 896	7 082	14 666	7 296	14 890	7 814
Tjänstetillhandahållare****		44	131	91	216	178	467	278	562	252	458	135	285	127
Samtliga abonnemang (inkl. SMS-intäkter****)	14 407	7 853	16 247	8 360	16 746	8 420	16 687	7 938	16 247	8 161	16 792	8 214	16 839	8 835
Privat	6 699	4 052	8 397	4 192	8 791	4 405	9 125	4 251	8 972	4 454	9 651	4 781	9 869	5 209
Företag	7 708	3 800	7 851	4 169	7 955	4 015	7 562	3 686	7 275	3 707	7 141	3 433	6 970	3 626
Mobilnätoperatörer***	14 407	7 806	16 106	8 257	16 511	8 222	16 166	7 629	15 637	7 887	16 299	8 074	16 538	8 701
Tjänstetillhandahållare****		47	141	103	235	198	520	309	610	275	492	141	301	134

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Exklusive intäkter från SMS, MMS, mobila mervärdetjänster, samtrafik, internationell roaming och koncernintern intäkter. Tilläggsavgifter eller annan avbetalning för rabatterade mobiltelefoner är ej inkluderade.

** Samtliga kontantkort definieras som privata pga. svårigheten att kontrollera om det är privatkunder eller företagskunder som är köpare.

*** Som mobilnätoperatör avses Telia, Tele2, Telenor, Tre, Spring Mobil och Nordisk Mobiltelefon AS.

**** Som tjänstetillhandahållare avses de företag som köper nätkapacitet av mobilnätoperatörerna och vidare säljer till slutkund mobiltjänster under eget namn. Abonnemang till sådana tjänstetillhandahållare som ägs av de nätägande mobiloperatörerna ingår inte.

***** Se tabell 18 för statistik om SMS-intäkter.

Tabell 14

Mobila samtalstjänster - genomsnittlig intäkt per abonnemang och månad*

	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002	Helåret 2002	1:a halvåret 2003	Helåret 2003	1:a halvåret 2004	Helåret 2004	1:a halvåret 2005	Helåret 2005	1:a halvåret 2006	Helåret 2006	1:a halvåret 2007
Genomsnittlig intäkt per abonnemang - GSM/UMTS	204	191	189	177	171	156	149	132	138	139	142	137	137	137
Privat	116	118	116	103	104	93	92	80	88	89	97	94	95	97
Företag	557	489	492	495	470	458	418	380	361	350	331	315	308	299
Kontraktssabonnemang	318	305	308	304	302	293	274	256	255	242	243	227	222	215
Privat	188	201	200	184	195	184	178	168	179	166	182	170	166	162
Företag	557	489	492	495	470	458	418	380	361	350	331	315	308	299
Kontantkort	53	56	58	56	54	50	52	42	45	48	52	51	53	54
Genomsnittlig intäkt per abonnemang - GSM/UMTS (inkl. SMS)	213	204	203	193	187	174	168	147	155	155	158	151	152	152
Privat	125	131	131	120	120	110	111	96	106	105	113	109	110	112
Företag	565	499	504	508	483	474	433	394	375	363	344	328	322	314

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Serierna har ett brott 2004 i och med att PTS då övergår till en tremånadsregel för hur länge ett kontantkort anses vara aktivt.

Genomsnittlig intäkt per abonnemang och månad = periodens intäkter från mobila samtalstjänster dividerat med det genomsnittliga antalet abonnemang under perioden, samt dividerat med antalet månader under perioden. Periodens intäkter från mobila samtalstjänster avser intäkter från slutkund (Exklusive intäkter från SMS, MMS, mobila mervärdetjänster, samtrafik, internationell roaming och koncerninterna intäkter. Tilläggsavgifter eller annan avbetalning för rabatterade mobiltelefoner är ej inkluderade).

Tabell 15
Mobila samtalstjänster - antal från slutkund utgående trafikminuter (miljoner)

	Helåret 1:a halvåret 2000	Helåret 1:a halvåret 2001	Helåret 1:a halvåret 2002	Helåret 1:a halvåret 2002	Helåret 1:a halvåret 2003	Helåret 1:a halvåret 2003	Helåret 1:a halvåret 2004	Helåret 1:a halvåret 2004	Helåret 1:a halvåret 2005	Helåret 1:a halvåret 2005	Helåret 1:a halvåret 2006	Helåret 1:a halvåret 2006	Helåret 1:a halvåret 2007
Utgående trafik från mobiltelefon till nationellt mobilnät	1 304	2 733	1 570	3 291	1 744	4 059	2 126	4 585	2 970	6 738	4 178	9 127	5 484
varav inom eget nät*		1 744	1 029	2 129	1 120	2 607	1 283	2 715	1 745	4 739	2 591	6 181	3 621
Privat	611	1 312	793	1 718	964	2 041	1 094	2 483	1 820	4 240	2 628	5 805	3 520
Företag	694	1 421	778	1 573	781	2 018	1 031	2 102	1 150	2 498	1 550	3 322	1 964
Utgående trafik från mobiltelefon till nationellt fastnät	1 280	2 573	1 385	2 785	1 396	2 468	1 345	2 817	1 587	2 965	1 554	3 166	1 770
Privat	538	1 103	608	1 244	649	1 099	571	1 237	757	1 359	745	1 544	844
Företag	742	1 471	777	1 541	747	1 370	773	1 580	830	1 606	809	1 622	926
Internationellt utgående trafik	109	223	119	207	105	212	102	217	127	221	155	349	245
Privat	58	119	62	107	56	102	52	113	71	116	96	241	162
Företag	51	104	57	100	49	110	50	104	56	105	59	108	83
Totalt antal utgående trafikminuter - GSM/UMTS och NMT	5 021	2 694	5 529	3 074	6 283	3 245	6 739	3 572	7 619	4 684	9 924	5 887	12 642
UMTS							46	245	298	732	617	1 610	1 292
GSM**	4 941	2 664	5 476	3 049	6 236	3 221	6 698	3 509	7 342	4 375	9 171	5 263	11 020
NMT	80	30	53	25	47	24	41	17	32	12	21	7	5
Kontantkort***				1 370	713	1 488	775	1 704	1 234	2 751	1 671	3 476	1 867
Kontraktssabonnemang				4 913	2 532	5 251	2 797	5 915	3 450	7 173	4 216	9 166	5 633
Privat	2 190	1 207	2 534	1 463	3 069	1 669	3 242	1 718	3 833	2 649	5 715	3 469	4 526
Företag	2 831	1 487	2 995	1 611	3 214	1 576	3 497	1 854	3 786	2 036	4 209	2 418	2 974
Mobilnätoperatörer****	2 680	5 491	3 038	6 202	3 181	6 589	3 470	7 406	4 565	9 695	5 809	12 429	7 404
Tjänsteställhandahållare*****	14	38	36	81	64	150	103	213	119	229	78	213	96
Genomsnittligt antal trafikminuter per mobilkund och månad*****	73	69	68	70	69	66	67	66	72	88	92	107	113
Privat	40	39	39	41	41	41	39	38	45	62	66	78	96
Företag	197	190	187	194	193	185	199	197	194	197	201	228	255
Genomsnittlig intäkt per trafikminut - GSM/UMTS och NMT*****	2.75	2.73	2.74	2.50	2.44	2.33	2.20	1.99	1.90	1.57	1.52	1.26	1.20
Privat	2.83	3.02	2.94	2.48	2.48	2.21	2.32	2.06	1.94	1.42	1.45	1.19	1.12
Företag	2.68	2.50	2.56	2.52	2.41	2.46	2.09	1.92	1.85	1.76	1.63	1.36	1.32
Kontantkort				1.86	1.90	1.97	1.69	1.53	1.08	1.04	0.85	0.86	0.80
Kontraktssabonnemang				2.58	2.43	2.25	2.05	1.99	1.73	1.70	1.42	1.33	1.14

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

Tabellen fortsätter på nästa sida.

Tabell 15 – fortsättning från föregående sida.

* För tjänstetillhandahållare där nätkapacitet köps från en mobilnätsoperatör, avses taltrafik som terminerar i samma mobilnät som det tjänstetillhandahållaren är ansluten till.

** Inkluderar trafik från UMTS för 2003.

*** Samtliga kontantkort definieras som privata pga. svårigheten att kontrollera om det är privatkunder eller företagskunder som är köpare.

**** Som mobilnätsoperatör avses Telia, Tele2, Telenor, Tre, Spring Mobil och Nordisk Mobiltelefon AS.

***** Som tjänstetillhandahållare avses de företag som köper nätkapacitet av mobilnätsoperatörerna och vidare säljer till slutkund mobil tjänster under eget namn. Abonnemang till sådana tjänstetillhandahållare som ägs av de nätägande mobiloperatörerna ingår inte.

***** Serierna har ett brott 2004 i och med att PTS då övergår till en tremånadsregel för hur länge ett kontantkort anses vara aktivt.

Genomsnittligt antal trafikminuter per månad = periodens totala antalet trafikminuter för mobil telefoni dividerat med det genomsnittliga antalet mobilkunder under perioden. Avser UMTS, GSM och NMT.

***** Genomsnittlig intäkt per trafikminut = periodens intäkter från mobila teletjänster dividerat med det totala antalet trafikminuter för mobil telefoni under perioden.

Periodens intäkter från mobila samtalstjänster avser intäkter från slutkund (Exklusive intäkter från SMS, MMS, mobila mervärdestjänster, samtrafik, internationell roaming och koncerninterna intäkter. Tilläggsavgifter eller annan avbetalning för rabatterade mobiltelefoner är ej inkluderade).

Tabell 16
Mobila samtalstjänster - mobila datatjänster*

	Helåret 1:a halvåret 2000 2001		Helåret 1:a halvåret 2001 2002		Helåret 1:a halvåret 2002 2003		Helåret 1:a halvåret 2003 2004		Helåret 1:a halvåret 2004 2005		Helåret 1:a halvåret 2005 2006		Helåret 1:a halvåret 2006 2007	
Antal GSM/UMTS-abonnemang med aktiva användare av mobila datatjänster (tusental)				57	91	200	516	548	973	1 282	2 558	3 334	3 728	4 576
Privat				28	40	118	357	410	763	1 004	1 942	2 464	2 776	3 478
Företag				29	51	82	159	137	209	278	615	870	952	1 098
varav via datainstickskort, totalt**													92	182
Privat													26	71
Företag													65	111
Andel GSM/UMTS-abonnemang med aktiva användare av mobila datatjänster				0.8%	1.2%	2.4%	6.0%	6.0%	11.2%	14.5%	28.5%	36.6%	39.3%	46.6%
Privat				0.5%	0.6%	1.7%	5.0%	5.4%	11.0%	14.0%	26.8%	33.5%	36.4%	44.4%
Företag				2.1%	3.7%	5.8%	10.6%	8.7%	12.3%	16.5%	35.4%	49.9%	51.2%	55.3%
Trafik för mobila datatjänster (Gbyte)				997	1 009	2 354	2 054	10 057	19 391	60 089	70 939	202 694	246 273	
Privat							1 017	854	5 526	10 963	30 405	32 943	104 087	171 898
Företag							1 337	1 200	4 531	8 428	29 684	37 996	98 607	74 375
Genomsnittlig mängd trafik (Mbyte) per aktiv användare och månad							0.65	0.64	1.13	2.87	2.84	4.01	5.37	9.89
Privat							0.43	0.37	0.82	2.07	1.87	2.49	3.68	9.16
Företag							1.06	1.35	2.05	5.77	6.00	8.53	10.48	12.09

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* GPRS är en teknik för paketförmedlad datakommunikation i GSM-nät motsvarande UMTS Paketdata i UMTS-nät. Med aktiv användare avses att tjänsten varit använd minst en gång under det kvartal som närmast föregår avstämningsdatum.

** Datainstickskort inkluderar de abonnemang som primärt inte används för taltrafik utan i första hand för data. Exempelvis abonnemang för datainstickskort, interna datakort och datakort som ansluter via USB eller liknande.

Tabell 17

Mobila samtalstjänster - Internationell roaming i mobilnät - utgående trafikminuter (miljoner) och intäkter (miljoner kronor)

	Helåret 1:a halvåret 2000	Helåret 1:a halvåret 2001	Helåret 1:a halvåret 2002	Helåret 1:a halvåret 2002	Helåret 1:a halvåret 2003	Helåret 1:a halvåret 2003	Helåret 1:a halvåret 2004	Helåret 1:a halvåret 2004	Helåret 1:a halvåret 2005	Helåret 1:a halvåret 2005	Helåret 1:a halvåret 2006	Helåret 1:a halvåret 2006	Helåret 1:a halvåret 2007
Intäkter av internationell roaming i mobilnät													
Internationell roaming i Sverige*		739	374	767	385	852	443	952	472	1 046	445	1 086	472
Internationell roaming i utlandet**			850	1 703	811	1 671	908	2 015	997	2 118	1 108	2 293	1 187
Antal utgående trafikminuter vid internationell roaming i mobilnät													
Internationell roaming i Sverige*		124	64	141	66	149	69	153	82	179	85	185	91
Internationell roaming i utlandet**	99	182	98	196	93	193	99	203	105	218	114	243	128
Genomsnittlig intäkt per minut													
Roaming i Sverige		5.97	5.85	5.44	5.88	5.72	6.38	6.24	5.75	5.85	5.25	5.88	5.19
Roaming i utlandet			8.71	8.68	8.72	8.68	9.21	9.92	9.49	9.72	9.72	9.43	9.27

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Med intäkter från internationell roaming i Sverige avses här intäkter från trafik genererad av slutkund till utländsk operatör då de befinner sig i Sverige och med hjälp av roaming ringer med svensk operatör.

** Med intäkter från internationell roaming i utlandet avses här intäkter från trafik genererad av mobiloperatörens egna slutkunder då abonnenten befinner sig utomlands och med hjälp av roaming ringer med utländsk operatör. Intäkter från abonnent då denne tar emot samtal i utlandet ingår inte.

*** Med internationell roaming i Sverige avses här utgående trafik genererad av slutkund till utländsk operatör då de befinner sig i Sverige och med hjälp av roaming ringer med svensk operatör.

**** Med internationell roaming i utlandet avses här utgående trafik genererad av mobiloperatörens egna slutkunder då de befinner sig utomlands och med hjälp av roaming ringer med utländsk operatör.

Tabell 18
Mobila samtalstjänster - SMS*

	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002	Helåret 2002	1:a halvåret 2003	Helåret 2003	1:a halvåret 2004	Helåret 2004	1:a halvåret 2005	Helåret 2005	1:a halvåret 2006	Helåret 2006	1:a halvåret 2007
Antal från mobiltelefon skickade SMS (miljoner)	473	448	1 020	615	1 325	811	1 816	961	2 044	1 004	2 089	1 220	2 857	1 990
varav inom eget nät**					622		856	524	1 062	514	976	558	1 398	1 014
Privat	405	396	899	544	1 168	703	1 572	837	1 720	840	1 738	1 008	2 379	1 690
Företag	68	52	121	71	157	108	244	124	325	164	351	212	478	300
Årlig tillväxt i antal skickade SMS - totalt	235%	179%	116%	37%	30%	32%	37%	19%	13%	4%	2%	22%	37%	63%
Intäkter av SMS (miljoner kronor)	619	489	1 111	682	1 401	849	1 849	844	1 790	827	1 668	784	1 664	893
Privat	505	410	939	569	1 178	711	1 595	719	1 518	695	1 383	649	1 363	724
Företag	114	79	172	113	223	138	254	124	272	133	285	135	301	169
Genomsnittligt antal skickade SMS per GSM/UMTS-kund och månad***	7.1	11.7	12.8	14.3	14.9	16.8	18.4	18.0	19.7	19.1	19.7	22.5	25.8	34.4
Privat		12.9	14.1	15.6	16.0	17.7	19.3	18.9	20.3	19.8	20.4	23.0	26.7	36.4
Företag		6.9	7.8	8.8	9.6	12.9	14.1	13.3	16.9	16.1	17.0	20.3	22.1	26.0
Danmark****	21.2	29.8	31.3	35.8	39.8	56.1	71.9	103.1	109.9	126.9	132.2	147.5	150.0	167.0
Norge*****	35.9	44.5	51.0	53.9	56.6	62.8	65.7	67.2	70.2	79.6	83.4	86.5	88.9	94.0
Finland*****	24.5		25.7							44.4	45.1	45.7	45.9	46.0
Genomsnittlig intäkt per skickat SMS***** (kronor)	1.31	1.09	1.09	1.11	1.06	1.05	1.02	0.88	0.88	0.82	0.80	0.64	0.58	0.45
Privat	1.25	1.04	1.04	1.05	1.01	1.01	1.01	0.86	0.88	0.83	0.80	0.64	0.57	0.43
Företag	1.69	1.52	1.42	1.58	1.42	1.27	1.04	1.00	0.84	0.81	0.81	0.64	0.63	0.56
Genomsnittlig intäkt av SMS per kund och månad - GSM/UMTS (kronor)*****	9.35	12.81	14.00	15.85	15.73	17.62	18.70	15.76	17.21	15.74	15.76	14.44	15.01	15.42
Privat	9.53	13.36	14.69	16.31	16.18	17.87	19.55	16.26	17.92	16.39	16.23	14.80	15.27	15.62
Företag	8.63	10.54	11.13	13.90	13.69	16.48	14.70	13.34	14.11	13.04	13.81	12.94	13.93	14.64

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Short Message Service

** För tjänstetillhandahållare där nätkapacitet köps från en mobilnätoperatör avses SMS som terminerar i samma nät som det tjänstetillhandahållaren är ansluten till.

*** Genomsnittligt antal skickade SMS per GSM/UMTS-kund och månad = periodens antal skickade SMS dividerat med det genomsnittliga antalet GSM/UMTS-kunder under perioden, samt dividerat med antalet månader under perioden.

**** Baserat på statistik från IT- og Telestyrelsen, Danmark.

***** Baserat på statistik från Post- og Teletilsynet, Norge.

***** Baserat på statistik från Viestintävirasto, Kommunikationsverket, Finland. Mellan 2006 och 2007 förändrades definitionen av ett mobilabonnemang.

***** Genomsnittlig intäkt per skickat SMS = periodens antal skickade SMS dividerat med periodens intäkter av SMS.

***** 2005 är det ett brott i serierna i och med att PTS 2004 övergår till en tremånadsregel för hur länge ett kontantkort anses vara aktivt.

Tabell 19
Mobila samtalstjänster - MMS*

	Helåret 1:a halvåret		Helåret 1:a halvåret		Helåret 1:a halvåret		Helåret 1:a halvåret		Helåret 1:a halvåret		Helåret 1:a halvåret			
	2000	2001	2001	2002	2002	2003	2003	2004	2004	2005	2005	2006	2006	2007
Antal från mobiltelefon skickade MMS (miljoner)						2.0	6.7	10.7	26.9	17.6	39.0	27.1	70.3	42.0
Privat								8.8	20.2	14.5	31.1	21.0	55.4	32.1
Företag								1.9	6.7	3.2	7.9	6.0	14.9	10.0
Årlig tillväxt i antal skickade MMS - totalt								430%	301%	64%	45%	54%	80%	55%
Intäkter av MMS (miljoner kronor)									29.1	30.7	67.3	49.1	110.4	51.7
Privat									21.9	23.4	49.4	39.1	87.7	38.9
Företag									7.1	7.3	17.9	10.0	22.8	12.8
Genomsnittligt antal skickade MMS per GSM/UMTS-kund och månad**						0.04	0.07	0.20	0.26	0.34	0.37	0.50	0.63	0.73
Privat								0.20	0.24	0.34	0.36	0.48	0.62	0.69
Företag								0.21	0.35	0.31	0.38	0.58	0.69	0.86
Danmark***						0.0	0.1	0.2	0.2	0.4	0.4	0.4	0.4	0.5
Norge****						0.1	0.4	0.8	1.4	1.5	1.6	1.8	1.7	1.7
Finland*****									0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4
Genomsnittlig intäkt per skickat MMS***** (kronor)									1.08	1.74	1.73	1.81	1.57	1.23
Privat									1.08	1.62	1.59	1.86	1.58	1.21
Företag									1.06	2.31	2.26	1.66	1.52	1.28

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Multimedia Messaging Service

** Genomsnittligt antal skickade MMS per GSM/UMTS-kund och månad = periodens antal skickade MMS dividerat med det genomsnittliga antalet GSM/UMTS-kunder under perioden, samt dividerat med antalet månader under perioden.

*** Baserat på statistik från IT- och Telestyrelsen, Danmark.

**** Baserat på statistik från Post- og Teletilsynet, Norge.

***** Baserat på statistik från Viestintävirasto, Kommunikationsverket, Finland. Mellan 2006 och 2007 förändrades definitionen av ett mobilabonnemang.

***** Genomsnittlig intäkt per skickat MMS = periodens antal skickade MMS dividerat med periodens intäkter av MMS.

Datakommunikationstjänster

Tabell 20a														
Datakommunikationstjänster till slutkund* - Intäkter från nationella datakommunikationstjänster (miljoner kronor)														
	Helåret 1:a halvåret		Helåret 1:a halvåret		Helåret 1:a halvåret		Helåret 1:a halvåret		Helåret 1:a halvåret		Helåret 1:a halvåret		Helåret 1:a halvåret	
	2000	2001	2001	2002	2002	2003	2003	2004	2004	2005	2005	2006	2006	2007
Frame**			1 927	941	1 876	666	1 286	418	720	255	287	116	210	85
IP-VPN***			208	219	649	448	1 263	775	1 637	817	1 912	1 049	2 172	1 096
Hyrda förbindelser ****			2 178	1 086	2 124	1 014	1 808	864	1 650	802	1 601	676	1 387	688
varav analoga			177	90	636	292	535	255	509	248	487	234	498	210
varav digitala <2 Mbps			1 464	704	1 002	471	649	268	500	176	338	156	342	129
varav digitala >2 Mbps			537	292	486	251	625	341	641	378	776	285	547	349
Svart fiber och annan oförädlad nätkapacitet			105	81	183	107	280	174	343	226	426	230	445	246
Totala intäkter för datakommunikationstjänster till slutkund			4 419	2 328	4 832	2 235	4 637	2 232	4 349	2 100	4 226	2 071	4 213	2 115

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Avser slutkundsmarknaden, dvs. försäljningen sker till slutanvändare så som företag och statlig, kommunal och annan offentlig verksamhet. Grossistförsäljning, dvs. försäljning som sker till operatörer (avser både operatörer inom en koncern och externa operatörer) för vidareförsäljning - även efter ytterligare förädling - skall inte medtagas.

** Avser bland annat Frame Relay och ATM.

*** Med IP-VPN avses följande standarder: IPsec VPN, IP MPLS VPN (ännu ej standardiserad av IETF) och IP SSL VPN. Access till IP-VPN-tjänster kan ske antingen via hyrda förbindelser eller uppringda anslutningar. I intäkterna ingår ej kostnader för uppringd access (ISDN/PSTN), men dock kostnader för hyrda förbindelser, när dessa används i IP-VPN-tjänsten.

**** Avser tillhandahållande av nätkapacitet mellan fasta nätanslutningspunkter som en separat tjänst. Tjänsten inkluderar inte uppkoppling på begäran eller erbjudanden som utgör del av en kopplad tjänst som erbjuds till allmänheten. I hyrda förbindelser exkluderas därmed intäkter som erhålls från Frame Relay och andra mer förädlade tjänster, men även intäkter från hyrda förbindelser då dessa ingår som del i IP-VPN-tjänster.

OBS! inkluderar även intäkter från hyrda förbindelser i enlighet med minimiutbudet.

Tabell 20b
Datakommunikationstjänster till slutkund* - antal nationella installerade portar/hyrda förbindelser

	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002	Helåret 2002	1:a halvåret 2003	Helåret 2003	1:a halvåret 2004	Helåret 2004	1:a halvåret 2005	Helåret 2005	1:a halvåret 2006	Helåret 2006	1:a halvåret 2007
Frame**			15 388	12 602	10 668	13 268	8 118	11 395	11 198	9 609	7 662	5 584	2 520	2 661
IP-VPN***			11 904	14 859	19 904	15 310	21 189	26 729	32 984	32 006	37 344	57 112	55 893	67 190
Hyrda förbindelser ****			311 815	304 235	262 222	255 748	238 909	226 082	223 172	213 071	203 322	182 139	222 636	214 507
varav analoga			32 701	33 468	232 934	222 946	207 877	190 338	181 769	167 617	157 492	123 961	126 467	116 925
varav digitala <2 Mbps			268 235	259 017	22 018	15 781	14 505	11 703	11 519	10 955	13 354	15 851	11 561	11 064
varav digitala >2 Mbps			10 879	11 750	7 270	17 021	16 527	24 041	29 884	34 499	32 476	42 327	84 608	86 518
Totalt antal anslutningar/portar för datakommunikationstjänster till slutkund			339 107	331 696	292 794	284 326	268 216	264 206	267 354	254 686	248 328	244 835	281 049	284 358

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Avser slutkundsmarknaden, dvs. försäljningen sker till slutanvändare så som företag och statlig, kommunal och annan offentlig verksamhet.

Grossistförsäljning, dvs. försäljning som sker till operatörer (avser både operatörer inom en koncern och externa operatörer) för vidareförsäljning - även efter ytterligare förädling - ingår ej. Tjänster som säljs till egen verksamhet för eget bruk ingår dock i slutkundsmarknaden.

** Avser bland annat Frame Relay och ATM.

*** Med IP-VPN avses följande standarder: IPsec VPN, IP MPLS VPN (ännu ej standardiserad av IETF) och IP SSL VPN. Access till IP-VPN-tjänster kan ske antingen via hyrda förbindelser eller uppringda anslutningar. I antalet anknötningar medräknas hyrda förbindelser när dessa används i IP-VPN-tjänster, men inte anknötningar för uppringd access (ISDN/PSTN). Endast port vid termineringspunkt hos slutkund ingår.

**** Exkluderar de hyrda förbindelser som ingår som del i IP-VPN-tjänster. Endast port vid termineringspunkt hos är inkluderat.

Internettjänster

Tabell 21a														
Internettjänster - antal aktiva kunder* till Internetaccess per accessform (tusental)														
	31dec. 2000	30jun. 2001	31dec. 2001	30jun. 2002	31dec. 2002	30jun. 2003	31dec. 2003	30jun. 2004	31dec. 2004	30jun. 2005	31dec. 2005	30jun. 2006	31dec. 2006	30jun. 2007
Internetkunder - hushåll	1 971	2 201	2 494	2 675	2 702	2 813	2 900	2 791	2 932	3 026	2 956	3 125	3 221	3 261
PSTN** (Modem upp till 56 kbps)	1 784	1 868	1 996	2 051	1 974	1 985	1 936	1 729	1 669	1 529	1 207	1 137	1 005	824
ISDN***	74	76	74	72	69	62	53	40	30	21	16	17	17	16
DSL****	22	116	223	305	371	420	505	576	749	910	1 083	1 234	1 378	1 480
Kabel-tv	56	92	111	127	156	179	211	229	242	288	354	403	453	504
Radio	0.1	0.5	1.0	2.3	2.3	3.6	5.4	7.3	5.6	6.7	7.2	6.3	3.9	4.9
Satellit	0.5	0.3		0.0	0.1	0.5	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	0.7	0.6	0.6
Övrig fast access	35	50	89	116	128	162	189	209	235	270	288	327	364	430
varav LAN-nät*****					128	162	189	209	234	268	287	323	358	425
Internetkunder - företag	277	318	325	308	330	323	343	346	362	346	337	251	260	266
PSTN (Modem upp till 56 kbps)	214	244	237	213	218	201	213	207	214	192	165	77	68	65
ISDN	52	60	59	51	47	40	37	36	35	32	29	19	15	13
DSL	4	7	18	31	50	64	76	86	97	103	124	137	154	161
Kabel-tv	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Radio	0.1	0.1	0.4	0.7	0.6	0.7	0.8	1.1	1.5	1.8	1.3	1.3	1.3	1.2
Satellit				0.0				0.2		0.3	0.3	0.3	0.1	0.1
Övrig fast access	6	8	9	11	15	16	15	15	14	15	16	16	21	25
varav LAN-nät					5	6	6	6	7	7	7	9	9	13
Totalt antal Internetkunder	2 248	2 520	2 819	2 982	3 032	3 135	3 243	3 138	3 293	3 368	3 293	3 377	3 481	3 526
PSTN (Modem upp till 56 kbps)	1 998	2 112	2 233	2 264	2 191	2 187	2 149	1 936	1 883	1 721	1 372	1 214	1 073	889
ISDN	126	135	133	123	117	102	90	76	64	53	46	36	32	28
DSL	26	123	242	337	421	484	581	663	846	1 014	1 207	1 371	1 531	1 641
Kabel-tv	56	92	112	128	156	180	212	230	243	289	355	404	454	506
Radio	0.2	0.6	1.4	3.0	2.9	4.3	6.2	8.4	7.2	8.5	8.6	7.6	5.2	6.1
Satellit	0.5	0.3		0.0	0.1	0.5	0.7	0.8	0.8	1.1	1.0	0.9	0.7	0.6
Övrig fast access	40	57	99	127	143	177	205	224	249	281	304	343	385	456
varav LAN-nät					134	167	195	215	241	270	294	333	367	438

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

Tabellen fortsätter på nästa sida.

Tabell 21a – fortsättning från föregående sida

* Med aktiv kund avses den kund som använt sin access minst en gång under det kvartal som föregår den aktuella mätperioden (gäller endast de kunder som inte betalar abonnemangsavgift). Om kunden betalar abonnemangsavgift anses kunden vara aktiv om betalning skett under det andra kvartalet 2007.

** Public Switched Telephone Network.

*** Integrated Services Digital Network.

**** Digital Subscriber Line. De två vanligaste är ADSL (Asymmetrical Digital Subscriber Line) och VDSL (Very-high-bit-rate Digital Subscriber Line).

***** Power Line Communications.

***** Internetaccess nås via ett fastighetsnät, dvs. ett LAN (lokalt nätverk) vanligtvis baserat på Ethernet-teknik. Fastighetsnätet förbinds till ett publikt fibernät, exempelvis ett områdesnät. Fastighetsnätet som kan bestå av optisk fiberkabel eller kopparbaserad kabel förbinder de enskilda bostäderna/verksamheterna med fastighetsnoden som i sin tur står i kontakt med områdesäten.

Tabell 21b

Internettjänster - procentuell fördelning av antal aktiva kunder* till Internetaccess per accessform

	31dec. 2000	30jun. 2001	31dec. 2001	30jun. 2002	31dec. 2002	30jun. 2003	31dec. 2003	30jun. 2004	31dec. 2004	30jun. 2005	31dec. 2005	30jun. 2006	31dec. 2006	30jun. 2007
Internetkunder - hushåll	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
PSTN** (Modem upp till 56 kbps)	90%	85%	80%	77%	73%	71%	67%	62%	57%	51%	41%	36%	31%	25%
ISDN***	4%	3%	3%	3%	3%	2%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%
DSL****	1%	5%	9%	11%	14%	15%	17%	21%	26%	30%	37%	39%	43%	45%
Kabel-tv	3%	4%	4%	5%	6%	6%	7%	8%	8%	10%	12%	13%	14%	15%
Radio	0.01%	0.02%	0.04%	0.09%	0.09%	0.13%	0.19%	0.26%	0.19%	0.22%	0.24%	0.20%	0.12%	0.15%
Satellit	0.02%	0.01%		0.00%	0.00%	0.02%	0.02%	0.02%	0.03%	0.03%	0.03%	0.02%	0.02%	0.02%
Övrig fast access	2%	2%	4%	4%	5%	6%	7%	7%	8%	9%	10%	10%	11%	13%
varav LAN-nät*****					5%	6%	7%	7%	8%	9%	10%	10%	11%	13%
Internetkunder - företag	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
PSTN (Modem upp till 56 kbps)	77%	77%	73%	69%	66%	62%	62%	60%	59%	55%	49%	31%	26%	24%
ISDN	19%	19%	18%	16%	14%	12%	11%	10%	10%	9%	9%	7%	6%	5%
DSL	1%	2%	6%	10%	15%	20%	22%	25%	27%	30%	37%	54%	59%	60%
Kabel-tv	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%
Radio	0.04%	0.03%	0.13%	0.23%	0.17%	0.22%	0.23%	0.31%	0.43%	0.51%	0.39%	0.52%	0.51%	0.46%
Satellit				0.00%				0.05%		0.07%	0.08%	0.10%	0.04%	0.03%
Övrig fast access	2%	2%	3%	4%	4%	5%	4%	4%	4%	4%	5%	6%	8%	10%
varav LAN-nät					2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	4%	4%	5%
Totalt antal Internetkunder	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
PSTN (Modem upp till 56 kbps)	89%	84%	79%	76%	72%	70%	66%	62%	57%	51%	42%	36%	31%	25%
ISDN	6%	5%	5%	4%	4%	3%	3%	2%	2%	2%	1%	1%	1%	1%
DSL	1%	5%	9%	11%	14%	15%	18%	21%	26%	30%	37%	41%	44%	47%
Kabel-tv	3%	4%	4%	4%	5%	6%	7%	7%	7%	9%	11%	12%	13%	14%
Radio	0.01%	0.02%	0.05%	0.10%	0.10%	0.14%	0.19%	0.27%	0.22%	0.25%	0.26%	0.22%	0.15%	0.17%
Satellit	0.02%	0.01%		0.00%	0.00%	0.02%	0.02%	0.03%	0.02%	0.03%	0.03%	0.03%	0.02%	0.02%
Övrig fast access	2%	2%	3%	4%	5%	6%	6%	7%	8%	8%	9%	10%	11%	13%
varav LAN-nät					4%	5%	6%	7%	7%	8%	9%	10%	11%	12%

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

Tabellen fortsätter på nästa sida.

Tabell 21b – fortsättning från föregående sida

* Med aktiv kund avses den kund som använt sin access minst en gång under det kvartal som föregår den aktuella mätperioden (gäller endast de kunder som inte betalar abonnemangsavgift). Om kunden betalar abonnemangsavgift anses kunden vara aktiv om betalning skett under det andra kvartalet 2007.

** Public Switched Telephone Network.

*** Integrated Services Digital Network.

**** Digital Subscriber Line. De två vanligaste är ADSL (Asymmetrical Digital Subscriber Line) och VDSL (Very-high-bit-rate Digital Subscriber Line).

***** Power Line Communications.

***** Internetaccess nås via ett fastighetsnät, dvs. ett LAN (lokalt nätverk) vanligtvis baserat på Ethernet-teknik. Fastighetsnätet förbinds till ett publikt fibernät, exempelvis ett områdesnät. Fastighetsnätet som kan bestå av optisk fiberkabel eller kopparbaserad kabel förbinder de enskilda bostäderna/verksamheterna med fastighetsnoden som i sin tur står i kontakt med områdesnätet.

Tabell 22														
Internettjänster - antal aktiva kunder med fast Internetaccess (tusental)														
	31dec. 2000	30jun. 2001	31dec. 2001	30jun. 2002	31dec. 2002	30jun. 2003	31dec. 2003	30jun. 2004	31dec. 2004	30jun. 2005	31dec. 2005	30jun. 2006	31dec. 2006	30jun. 2007
Antal kunder till Internetaccess med fast anslutning*	123	273	454	595	724	846	1 004	1 125	1 346	1 592	1 875	2 126	2 375	2 609
Hushåll	113	258	425	552	658	764	911	1 022	1 232	1 475	1 732	1 971	2 198	2 420
Företag	10	15	29	44	65	81	93	103	114	122	142	155	177	189
Antal kunder till Internetaccess med 2 Mbps eller mer i överföringskapacitet**	3	51	93	106	120	159	168	404	538	771	975	1 221	1 586	1 926
Hushåll	2	48	89	101	113	151	159	387	517	742	926	1 151	1 481	1 801
Företag	1	3	4	5	7	9	10	16	20	30	50	70	104	125
Antal kunder till Internetaccess med 10 Mbps eller mer i överföringskapacitet***							137	168	272	377	400	503	573	719
Hushåll							136	165	268	370	390	493	560	700
Företag							1	3	4	7	9	9	13	19

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Avser accessformerna xDSL, PLC, Kabel-tv, radio, satellit och övrig fast access.

** Minst 2 Mbps nedströms. OBS! Definitionen för 2003 och tidigare var minst 2 Mbps både uppströms och nedströms.

*** Minst 10 Mbps nedströms. OBS! Definitionen för 2003 och tidigare var minst 10 Mbps både uppströms och nedströms.

Tabell 23a

Internettjänster - intäkter från Internetaccess - slutkund (miljoner kronor)*

	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002	Helåret 2002	1:a halvåret 2003	Helåret 2003	1:a halvåret 2004	Helåret 2004	1:a halvåret 2005	Helåret 2005	1:a halvåret 2006	Helåret 2006	1:a halvåret 2007
Intäkter för Internetaccess - hushåll	2 240	1 444	2 806	1 645	3 550	1 973	3 904	2 237	4 677	2 557	5 283	2 901	6 100	3 252
Intäkter från fast anslutning**	206	343	772	745	1 889	1 198	2 486	1 603	3 344	2 047	4 367	2 576	5 512	3 051
Intäkter från uppringd anslutning***	2 035	1 101	2 034	900	1 660	775	1 418	633	1 334	510	916	325	588	200
varav minutbaserade trafikintäkter	1 745	925	1 755	777	1 459	707	1 283	570	1 207	456	810	279	500	156
Intäkter för Internetaccess - företag	1 307	853	1 749	830	1 810	1 005	1 860	977	2 020	985	1 968	997	1 950	894
Intäkter från fast anslutning**	549	498	1 045	533	1 305	774	1 417	760	1 706	861	1 763	932	1 841	860
Intäkter från uppringd anslutning***	758	355	703	298	504	231	443	216	313	124	204	65	109	34
varav minutbaserade trafikintäkter	605	331	654	262	442	205	390	188	266	96	159	46	79	19
Totala intäkter för Internetaccess	3 548	2 297	4 555	2 476	5 360	2 998	5 763	3 213	6 697	3 542	7 250	3 898	8 050	4 146
Intäkter från fast anslutning**	755	841	1 817	1 278	3 195	1 972	3 903	2 364	5 050	2 908	6 130	3 508	7 353	3 912
Intäkter från uppringd anslutning***	2 793	1 457	2 738	1 198	2 165	1 026	1 861	850	1 647	634	1 120	391	697	235
varav minutbaserade trafikintäkter	2 349	1 256	2 409	1 039	1 902	932	1 673	758	1 474	551	969	326	580	175

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Inkluderar ej samtrafikintäkter, koncerninterna intäkter eller mobilt Internet [GSM/UMTS].

** Inkluderar anslutnings- och andra engångsavgifter samt fasta och rörliga avgifter för fast access. Inkluderar e-post endast då detta ingår i den fasta avgiften.

Avser inte intäkter från datakommunikationstjänster.

*** Inkluderar e-post endast då detta ingår i abonnemanget.

Tabell 23b

Internettjänster - procentuell fördelning av intäkter från Internetaccess - slutkund*

	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002	Helåret 2002	1:a halvåret 2003	Helåret 2003	1:a halvåret 2004	Helåret 2004	1:a halvåret 2005	Helåret 2005	1:a halvåret 2006	Helåret 2006	1:a halvåret 2007
Intäkter för Internetaccess - hushåll	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Intäkter från fast anslutning**	9%	24%	28%	45%	53%	61%	64%	72%	71%	80%	83%	89%	90%	94%
Intäkter från uppringd anslutning***	91%	76%	72%	55%	47%	39%	36%	28%	29%	20%	17%	11%	10%	6%
Intäkter för Internetaccess - företag	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Intäkter från fast anslutning**	42%	58%	60%	64%	72%	77%	76%	78%	84%	87%	90%	93%	94%	96%
Intäkter från uppringd anslutning***	58%	42%	40%	36%	28%	23%	24%	22%	16%	13%	10%	7%	6%	4%
Totala intäkter för Internetaccess	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Intäkter från fast anslutning**	21%	37%	40%	52%	60%	66%	68%	74%	75%	82%	85%	90%	91%	94%
Intäkter från uppringd anslutning***	79%	63%	60%	48%	40%	34%	32%	26%	25%	18%	15%	10%	9%	6%

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Inkluderar ej samtrafikintäkter, koncerninterna intäkter eller mobilt Internet [GSM/UMTS].

** Inkluderar anslutnings- och andra engångsavgifter samt fasta och rörliga avgifter för fast access. Inkluderar e-post endast då detta ingår i den fasta avgiften.

Avser inte intäkter från datakommunikationstjänster.

*** Inkluderar e-post endast då detta ingår i abonnemangset.

Tabell 24
Internettjänster - tillväxt, penetration, genomsnittlig intäkt och trafik

	Helåret 2000	1:a halvåret 2001	Helåret 2001	1:a halvåret 2002	Helåret 2002	1:a halvåret 2003	Helåret 2003	1:a halvåret 2004	Helåret 2004	1:a halvåret 2005	Helåret 2005	1:a halvåret 2006	Helåret 2006	1:a halvåret 2007
Årlig tillväxt av antal kunder till Internetaccess	20%	23%	25%	18%	8%	5%	7%	0%	2%	7%	0%	0%	6%	4%
Hushåll	18%	23%	27%	21%	8%	5%	7%	-1%	1%	8%	1%	3%	9%	4%
Företag	34%	23%	17%	-3%	2%	5%	4%	7%	5%	0%	-7%	-27%	-23%	6%
Årlig tillväxt av antal kunder med fast anslutning till Internet			268%	118%	60%	42%	39%	33%	34%	42%	39%	34%	27%	23%
Hushåll			277%	114%	55%	39%	38%	34%	35%	44%	41%	34%	27%	23%
Företag			177%	193%	127%	86%	42%	27%	22%	18%	25%	27%	24%	22%
Årlig tillväxt av antal kunder till Internetaccess med 2 Mbps eller mer*					29%	50%	41%	153%	219%	91%	81%	58%	63%	58%
Hushåll					27%	49%	40%	157%	226%	91%	79%	55%	60%	56%
Företag					59%	84%	47%	87%	107%	83%	144%	138%	109%	78%
Kunder med Internetaccess som andel av antalet hushåll**	45%	50%	57%	61%	61%	63%	66%	63%	67%	69%	67%	70%	73%	73%
Uppringd anslutning	43%	45%	47%	48%	46%	46%	45%	40%	39%	35%	28%	26%	23%	19%
Fast anslutning	3%	6%	10%	13%	15%	17%	21%	23%	28%	34%	39%	44%	50%	54%
Anslutning med 2 Mbps eller mer*	0%	1%	2%	2%	3%	3%	4%	9%	12%	17%	21%	26%	33%	41%
Anslutning med 10 Mbps eller mer							3%	4%	6%	8%	9%	11%	13%	16%
Genomsnittlig intäkt per kund och månad*** (kr)	143	161	150	142	153	162	153	168	171	177	183	195	198	197
Hushåll	102	115	105	106	114	119	116	131	134	143	150	159	165	167
Företag	450	477	484	437	460	513	460	472	478	464	469	565	544	567
Genomsnittligt antal trafiktimmar per kund och månad****	11.4	11.3	11.3	9.0	8.6	8.5	8.1	8.5	7.8	6.6	6.6	5.7	5.1	3.9
Hushåll	10.6	10.4	9.9	7.9	7.7	7.6	7.3	7.5	7.2	6.2	6.4	5.4	4.7	3.5
Företag	17.7	17.4	21.0	17.4	15.4	16.2	14.0	16.8	12.4	9.2	8.2	8.2	8.1	8.9

Källa: Post- och telestyrelsen, 12 december 2007

* Minst 2 Mbps nedströms. OBS! Definitionen för 2003 och tidigare var minst 2 Mbps både uppströms och nedströms.

** Förhållandet kunder med Internetaccess som andel av antalet hushåll är beräknade genom att dividera antalet privata Internetkunder med uppgifter från Statistiska Centralbyrån, SCB om antalet kosthushåll i Sverige. Hänsyn har inte tagits till att ett hushåll kan ha flera Internetabonnemang, varför värdet endast i runda tal uppger om penetrationen i Sverige.

*** Genomsnittlig intäkt per Internetkund = periodens intäkter delat med det genomsnittliga antalet Internetkunder under perioden.

**** Avser uppringt Internet.

Deltagarlista

Tabell 25a
Inkomna svar

2Bornot2B AB	Barablu Mobile Scandinavia Limit	Canal Digital Kabel	efftel AB
AB Borlänge Energi	BearCom AB	Canal Digital Satellit	Ekhosat Kabel TV AB
AB Grundstenen 115750 VSNL Inter	Belgacom International Carrier S	CapVert AB	Eksjö Energi Elit AB
AB iP.1 internet till företag	Bengtsfors kommun	Carl Lamm AB	Eksjö kommun
AB Lessebo Fastigheter	Best 4 You	Carlsliids Bredband Ek. för.	Eitel Networks Infranet AB
AB PiteEnergi	Bisnode AB	Carlstad Hosting AB	Elverket I Vallentuna AB
AB STOKAB	BIVA Bredband i Varend AB	Carrot Communications AB	Energiverken i Halmstad AB
AB Svenska Spels Internetservice	Bjurholms kommun	Cellip AB	Engboms Kontorsmaskiner AB
Access IT Sverige AB	Bjäre Kraft ekonomisk förening	Cheaptel AB	Eniro 118118 AB
ACN Communications Sweden AB	Blixtvik Internet och Telefoni A	Clue AB	Epicom AB
Adamo Europe SL	Borderlight AB	COLT Telecom AB	EPiServer AB
Adminor AB	BoreNet AB	com hem AB	EPM Data AB
Afecta AB	Borgholm Energi Elnät AB	Com Hem Stockholm AB	Equant Sweden AB
Affärsverken Karlskrona AB	Borås Energi Nät AB	Conduit Enterprises Limited	Eskilstuna Energi & Miljö AB
Alenet Communication AB	Boxer TV-Access AB	Consorte Sverige AB	Extended partners int. technolog
ALFA VISION Ek. För.	Bredband i Gislaved Gnosjö AB	C-Sam AB	Falbygdens Energi AB
Alingsås Energi Nät AB	Bredband i Kristianstad AB	CSIT AB	Falu energi & vatten AB
AllTele Allmänna Svenska Telefon	Bredband i Kristianstad Nät AB	Cygate Måldata AB	Fast TV
Amcall Communications Ltd.	Bredband Östra Skaraborg	Dals-Eds kommun	Fastbit AB
Arcstel AB	Bredband2 i Lund AB	Dataphone Scandinavia AB	FCI Telecommunications Corporati
Arjeplogs Kommun	Bredbands Enheten (Malmö Stad)	Degerfors Energi	Fiberstaden AB
Arvidsjaur kommun	Bredbandsteknik 2000 i Karlshamn	Devicom AB	Finarea SA
AT&T Global Network Services Swe	Bredbandstelefoni i Sverige AB	DGC Access AB	Finspångs Stadsnät, Finet AB
Avesta kommun	Brinet AB	DGC Communications AB	Firstnet Solutions in Sweden AB
Azent Bredband AB	BT Nordics Limited UK Filial	Dial It Communications B.V.	Forest Star AB
B2 Bredband AB	ByAir AB	Digisip AB	Forshaga kommun
Bahnhof AB	BygdaNet Ekonomisk Förening	Direct2Internet Nordic AB	Fortum Distribution AB
Balder Tech AB	Bålsta Kabel TV	Djuice Sverige AB	Fujitsu Services AB
Bamok Com AB	C4 Elnät AB	Dorotea kommun	Future Communications Svenska AB
Banverket Telenät	Cable & Wireless Sweden AB	driftbolaget i Norden AB	Generic Mobile Systems Sweden AB

Tabell 25b
Inkomna svar

Glocalnet AB	Härjeåns Nät AB	Karlsborgs Energi AB	Linx Networks Sweden AB
Glooiip Säril	Härnösand Energi & Miljö AB	Karlskoga Elnät AB	Ljungby Energi AB
Gotlands Energi AB	Höganäs Energi AB	Karlskrona Nät	Ljusnet AB
Grästorps Energi	HögsbyNät AB	Karlstads Elnät AB	LNS Kommunikation AB
GTelecom Limited (B.V.I) - Filia	IBS Norra Norrland AB	Kiruna Kommun	Local Internet Provider AB
Gällivare Kommun	iMEZ AB	Klippans Kommun	LTT PLC
Gästabudstaden AB	Infogram System AB	Kommunalförbundet SAM, RegNet	Ludvika kommun
Gävle Energi AB	Infonet Broadband Service Corpor	Kommunicera i Umeå AB	Luleå Energi Bredband AB
Gävle kommun	InformationsTeknik i Norrbotten	Koppla Skandinavien AB	Lycksele kommun
Götalandsnätet AB	Infracom AB	KPN EuroRings BV	Lyssna & Njut AB
Göteborg Energi GothNet AB	Insat Net AB	Krafringen Service AB	LäNet Västerbotten Data och Tele
Habo Kraft AB	Intelligent Applications AB	Kramfors Media Teknik AB	Malå kommun
Hagfors kommun	Interdirect Tel Limited	Kristinehamns kommun	Malåbostaden AB
Halmstadept AB	Interoute Sweden AB	Kungsbacka kommun	Mariestad Töreboda Energi AB
Halmstads Fastighets AB	Intraphone AB	Kungsörs Fastighets AB	Marinecom
Hanse Communication AB	IPalive AB	Kungälv Energi AB	Maritime Communications Partner
Haparanda kommun	IPbolaget Skandinavien AB	Kustbandet AB	MEAC
Hedemora Energi IT net AB	IPC Network Services	Kävlinge kommun	Media Network i Halmstad AB
Helsing Net AB	IPCell AB	Köpings Kabel TV	Mediateknik i Varberg AB
HerjeNet AB	lpeer AB	Köpings kommun	Megaphone AB
Herrljunga Elektriska AB	iPhone AS	Lan Assistans & Konsulting AB	MeraMobil Sverige AB
HI3G Access AB	IPnetto	LDG Connect AS	MKB Fastighets AB
Hjo Energi AB	IP-Only Telecommunication AB	Lebara AB	Mobile Business Challenger MBC A
Hjo kommun	IT4U Sweden AB	Leissner Data AB	Mobot AB
Hofors Kommun	ITESCO AB	Level 3 Communications AB	Mora kommun
HSB Malmö Ek. Förening	Ivar Westberg Elektronikservice	Le-vonline AB	Morshedi Media AB
Hughes Network Systems Limited	Jokkmokk kommun	Lidén Data Internetwork AB	Mowic AB
HVE Balt-Com Fiber AB	Jämtkraft Telecom AB	Lidero Network AB	Multicom Security AB
Hylte kommun	Jönköping Energi AB	Lidköpings kommun	MWNNet AB
HåboNet AB	Kalix Tele24 AB	Limetransit AB	Mälardalens Datorförening

Tabell 25c
Inkomna svar

Mälarenergi Stadsnät AB	Pajala kommun	SAVVIS Europe BV The Netherlands	Streamtel AB
Mölnadal Energi AB	Perfect Communication Sweden AB	Serverhallen i Norden AB	Sundbyberg Stadsnåtsbolag AB
Mönsterås kommun	Perspektiv Bredband AB	SEVAB Nät AB	Sundbybergs Bredband AB
national Internet Service Provid	Perstorp Näringsliv AB	SIHI Scandinavia AB	Sunderbyn kabel-TV förening
NetIT, Network Information Techn	Phonelink Scandinavia AB	Simrishamns kommun	Sundsvall Elnät AB
Netnod Internet Exchange AB	Phonera AB	Sjöfartsverket	Supertel Sverige AB
NetPower Wireless Solutions AS	Phonera Företag AB	Skara Energi AB	Suravision AB
NetProvider Nordic AB	Phonera Networks AB	Skellefteå Kraft Elnät AB	Swedish Radio Supply i Wermland
Netsize Sverige AB	Phonzo AS	Skinnskattebergs kommun	Swefour AB
Newphone Service Provider AB	PI.SE AB	Skurups kommun	Svensk programagentur (SPA)
Nitma AB	Piteå kommun	SkyCom AB	Svensk Växeltjänst AB
Nordanstigs Kommun	Procyon AB	Smålands Bredband	Svenska Kraftnät
Nordisk Mobiltelefon AS	punktR AB	Société Internationale de Téléco	Svenska Stadsnät AB
Nordmalings kommun	QuickNet AB	Software Cellular Network Ltd.	Svenska Stadsnät Karlshamn AB
Norrskan AB	Ready For The Future Of IT AB	Sollefteå Kommun	Svenska Stadsnät Laholm AB
Norrtälje Energi AB	RebTel Networks AB	Sollentuna Energi AB	Svenska UMTS-nät AB
Norrtälje Energi Försäljnings AB	Rix Telecom AB	Sollentuna kommun	Swepet Satellit AB
Norsjö Kommun	Robertsfors Kommun	Sorsele kommun	SYSteam Nät AB
Nossebro Energi Försäljnings AB	Ronneby Miljö & Teknik AB	Sourcecom Svenska AB	Säröhus AB
NTT Europe Ltd	Roslagen Broadband Network AB	Spide Rboss AB	Söderhamn Teknikpark AB
Nynäs Stadsnät AB	RSL COM Business AB	Spinbox AB	Sölvesborgs Energi och Vatten AB
Nässjö Affärsverk AB, Bredband	RSLCOM Sweden AB	Spray Telecom AB	TA Teleadress Information AB
OK-Q8 AB	RTC Factory AB	Spring Mobil AB	TDC Mobil A/S
Olofströms Kabel-TV	Rätt Internetkapacitet i Sverige	Stadsnät i Kumla	TDC Song AB
Omninet AB	Salabostäder AB	Stadsnät i Örebro	Tekea AB
One Telecom AB	Sala-Heby Energi Bredband AB	Statnett SF	Teknik- och stadsbyggnadsförvalt
Open Broadbandnet Sweden AB	Sandviken Energi Elnät AB, SandN	Sting Networks AB	Teknikbyrån i Sverige AB
Optimal Telecom Sverige AB	Satellitbolaget AB	Storuman kommun	Teknikmejeriet AB
Oskarshamn Energi AB	Satellithuset i Limmared AB	Stratos Wireless Inc.	TelaVox AB
Oskarshamns kommun	SAVMAN AB	Straznet AB	Tele Wing AB

Tabell 25d
Inkomna svar

Tele2 AB	TNT-Elektronik AB	Vattenfall Eldistribution AB	Åre Network AB
Tele2 Sverige AB	Traffic Center AB	WDM Nordic Computer Management A	Åsele Kommun
Tele2 Syd AB	Transcom AB	Weblink IP Phone AB	Åstorps kommun
Tele2Vision AB	Tranås kommun	Venatech AB	Åtvidabergs Fjärrvärme AB
Telecom Express AB	Trelleborgs Byakontakt Ek. fören	Ventelo Privat AB	Älvsbyns kommun
Telecom3 Networks AB	Triangelbolaget D4 AB	Ventelo Sverige AB	Ödeshögs kommun
Telegroup (UK) Ltd.	Trollhättan Energi AB	Verizon Sweden AB	Öresundsbro konsortiet
Tele-Man AB	T-Systems Denmark A/S, Swe Branc	Vetlanda Energi & Teknik AB	Öresundskraft Infracjänster AB
Telemar Scandinavia AB	TV-Net	Viasat AB	Örkelljunga Bredband AB
Telenor AB	Tyfon Svenska AB	Viatel Sweden AB	Ömsat AB
Telenor Fibre Network AB	Uddevalla Energi AB	Vilhelmina kommun	Österlens Kraft AB
Telenor Mobile Sverige	Ulricehamns Energi AB	Vindelns kommun	Östhammars kommun
Telenor Sverige AB	Umeå Energi Elhandel AB	Wireless Maingate Nordic AB	Östkraft AB
TeleProffs Sverige AB	Umeå Energi UmeNet AB	Visionutveckling Internet i Göte	Övertorneå kommun
Telerabatt AB	Umeå kommun	Visit AB	Övik Energi AB
Teleservice Bredband Skåne AB	UNI2 AB	WM-data Norr AB	
TeliaSonera AB	Unicorn Telecom AB	Woize Limited	
Teliofoni AB	Uppcom AB	Voop AS	
Telitel Sverige AB	Uppsala Stadsnät AB	Voxcall AB	
Tellax AB	Uppvidinge kommun	wx3.telecoms-resources AB	
Telus Sverige AB	Utsikt Katrineholm AB	Vännäs kommun	
Teracom AB	Utsikt Linköping AB	Värnamo Energi AB	
Thalamus Operations AB	Vadstena kommun	Västerviks Kraft Elnät AB	
The Cloud Networks Nordic AB	Vaggeryds energi ab	Växjö Energi AB	
Tibro Energi AB	Vanco Net Direct Limited	Vökby Bredband AB	
Tibro kommun	Varberg Energi AB	Yac Ltd.	
Tidaholms Energi AB	Varberg Energimarknad AB	Ymex AB	
Tierps Kommun / KanalTierp	Vasa Läns Telefon AB	ZAPCELL Telecom A/S	
Timepiece-Servicos De Consultori	Wasadata System AB	Zitius Service Delivery AB	
Tingsryds kommun	Vattenfall AB	Ånge kommun	

